

Gianni Rodari İKİ KERE DOĞAN BARON

Çeviren: Yelda Gürlek

Resimleyen: Sedat Girgin

Gianni Rodari
İKİ KERE DOĞAN
BARON

Ya Da San Giulio Adası'nın Sırları

Çeviren: Yelda Gürlek • Resimleyen: Sedat Girgin

Yayın Koordinatörü: İpek Şoran
Editör: Ebru Akkaş Kuseyri
Kapak ve İç Tasarım: Gözde Bitir
Son Okuma: Egem Atik
Tasarım Uygulama: Recep Eren

1. Basım: 2000 Adet, Ekim 2013

ISBN 978-975-07-1899-1

C'era due volte il barone Lamberto, Gianni Rodari

© 1980, Maria Ferretti Rodari ve Paola Rodari, İtalya

© 1991, Edizioni EL S.r.l., Trieste, İtalya

© Can Sanat Yayınları Ltd. Şti., 2013

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak

kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni

olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Can Sanat Yayınları Yapım, Dağıtım, Ticaret ve Sanayi LTD. ŞTi.

Yayıncı Sertifika No: 10758

Hayriye Caddesi No. 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 - 252 59 89 Faks: 252 72 33

www.cancocuk.com cancocuk@cancocuk.com

Kapak Baskı: Azra Matbaası; Sertifika No: 27857

Adres: Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi D Blok Kat: 3

No: 3/2 Topkapı, Zeytinburnu, İstanbul

İç Baskı ve Cilt: Türkmenler Matbaacılık; Sertifika No: 12584

Adres: Merkez Efendi Mah. Gümüşsuyu Cad. No: 18

Topkapı, İstanbul

Bu kitabın sahibi:

.....

Gianni Rodari

İtalya'nın yetiştirdiği en iyi çocuk kitapları yazarı olarak tanınan Gianni Rodari (1920-1980) daha on yaşındayken şiirler yazıyor, müzikle uğraşıyordu. Amacı müzisyen olmaktı. Yirmi yaşında müzik öğretmeni oldu. İkinci Dünya Savaşı patlayınca, ülkesinde gerçekleşen faşist düzene karşı girişilen harekete katıldı. Uzun süre gazetecilikle uğraşan yazar, bir çocuk gazetesinin de yönetmenliğini yaptı. 1947'de çocuklar için yazmaya başladı ve sonunda da dünyanın en iyi çocuk kitapları yazarlarına verilen büyük ödülü, Hans Christian Andersen Ödülü'nü 1970 yılında aldı.

**Yazarın yayınevlimizden çıkan
diğer kitapları:**

BİR TELEFONLUK MASALLAR

GÖKYÜZÜNDEN GELEN PASTA

GÖRÜNMEZ OLAN TONINO

MARKO İLE MİRKO'NUN

SERÜVENLERİ

MASAL İÇİNDE MASAL

MASALLAR VE KURGU MASALLAR

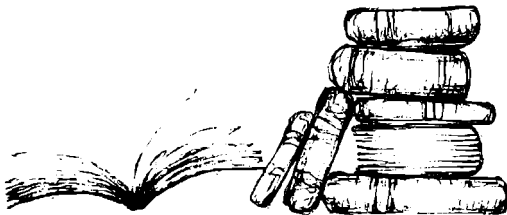
SOĞAN OĞLAN

TELEVİZYONA DÜŞEN ÇOCUK GİP

İKİ KERE DOĞAN BARON

İçindekiler

Birinci Bölüm, 7
İkinci Bölüm, 17
Üçüncü Bölüm, 23
Dördüncü Bölüm, 34
Beşinci Bölüm, 49
Altıncı Bölüm, 62
Yedinci Bölüm, 71
Sekizinci Bölüm, 85
Dokuzuncu Bölüm, 104
Onuncu Bölüm, 125
On Birinci Bölüm, 137
On İkinci Bölüm, 149
On Üçüncü Bölüm: Sonuç, 174

Birinci Bölüm

Orta Gölü dağların tam ortasında yer alır. *Orta* Gölü'nün ortasında ama tam da ortası sayılmayacak bir yerde San Giulio Adası yer alır. San Giulio Adası'nın üstünde ise çok yaşlı (tamı tamına doksan üç yaşında) oldukça zengin (İtalya'da, İsviçre'de, Hong Kong'da, Singapur'da ve daha pek çok yerde yirmi dört tane bankası bulunan) ve de sürekli hasta olan Baron Lamberto'nun villası yer alır. Bu Baron'un tamı tamına yirmi dört tane hastalığı vardır. Hastalıklarını tek tek aklında tutabilen tek kişi ise kâhyası Anselmo'dur. Anselmo küçük not defterine Baron'un bütün hastalıklarını A- astım hastalığından T- topallamaya kadar alfabetik bir sırayla not etmiştir. Ayrıca her bir hastalığın karşısına da Baron'un hangi ilaçları günün hangi saatinde alacağını, yemesi gereken ve el sürmesi yasak olan yiyeceklerin listesini ve de doktorların,

"Tuza dikkat, tansiyonu yükseltir. Şekeri ölçülü tüketin, fazla şeker diyabet için tehlikelidir. Heyecandan, merdivenlerden, cereyanda kalmaktan, yağmurdan, güneşten ve aydan sakınılmalıdır," gibi tavsiyelerini de notlarına eklemiştir.

Baron Lamberto kimi zaman vücudunda bir ağrı hisseder fakat bu sancının tam olarak hangi hastalığından kaynaklandığını bir türlü söyleyemez. İşte böyle durumlarda, derhal kâhyasına döner ve:

"Anselmo, önce şuramda sonra da buramda bir ağrı oluyor," diye sorar.

"Bu sizin yedi numaralı hastalığınız, Bay Baron. Midenizle bağırsağınızın birleştiği yerdeki ülseriniz, efendim."

Ya da, "Anselmo, bu da neyin nesi? Yine başım dönüyor."

"Numara dokuz, Sayın Baron: Karaciğeriniz. Fakat bunun on beş numara ile de ilgisi olabilir yani tiroidinizle."

Baron sayıları karıştırır.

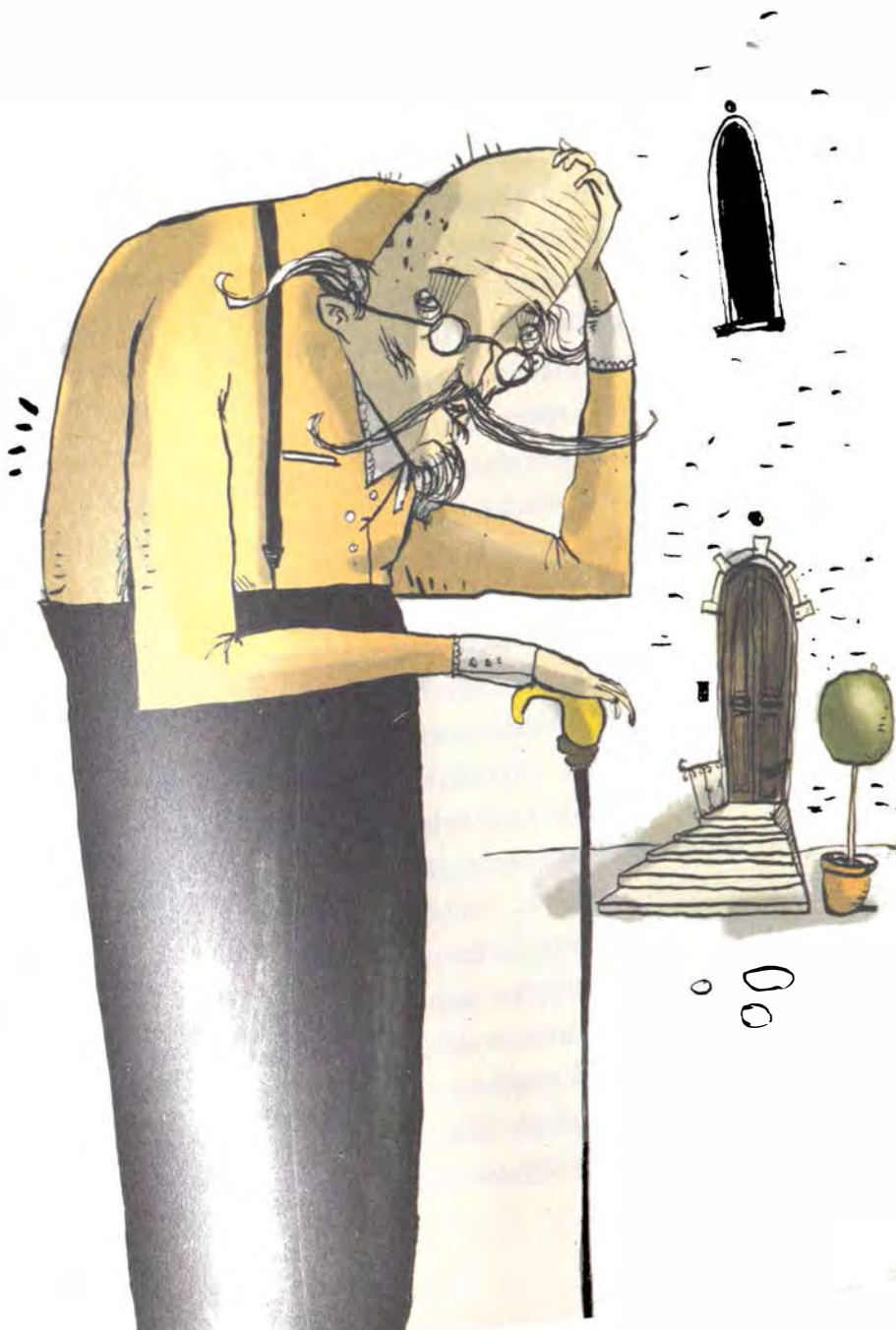
"Anselmo, bugün numara yirmi üçle başım dertte."

"Bademcikleriniz mi efendim?"

"Hayır, pankreasım."

"Sayın Baron, izin verirseniz bu hastalığınızın numara on bir olduğunu size hatırlatmak isterim."

"Sen ne söylüyorsun? On bir safrakesesi değil mi?"

“Safrakesesi, beş numara, efendim. Buyurun siz de kontrol edin.”

“Önemli değil, Anselmo, önemli değil. Hava nasıl?”

“Sisli, Sayın Baron. Sıcaklık düşüyor. Alpler’de kar var.”

“Mısır’a gitme zamanı gelmiş, ne dersin?”

Baron’un Mısır’da, üstelik Piramitlere iki adım mesafede bir villası daha bulunmaktadır. Bir tane de Kaliforniya’da. Ayrıca Katalonya’da Costa Brava’da ve Sardunya Adası’ndaki Zümrüt Sahilleri’nde de birer villası daha vardır. Bunlardan başka, Roma’da, Zürih’te ve Kopenhag’da da sıcacık apartman dairelerine sahiptir. Fakat kış aylarında yaşlı kemiklerini, özellikle de alyuvarlarının ve akyuvarlarının fabrikası olan omuriliğinin yer aldığı o upuzun kemiklerini güneşte pişirmek için Mısır’daki villasına gider.

Böylece onlara yine Mısır yolu görünmektedir. Fakat bu defa orada kısa kalırlar. Nil Nehri boyunca yaptıkları gezinti sırasında, dindar bir Arap ile karşılaşırlar ve onunla biraz sohbet ederler. Bu karşılaşmanın hemen sonrasında Baron Lamberto ve kâhyası Anselmo bazı deneyler yapmak üzere San Giulio Adası’ndaki villaya kapanmak için ilk uçakla İtalya’ya geri dönerler. Zaman geçer ve artık yalnız değillerdir. Villanın tavan arasında şimdi altı kişi daha vardır, onlar gece gündüz Baron’un adını tekrarlayıp dururlar:

"Lamberto, Lamberto, Lamberto..."

"Lamberto, Lamberto, Lamberto..."

Bayan Delfina başlar ve Bay Armando devam eder. Bay Giacomini bitirir, Bayan Zanzi başlar. Sonra sıra Bay Bergamini'ye geçer, derken Bayan Merlo'ya ve işte yeniden Bayan Delfina'nın sırası gelir. Her biri tek başına birer saat olmak üzere, gece boyu iki saat çalışır.

"Lamberto, Lamberto, Lamberto..."

"Lamberto, Lamberto, Lamberto..."

Arada bir Bayan Delfina gülme krizine tutulur. Uykuya dalmadan önce kendi kendine, "Ne biçim bir şey bu? Ne işe yarayacak ki? Bu zenginler biraz çatlak oluyor," der.

Diğerleri bu duruma ne güler ne de yaptıkları işi sorgularlar. Bu iş için cumhurbaşkanının maaşı kadar yüksek bir ücret ve beraberinde de yiyecek, kalacak yer ile sevdikleri şekerlemeleri almaktadırlar. Şekerlemeler kuruyan dilleri içindir. Bunda düşünenecek ne var? Onlar için varsa yoksa Lamberto, Lamberto, Lamberto...

Aralıksız çalışırlar. Pazar günleri de. Noel'de de hatta yılın son gecesinde de. Tavan arasının her bir köşesine bir sürü küçük mikrofonun yerleştirildiğinden ve bu mikrofonların bağlı olduğu minicik ve aynı şekilde görünmez bir sürü hoparlörün de villanın her bir köşesine gizlenmiş olduğundan haberleri yoktur.

Bunlardan biri Baron Lamberto'nun yastığının altında, bir diğeri davet salonundaki piyanonun içindedir. İki tane de büyük banyoda vardır: Biri soğuk su musluğuna diğeri de sıcak su musluğuna gizlenmiştir. Günün herhangi bir saatinde, mahzende ya da kütüphanede, yemek salonunda ya da tuvalette, evin her neresinde bulunursa bulunsun, Baron bir düğmeye dokunur ve dinler:

"Lamberto, Lamberto, Lamberto..."

Kâhya Anselmo da, en azından yarım saatte bir, tavan arasındaki çalışmanın aralıksız devam edip etmediğini, efendisinin isminin doğru şekilde söylenip söylenmediğini, her hecesinin doğru vurgulanıp vurgulanmadığını ve bu altı kişinin ekmeklerini ve şekerlerini hak edip etmediklerini kontrol eder.

Aslına bakılırsa Baron bu durumdan o kadar da memnun değildir.

"Kulak ver, Anselmo," diye yakını, "büyük harf iyi duyulmuyor."

"Sayın Baron, büyük harf maalesef küçük harften farklı bir şekilde tonlanamıyor, efendim. Konuşma dilinde hâlâ bu tür eksiklikler var."

"Bunu biliyorum fakat fena halde canımı sıkıyor. Adımın başındaki 'L' harfi tıpkı leyleğin, lüferin, loli-popun 'l'si gibi çıkıyor. Moral bozucu. Kleopatra'nın kraliçelere layık 'K' harfinin kertenkele, katırtırnağı ya da kirpinin 'k'si ile aynı şekilde tonlanmasına na-

sıl katlanabilmiş olduğunu kendime sorar dururum.”

“Küpe, kutu, kırıştıрма,” diye ekledi Anselmo.

“Kırıştıрма da ne demek?”

“Gözleri çabucak açıp kapatma eylemi.”

Baron düşünür:

“İsmimi söylerken hiç olmazsa zihinlerinin gözüyle ilk harfin büyük L olduğunu görmeye çalışsalar.”

“Bu olabilecek bir şey,” diye yanıtlar Anselmo. “İsminizi söylerken görebilmeleri için odanın bütün duvarlarına ve hatta tavanına adınızın yazılı olduğu kartonlar asacağız.”

“İyi fikir. Ayrıca Lamberto’nun üçüncü hecesini yumuşatarak, ikinci hecesini öyle çok uzatmaktan ve ne pahasına olursa olsun ‘meeee, meeee’ der gibi koyun sesi çıkarmaktan kaçınması gerektiğini de Bayan Zanzi’ye bildirmek gerekir.”

“Bunu da olmuş bilin, efendim. O halde, izniniz olursa ben de Bay Bergamini’den isminizi bastıra bastıra hecelememesini rica edeceğim. Açıkçası onun tonlaması, insana stadyumda futbol maçı izlediği hissinin veriyor. Bir taraftarın Lam-ber-to, Lam-ber-to diyerek stadyumu coşturmasına benziyor.”

“Ne gerekiyorsa söyle Anselmo, mutlaka söyle. Peki, onların bizden bir istekleri var mı?”

“Bayan Merlo söyleme sırası kendisine geldiğinde örgü örmek için izin istiyor.”

"Yüksek sesle ilmekleri saymaması koşuluyla kendisine izin verilmiştir."

"Bay Giacomini, gölü kuşbakışı gören kuzey kanadındaki pencereden balık tutmak için izin istiyor."

"Fakat *Orta* Gölü'nde balık yok ki..."

"Bunu ben de kendisine söyledim, efendim. *Orta*'nın ölü bir göl olduğunu açıkladım. Bana kendisi için önemli olanın balıkları yakalamak değil, avlanmak olduğunu, ayrıca bir gölün ölü ya da canlı olmasının gerçek bir balıkçı için kesinlikle aynı şey olduğunu söyledi."

"O halde buyursun, tutsun."

Baron, altın başlı iki masif bastonuna tutunarak ayağa kalkar ve topallayarak (hastalık no 24) en yakındaki kanepeye doğru üç adım atar ve oraya çöker. Bir başka düğmeye dokunarak dinlemeye koyulur:

"Lamberto, Lamberto, Lamberto..."

"Bu Bayan Delfina'nın sesi."

"Evet, saygıdeğer Baron'um."

"Ne güzel bir tonlaması var. Senin de fark etmiş olacağın gibi Anselmo, ismimin her biri birbirinden farklı olan her harfi tek tek ve kusursuzca vurgulanıyor."

"İzninizle sevgili Baron'um, benimki de öyledir."

"Evet, Anselmo, senin ismin de öyle. Tıpkı Delfina gibi. İçinde hiçbir harfin bir kereden fazla tekrarlanmadığı isimler güzeldir. Bazen diğer isimler de

insanın kulağına hoş geliyor. Örneğin 't' harfinin iki kez ve 'a' harfinin de sıkça tekrarlandığı bir isim olan, zavallı anneciğimin ismi, Ottavia gibi. Onun isminde bu tekrarlar insanın kulağına hoş geliyor. Oysa kız kardeşimin bir tanecik oğluna Ottavio ismini vermiş olması benim için çok üzücüdür. Ottavio aynı sesli harfle başlar ve biter. İki tane 'o' harfinin bulunması iki parantez gibi durur. Parantez içinde bir isim, ne biçim bir iş! Sanırım bu sebeple Ottavio bana göre çok sevimsiz bir isimdir. Bütün zenginliğimin tek varisi olarak onu göstereceğimi hiç sanmıyorum. Ne var ki ailemde başka biri daha yok."

"Haklısınız, yok Bay Baron."

"Ottavio dışında, hepsi benden önce öldü. Bu durumda o da benim cenazemi kaldırmak için bekliyor olsa gerek. Sevgili yeğenimden hiç haber var mı?"

"Hayır, Sayın Baron. Son olarak oyun borcunu ödemek için sizden yirmi beş milyon borç istedi. Bu da sanırım bir yıl kadar önceydi."

"Hatırlıyorum, o paraları her zamanki kötü alışkanlığı olan çelikçomak oyununda kaybetmişti. Ah, Anselmo hadi bana bir fincan papatya çayı hazırla."

Baron Lamberto'nun dünyanın her yerinden toplanmış zengin bir papatya koleksiyonu vardır. Aralarında Alpler'in, Apeninler'in, Pireneler'in, Kafkasya'nın, Sierra'nın ve And Dağları'nın hatta Himalayalar'ın eteklerinden bile toplanmış papatyalar bu-

lunmaktadır. Her biri, üzerlerinde toplandığı yeri, yılı ve günü gösteren bir etiketle uygun raflara dizilerek kayıt edilir.

“Size,” dedi Anselmo, “1945’in Roma kırlarını önerebilirim.”

“Sen bildiğin gibi yap.”

Senede bir gün villanın demir kapıları açılır ve o gün turistler Baron Lamberto’nun papatyalar, şemsiyeler, 1600’lerin Hollandalı ressamlarının tabloları gibi çeşitli objelerden oluşan koleksiyonlarını ziyarete gelirler. Dünyanın dört bir yanından gelen ziyaretçileri *Orta* Gölü’nden adaya taşıyan kayıkçılar ve motorcular o gün hiç kazanmadıkları kadar çok para kazanırlar.

İkinci Bölüm

Söyleme sırası Bayan Zanzi'nindir:

"Lamberto, Lamberto, Lamberto..."

Heceleri bastıra bastıra söylememeye çok özen gösterir çünkü azar işittiği "meeee, meeee" sesini artık çıkarmamaktadır. O da tıpkı Bayan Merlo gibi sıkılmamak için örgü örer, keyfi de gayet yerindedir. İlmekleri saymaması gerekmektedir, bu işi ağzı yerine parmaklarıyla yapmaktadır.

Tavan arasındaki bir başka odada delikanlı Armando, Bayan Delfina'nın vurgularına kulak verir.

"Bu iş," der Bayan Delfina, "benim hiç içime sınıyor."

"Ben bunu çok kolay buluyorum," diye karşılık verir Armando. "Düşünsene ya 'pterosaur' sözcüğünü tekrarlamak zorunda olsaydık."

"O da ne demek?"

“Tarihöncesi çağlarda yaşamış kanatlı bir dinazor türü. Geçen hafta bulmacada çıkmıştı.”

“Ne ilgisi var? Her gün ve her gece ‘polenta’ ya da ‘kek’ sözcüğünü tekrarlamak zorunda kalmış olsaydık bile bu iş yine çok ama çok gizemli olurdu.”

“Ben burada gizemli bir şey göremiyorum: Baron bize para ödüyor, biz de onun bizden yapmamızı istediği şeyi aynen yapıyoruz. Nokta. O sermayeyi koyuyor, biz de işimizi. Ne derler bilirsiniz, eşek sahibinin istediği yere gider.”

“Peki, ortaya ne çıkıyor? Ben on sene boyunca bir çorap fabrikasında çalıştım. Patron bize para ödüyordu, -doğruyu söylemek gerekirse kazancım hiç de iyi değildi- ben de çalışıyordum ve sonunda ortaya çorap çıkıyordu. Peki, biz burada ne üretiyoruz?”

“Küçükhanım, siz işleri fazlasıyla karmaşık bir hale getiriyorsunuz. Pik Puk marka bir sabunun reklamını yapmanız için size para ödediklerini düşünün. Sizin bu sabunu yapmanıza da gerek yok, siz sadece Pik Puk, Pik Puk, Pik Puk diyeceksiniz. İnsanlar koşu koşu bu sabunlardan almaya geliyorlar çünkü onunla yüzlerini yıkadıklarında sizin tatlı sesinizi duyar ve o güzel burnunuzu görür gibi oluyorlar.”

“Şimdi iltifat etmenin sırası değil. Bizler, Baron Lamberto’nun reklamını falan yapıyor değiliz, zaten kendi de satılık değil. Burada yasak bir iş yapılıyor-muş gibi saklanarak çalışıyoruz.”

“Askeri bir sır olsa gerek.”

“Hadi canım...”

“Atomla ilgili bir sır.”

“Yapmayın, lütfen...”

“Küçükhanım, ben bir hesap yaptım ve Lamber-to sözcüğünü her söyleyişimde beş lira kazandığımı gördüm. Siz bunu az mı buluyorsunuz? Burada bize karşı mükemmel davranıyorlar. Yemekler, birinci sınıf. Örneğin bugün Bay Anselmo bize tartüf mantarlı pilav ile Pekin ördeği ikram etti. Ben on iki yıl bir buzdolabı fabrikasında çalıştım ama bu zaman zarfında ekmek arası salamdan başka bir şey yemedim. Burada tam kilo almaya başlamıştım ki tavan arasına hepimiz için tam donanımlı bir spor salonu istediğimi dile getirdim ve üstünden yirmi dört saat bile geçmeden bu isteğimizi yerine getirerek bizi memnun ettiler. Hem de ne salon! İçindeki aletler ultra zenginlere layık. Spor yapmak sizin de hoşunuza gidiyor. Daha neden yakınıyorsunuz?”

“Ben yakınmıyorum, sadece bu işin nedenini bilmek hoşuma giderdi diyorum.”

“Peki, öğrendiğinizde bize ne yapacaksınız? Bir kahve mi?”

Şimdi Bayan Merlo'nun sırası. Bay Bergamini ve Bay Giacomini ise bir başka odada huzur içinde dinlenmekteler ve Bay Giacomini her zaman olduğu gibi dinlenirken balık tutmaktadır. Oltasını pencereden

dışarı sallamış, bekliyor. Gerçek balıkçının esas işi beklemektir. Balık tutmak herkese iyi gelir. En azından o böyle düşünüyor.

“Tıpkı, Olimpiyat oyunları gibi,” diye açıklıyor. “Esas olan katılmaktır, kazanmak değil.”

Onun arkasında duran Bay Bergamini de onunla birlikte beklemektedir. Neredeyse mucizevi bir istek gerçekleşmiş ve gerçek bir balıkçı ile tek bir balık bile tutamayan balıkçıya karşı asla sabrını yitirmeyen ve elleri cebinde, ağzında piposuyla hiç yorum yapmadan balıkçıyı izleyerek zaman geçiren kusursuz bir balıkçı izleyicisi bir araya gelmişti.

Söze girecek olduklarında ise balıkçı ile izleyicisi geçmişte bir başka yerde yaşadıkları balık tutma maceralarını ya da bambaşka konular hakkındaki görüşlerini paylaşırlar.

“Bay Anselmo’nun şemsiyesini elinden hiç bırakmadığını siz de fark ettiniz mi?” diye sorar Bay Giacomini.

“Bana kalırsa duş yaparken de şemsiyesini yanına alıyordur,” diye yanıtlar Bay Bergamini.

Gerçekten de Bay Anselmo her zaman siyah ipek kumaştan tahta sapını koluna astığı bir şemsiye taşır.

“Fakat çok düzgün biri.”

“Evet, ona söylenecek söz yok.”

Sıra Bay Giacomini’ye geldiğinde, oltasını pencereye sabitleyerek bırakır ve Bay Bergamini’den ara

sıra göz atmasını rica eder. Bay Bergamini gerçek bir balıkçı izleyicisidir: Balıkçı uzaklaştığında bile izlemeye devam eder.

Arada bir de oturma odasında örgü ören Bayan Zanzi ve Merlo'nun konuşmalarına kulak kabartır. Bayan Merlo endişelidir. Onun Umberto ve Alberto adında iki kuzeni vardır. Sıra kendisine geldiğinde, bu iki kuzenin isimleri sürekli dilinin ucuna kadar gelmektedir ve tam "Lam" diyecekken ağzından yüz kere "Um" ya da "Al" çıkacak gibi olmuştur. Sonrası akar gider çünkü ikinci ve üçüncü heceler, her üç isim için de aynıdır: *Umberto, Alberto, Lamberto*. Fakat ilk hece, her zaman beyni ile dili arasında şimşek hızıyla ortaya çıkıveren bir mücadele gibidir. Ve o her defasında "Um, Al" ve "Lam" arasından doğru heceyi seçmek zorundadır.

"Şimdiye dek, Allah'tan hiç şaşırmadım."

"Tanrı her zaman bizimledir, göreceksiniz. Fakat benim de yaşadığım bazı zorluklar var. Her *Lam* değişimde aklıma lamba, lambada, lambacı gibi ilgisiz sözcükler geliyor. İlk hece büyülü bir şekilde çıkıyor. Karışıklık benim için ikinci hecede başlıyor. Belli ki bu tamamen bilimsel bir çalışma: Ben Lamberto demek için para kazanıyorum. Lamberto yerine lambacı deyiverecek olsam bana haksız kazanç gibi geleceğini biliyorum."

Alt kattaki mutfakta çalışan kâhya Anselmo arada

bir düğmeye dokunur ve tavan arasındaki konuşmalara kulak misafiri olur. Timbale pilavı ile kremalı domuz bifteği hazırlarken bu sohbetler ona eşlik eder. Bu işi ajanlık olsun diye değil, fazladan birkaç şey öğrenmek için yapar. O çok çalışkan biridir.

Oysa Bay Baron bu türden özel konuşmaları asla dinlemez. Henüz küçük bir çocukken zavallı anneciği ona, başkalarının konuşmalarına kulak kabartmama-yı öğretmişti. O sadece işin olması gerektiği gibi yapı-lıp yapılmadığını kontrol etmek için dinler:

“Lamberto, Lamberto, Lamberto...”

Bu sesler ona kendini güvende hissetmesini sağ-lar. Bu tıpkı, düşmanları uzak tutmak için kendini bekleyen bir nöbetçi varmış gibi bir his veriyordu.

Oysa yukarıdaki bu insanların sadece para kazan-mak için onun adını sürekli tekrarladıklarını gayet iyi bilmektedir. İşlerini öyle büyük bir özenle yaparlar ki Baron bazen, “Beni nasıl da çok seviyorlar,” diye düşünmekten kendini alamaz.

Üçüncü Bölüm

Bir sabah Baron aynada kendisine baktığında, mucizevi bir şekilde çıkmış bir tel saç görür. Sarı renkte tek bir saç. Kahverengi leke yağmuruna tutulmuş kafa derisinin tam orta yerinde duran bu saç teli bir başına titreşmektedir.

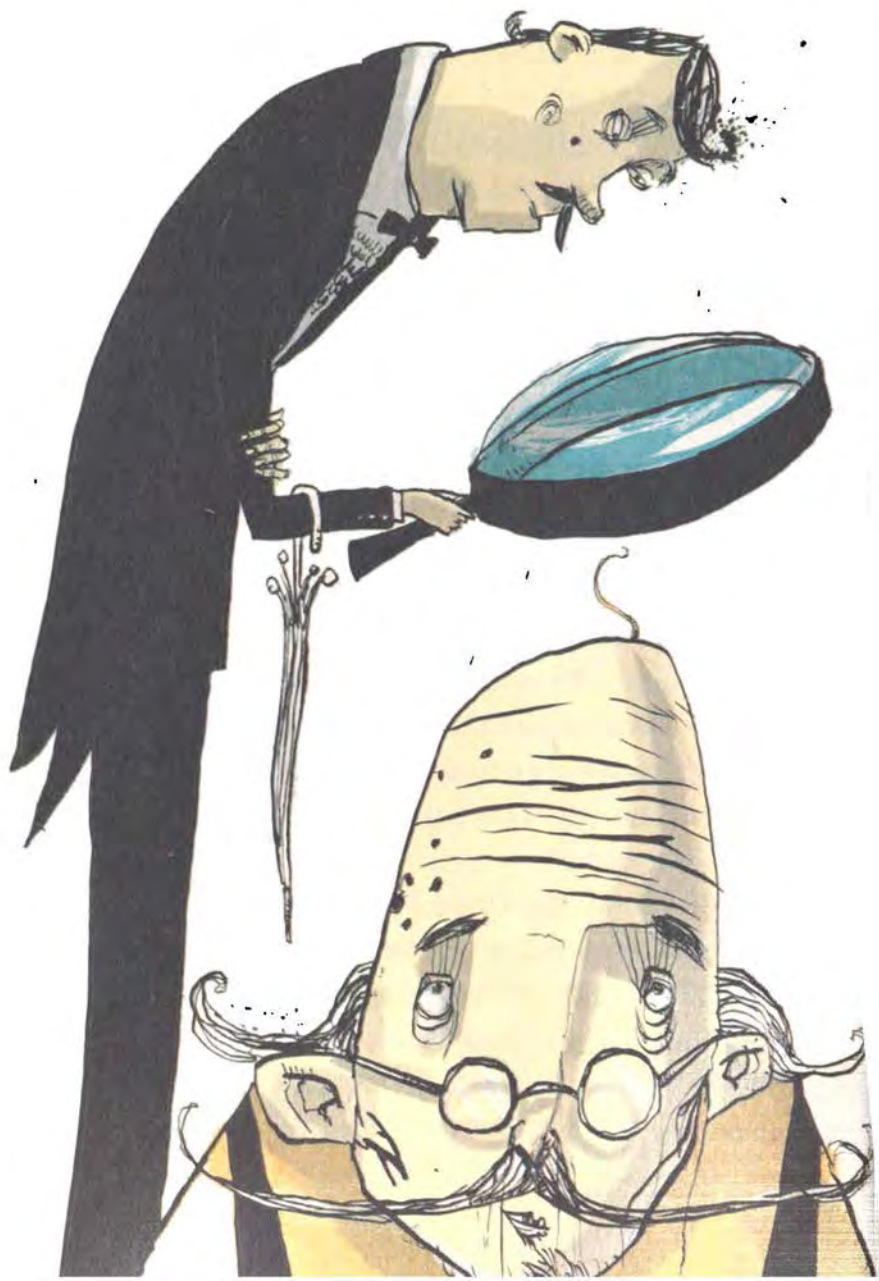
“Anselmo! Koş! Çabuk buraya gel!”

Anselmo öyle aceleyle yanına koşar ki telaştan şemsiyesini almayı unutur ve yarı yolda aklına gelince onu almak için gerisingeri dönmek zorunda kalır.

“Bak: Bir saç. Kırk beş yıldan beri böyle bir şeyi hiç görmüyordum.”

“Bir saniye, Bay Baron.”

Anselmo koşarak Baron’un koleksiyonundaki pulları incelemek için kullandığı dev büyütecini almaya gider. Büyütecini altında bu saç teli güneşte parlayan altın yaldızlı bir ağaç gibi görünmektedir. Fakat daha da fazlası vardır.

"Saygıdeğer Baron'um izin verirseniz söylemek isterim," diyerek söze başlar Anselmo. "Efendim bu öyle sıradan bir saç teli değil, aynı zamanda doğal bir dalgaya sahip, neredeyse kıvrıkcık bir saç telidir."

Baron duygulanmış bir halde:

"Ben küçükken, zavallı anneciğim bana, 'Kıvrıkcığım,' diye seslenirdi," diye fısıldar.

Anselmo hazır fırsat bulmuşken elindeki büyüteçle efendisinin kafa derisini baştan sona incelemeye koyulur. Kafatasını bir kubbe gibi saran derinin altındaki *Pantheon*'un, *Michelangelo*'nun ve motosikletçi kaskının ilk doğal modeli olan dâhiyane mimariyi keşfeder. İşte tam orada, kafa derisinin üzerinde uç vermiş ve deriyi yavaş yavaş iter, geçer.

"Sen mükemmel bir kafatası uzmanısın," diye yorum yapar Baron.

"Saçınızın sarı renkte olduğuna hiç şüphe yok. Saf bir ipek gibi. Fakat... Durun, durun..."

"Ne var? Yoksa saç teli korkuya mı kapıldı? Yuvasına geri mi çekildi?"

"Kırışıklıklarınız, Bay Baron..."

Yaşlı adamcağızın yüzünde, kimi yerde incecik fakat cildin üst tabakasında yol yol çukurlaşmış yoğun kırışıklıklar bir örümcek ağına dönüşüverdi. Bu haliyle Baron, yüz yaşındaki bir kaplumbağanın burnunu andırıyordu.

Anselmo sözlerine devam eder:

"Kırışıklıklarınızın gitgide düzelmekte olduğunu görüyorum. Bir keresinde şu gözünüzün köşesinde tam üç yüz elli kadar kırışıklık saydığımı hatırlarım ve şimdi bu sayının çok altında olduklarına dair şemsiyemin üstüne bahse girerim. Cildinizin düzleştiğini çıplak gözle bile görmek mümkün. Daha derin cilt katmanlarının altında mahzun bir şekilde veda eden yaşlı cildin yerini almak için hayat ve ümit dolu taze hücreler gün yüzüne çıkmakta, efendim."

"Anselmo, bir de şair olma sakın. Bana göre yüzümün, dünkü yüzümden hiçbir farkı yok. İki tel saç ile kışlar bahara dönmez."

Ne var ki ertesi sabah kendisi de kırışıklıklarının silinmekte olduğunu kabul etmek zorunda kalır. Cildine dokunduğunda, parmak uçları o her zamanki zımpara kâğıdını andıran pürüzün rahatsızlığını hissetmez. Kafatasının değişik yerlerindeki saçlar neşeli perçemler haline dönüşmektedir. Birkaç hafta öncesine kadar kalın perdeler gibi gözkapaklarının altında belli belirsiz görülen gözleri tazelenmiş bir canlılıkla yeniden gün ışığına çıkar. *Orta Gölü'nün çevrelediği San Giulio Adası* gibi gözbebeklerinin karasını çevreleyen mavi gözleri artık görünür olmuştur.

Duyularını yeni baştan analiz eden Baron kendi kendine, "Retinamın konilerinin ve çubuklarının uzun bir uykudan uyandığını söyleyebilirim," der. "Optik siniri tıkanmış bir borudan farksızdı: Şimdi beynim-

den mesajlar süpersonik bir hızla gidip gelmekte. Zaffer şarkıları söylemek için bana henüz çok erkenmiş gibi geliyor fakat bu durum gerçeğin ta kendisi. Uzun zamandan beri hiçbir doktor ve hiçbir ilaç kendimi bu denli iyi hissetmemi sağlayamıyordu. Anselmo, kendimi çok daha iyi hissetmeye başlıyorum.”

Cebinden not defterini çıkarırken, “O halde bir kontrol yapalım,” diye önerdi kâhya.

“Durma öyleyse.”

“Numara bir, astım.”

“Son krizi aylar önce atlattım. Mısır’dan henüz dönmüştük.”

“Numara iki, *arterioskleroz* yani damar sertliği.”

“Kan testi için geçen hafta Milano’ya kan örneğini yolladık.”

“Haklısınız Bay Baron. Sonucu bu sabah postayla elime ulaştı efendim: Her şey yolunda. Sonuçlara göre kırk yaşındaki bir insanın atardamarlarına sahipsiniz. Numara üç, *artroz* yani el kemiklerinizdeki deformasyon.”

“Ellerime bak Anselmo, sen kendi gözlerinle gör. İçindeki elliden fazla sayıdaki kemiklerim hiç bu kadar çevik olmamıştı. Bileğimdeki sekiz tane kemikten hiç söz etmiyorum, onları sınınamam için nasıl da sabırsızlanıyorlar.”

Baron bir anda yerinden kalkar ve doğruca piyanonun başına geçer. Parmakları tuşların üstünde bir

aşağı bir yukarı iki üç kez gider gelir ve işte hemen Beethoven'in varyasyonlarından *Diabelli Valsi* güçlü notalarıyla bütün villada yankılanır. Baron Lamberto kırk iki yıldan beri piyanonun tuşlarına dokunmuyordu.

Bir anda çalmayı keser, piyanonun kuyruğunun üstündeki kapağı kaldırır, düğmeye basar.

"Lamberto, Lamberto, Lamberto..."

Baron, kâhyasına göz kırpar. Tavan arasında işler kusursuz bir şekilde sürmektedir.

Baron yerinden kalkar, iki üç adım atar ve kahkahalarla gülmeye başlar:

"Şu işe bak, altın saplı sadık bastonlarıma yaslanmayı unuttum ve düşmüyorum. Kemiklerim ve kaslarım yeniden görevlerini yapmaya başladı. Canım şimdi gölde yüzmek istiyor."

"Abartmayalım, Sayın Baron. Bu arada yirmi dört numaralı hastalığınız topallamaktı, onu defterden silelim artık ve kontrole kaldığımız yerden devam edelim."

"Hadi, devam et o zaman."

"Numara dört, bronşit."

"En son karnavalda öksürdüm, o da nefes boruma kaçan bir lokma yüzündendi."

"Numara beş, safrakesesi."

"Sevgili Anselmo, iltihap geçen tatilde kurumuş olmalı çünkü o bölgede artık hiçbir rahatsızlık duymuyorum."

Kontroller böyle birkaç gün daha sürer. Baron Lamberto ve onun sadık kâhyası Anselmo sistemli bir şekilde hiçbir numarayı atlamadan bütün hastalıkların üstünden tek tek geçerler.

İskelet sistemi.

Kas sistemi. (Sadece bunun için iki sabah harcadılar çünkü insan vücudunda yedi yüzden fazla kas vardır ve her biri tek tek kontrol edilmelidir.)

Sinir sistemi. (O kadar karmaşıktır ki kontrol ederken insanın bütün sinirleri gerilir.)

Sindirim sistemi. (Baron artık bir salyangozun kabuklarını bile sindirebilecek durumdadır.)

Dolaşım sistemi.

Lenf damarları.

Endokrin bezleri.

Üreme sistemi.

Banyo suyunun çok fazla sıcak ya da çok fazla soğuk olduğunu beyne bildiren dokunma cisimciklerinden, omurgasının hem oynak hem de sabit otuz üç omuruna kadar her şey yolundadır.

Vücudun her kısmı, her kısmın her parçası, her parçanın her elemanı büyük bir ciddiyetle kontrol edilmektedir çünkü herhangi bir hastalığın, bir hata ilkesinin, bir sabotaj şüphesinin vücut içinde sinsice gizlenerek büyümesine asla izin verilmez. Cesur gezginler gibi iki araştırmacı karıncıklardan ve kulakçıklardan delikler açarak ve eritrositlere ve lökositlere

karışarak damarların ve atardamarların labirentlerinde baştan sona defalarca gider gelirler.

“Sayın Baron’um, retikülositlerinizin sayıları giderek artmakta, bu da bizim için büyük bir mutluluktur, efendim.”

“Retikülositlerim mi, o da nesi?”

“Genç alyuvar hücreleriniz efendim.”

“Gençleşme sürüyor demek ki.”

Baron ve kâhya beyin kabuğu korteksin tünellerinden geçerek kulaktan içeri girerler, oradan pankreasın Langerhans adacıklarında yüzeye çıkarlar, ademlemasına tırmanır, böbreklerde kanın süzüldüğü kılcal damar yumağı olan Malpighi gromerüllerinde maceraya atılırlar, akciğerlerin içeri aldığı oksijen ile dışarı attığı karbondioksitin salınımında salıncak gibi sallanırlar. Oradan omurga ile beyin arasındaki Varolio’nun köprüsüne çıkarlar, östaki borusunda nefes alırlar, hücrelerdeki Golgi cisimciği ile müzik yaparlar, kasların iskelete bağlandıkları tendonlara tutunurlar, algıyı algılamaya çalışırlar, yutaktan yutulurlar, bağırsağın tüylü duvarlarından geçerken gıdıklanırlar, DNA’nın çift sarmalını harekete geçirirler. Arada bir de birbirlerini gözden kaybederler.

“Bay Baron nereye kayboldunuz?”

“Midedeki besinlerin onikiparmakbağırsağına aktarıldığı *pilor* kasını açmak üzereyim. Sen neredesin?”

“Yakın sayılırim. Mide suyunu içmekteyim. Bir dakika sonra mide ile bağırsağın birleştiği duodenumda buluşalım.”

Anselmo yolculuğun çizelgesini elinde tutar. Fakat bunca kontrolün hepsi belki de o kadar önemli değildir. Aynadaki kanıt yeterli olabilir. Baron Lamberto’yu gören herkes onun aşağı yukarı kırk yaşında olduğunu söyleyecek ve onun baştan aşağı sapasağlam biri olduğunu çıplak gözle hemen fark edecektir. Birkaç hafta öncesine kadar sadece ilaçları ve altın saplı iki bastonuyla güçbela ayakta durabilen yaşlı bir adamken şimdi neredeyse bir delikanlı gibi enerji dolu, dimdik ayakta, uzun boylu sarışın sportif biri olup çıkmıştı. Her sabah egzersiz yapmak için adanın çevresini yüzerek dolaşmayı alışkanlık haline getirdi. Piyanoda en zor parçaları hiç terlemeden çalıyor. Spor yapıyor, şömine için odun kırıyor. Kürek çekiyor, flok ve ana yelken arasında hiç hile yapmadan yelkenliyi götürüyor, tramlenden atlıyor, tramlenin olmadığı yerde gemi direklerinden suya dalışlar yapıyor. Bu arada yirmi dört bankasından haftalık kazanç raporları düzenli olarak kendisine gönderilir. Villasının tavan arasındaki altı çalışanı gece gündüz nedenini bilmeden onun adını söyleyip dururlar. Fakat Delfina kendi kendine sormaya devam eder.

“Lamberto, Lamberto, Lamberto...”

“İhtiyar Arap haklıymış,” der Baron ve kendin-

den emin bir tavır içinde gözlemler, "Tam olarak nasıl söylemişti? 'İsim söylenir... İsim yaşar...' Bunun gibi bir şeydi sanırım."

"Onun sözlerini ben not ettim, efendim," der Anselmo ve hemen not defterinin sayfalarını çevirir. "Hah işte buldum: İnsan, adı söylendikçe hayatta kalır."

Baron başıyla onaylayarak, "Güzel," diye yorumlar:

"Çok güzel. İnsan, adı söylendikçe... Tedavinin sonuçlarına bakılırsa bu tamamen doğru. Ah, şu çöl insanların ölümsüz bilgeliği!"

"Yanılmıyorsam burada sözü edilen şey firavunların bir sırrıdır."

Baron derin derin düşünür.

"Fakat onlardan kimse kalmadı, hepsi öldü. Bu deyişi bildikleri halde böyle bir şey nasıl olabilir?"

"Demek ki buna yürekten inanmıyorlarmış. Bunun her hastalığa iyi gelen bir reçete olduğunu değil, büyükbabalarının bir sözü olduğunu düşünüyorlarmış."

"Öyle olsa gerek," diyerek sözü noktaladı Baron. "Fakat o ermiş ne kadar tuhaf biriydi. Ben önceleri onun bir dilenci olduğunu sanmıştım."

"Görüntüsü öyleydi. Yaşadığı derme çatma kulübe adeta bir kümese benziyordu. Tavuklar adamın başında yürüyordu."

"Belki de bitlerini temizlemek içindir," diyerek güler Baron. Bir eliyle piyanoya yaslanır, bir sıçrayışta ata biner gibi üstüne yerleşir ve "Hoppa!" diye bağırır.

"Bir daha dünyaya gelecek olursam bir sirkte atlarla akrobasi yapan biri olacağım."

"Aman Baron'um, neler söylüyorsunuz? Siz ölemezsiniz ki!"

"Zaten, bunu düşünmüyordum."

Baron bir düğmeye dokunur:

"Lamberto, Lamberto, Lamberto..."

Her sabah uyandığında ağzında yeni bir diş bulur. Eski takma dişleri de böylece çöpü boylar. Cevizleri kendi azıdişleriyle kırabilmektedir.

"Lamberto, Lamberto, Lamberto..."

"İnsan, adı söylendikçe hayatta kalır."

Dördüncü Bölüm

Roma'da San Pietro'nun çan kulesi bulunmaktadır. Bu çan kulesinin üstünden, doğru yöne bakıldığında büyük bir terasın çevrelediği olağanüstü bir çatı katı görülür ve işte tam orada büyük bir şemsiyenin altında düşüncelere dalmış otuz beş yaşlarında genç bir adam vardır. Bu düşünen kişi, Baron Lamberto'nun biricik yeğeni Ottavio'dur. Zavallı anneçığinden ona kalan mirasın son kısmını çelikçomak oyununda kaybetmiştir. Arkadaşlarına cömertçe ısmarladığı yüzlerce gazozun faturasını bugün bakkala ödemek zorundadır. Fakat bu borcu nasıl ödeyecektir?

Gerçek ortadadır, "Ben mahvoldum," diye sızlanır Ottavio. "Tek ümidim, Lamberto dayımın ölmesi ve tek varisi olarak tüm mirasını bana bırakmasıdır. En azından beş on bankasını bana bırakabilir. O artık

yüz yaşına gelmiş bir adam. En iyisi karşısına çıkmalı ve biricik kız kardeşinin biricik oğlu olduğumu ona hatırlatmalıyım. Ne yapсам? Gitsem mi, gitmesem mi? Elimdeki tek parayla yazı tura atacağım. İşte, tura geldi. Gidiyorum.”

Beş saat arabayla, beş dakika tekneyle ve beş dakika da San Giulio Adası'nın daracık sokaklarında yürüyen Ottavio, sonunda Baron'un villasının demir parmaklı dev kapısını çalar.

Güler yüzlü, atletik vücutlu bir adam kapıyı açar.

“İyi günler, kime gelmiştiniz?”

“Baron Lamberto, lütfen haber verin.”

Genç adam eğilerek bir parça geri çekilir. Sonra önceki gülümsemesiyle ona döner.

“Buyurun, kiminle görüşmek istemiştiniz?”

“Siz benimle dalga mı geçiyorsunuz? Size Baron Lamberto dedim. Kendisi nerede?”

“Burada, tam karşınızda. Ottavio, yeğenim benim, biricik kız kardeşimin biricik oğlu, sen çok sevdiğin dayıcığını hatırlamadın mı?”

Ottavio yaşadığı şaşkınlık karşısında beyninden vurulmuşa döner ve olduğu yere yığılır. Kendine geldiğinde özür dilemeye çalışır:

“Seni böyle sağlıklı görme mutluluğu benim için bayağı sarsıcı oldu dayıcığım. İnsan yüreğine söz geçiremiyor. Ah, nasıl da mutlu oldum, anlatamam. Bunu nasıl başardın? Yeni bir tedavi yöntemi mi?”

Baron:

"Yeni fakat aynı zamanda da çok çok eski bir yöntem," diyerek kıs kıs güler.

Patronuna göz kırparak onu tedbirli davranmaya davet eden kâhyası Anselmo, "Bu bir sır," diyerek konuşmalarını böler.

"Bir Çinli sırrı mı?" diye merakla sorar Ottavio.

"Soğuk, soğuk," der Anselmo.

"Hintli?"

"Soğuk, soğuk."

"Farslı?"

"Ilık, ılık Bay Ottavio."

"Şey," der Baron, "seni yeniden gördüğüme çok memnun oldum. Şimdi bir dakika iznini isteyeceğim. Anselmo, sen ona içmesi için bir meyve suyu, papatya çayı ya da sevdiği ne varsa onu ikram et."

"Bir gazoz, lütfen."

Anselmo elinde bir şişe gazozla geri döndüğünde dayısı da dalgıç kıyafetleriyle karşısında durmaktadır.

"Kıyı şeridinde benimle bir dalış yapmaya ne dersin?"

"Teşekkür ederim, dayıcığım. Dalış maskesi benim dişlerimi ağrıtıyor."

"Pekâlâ, sen dinlen o zaman. Anselmo sana odanı gösterecek. Akşam yemeğinde görüşürüz."

Altın sarısı kıvrıkcık saçları akşam rüzgârında ahenkle dans eden Baron Lamberto bir at gibi çevik

adımlarla ilerleyerek oradan uzaklaşır.

“Tam formunda görünüyor, kimse onun doksan üç yaşında olduğunu tahmin bile edemez,” der Ottavio.

“Yarın saat on beş yirmi beşte doksan dört yaşını dolduruyor,” diyerek efendisinin yaşını kesinleştirir Anselmo.

Ottavio, odasındaki yatağına uzanmış, tavandaki kalasları sayarken, “Durum sandığımdan da acıklı,” diye düşünür. “Ben ölüm döşeğinde bir ihtiyar bulmayı ümit ederken karşımda kasları, dişleri sapasağlam ve saçları yerli yerinde bir olimpiyat şampiyonu buldum. Miras benden çok uzakta duruyor. Özel yapım arabalarımın taksitlerini kim ödeyecek? Hangi parayla çelikçomak oynayacağım? Burada acil önlem planı gerekiyor.”

Alacağı ilk önlem Anselmo’nun konyaklı sülünü parçaladığı bıçağı mutfaktan çalmak ve onu yastığının altına saklamak olur. Sonra uyumaya gider fakat önce çalar saati gece yarısına kurar. Saatin alarmı Garibaldi’nin marşını çalmaktadır: *Mezarların kapakları açılır, ölüler ayağa kalkar*. Marş sona erdiğinde Ottavio da hiç gürültü etmeden yatağından kalkar, ayaklarına terliklerini bile geçirmeden doğruca dayısının yatak odasının kapısını dinlemeye gider. Onun gümbürdeyerek horladığını işitir. Zaman gelmiştir. Odadan içeri süzülür, yatağına yaklaşır, pencereden odaya sızan ayın

loş ışığında nişan alır ve gümüş et bıçağıyla -kırt kırt-dayısının boğazını keser. Sonra yeniden odasına döner ve saatin alarmini kurmadan yatağına girer.

Ertesi sabah, bir şarkı sesiyle güne gözlerini açar:

*Oh, ne kadar sağlıklıyım, oh ne kadar da iyiyim,
O halde tekneyle uzaklara gideyim.*

Tanrım! Denizci tulumu içindeki Lamberto dayı, dünnden daha canlıdır. Boğazında bir çizik bile yoktur.

"Hey, Ottavio! Hadi! Yelkenliyle biraz açılalım."

Ottavio, denizin kendisini tuttuğunu söyleyerek özür diler ve kendi kendine, "Bugünkü kasap bıçaklarının artık tavuk suyu tabletlerini bile kesmeye gücü yok. Daha ciddi önlemler alacağım," diye söylenir.

Ertesi gece silahların bulunduğu salondan çaldığı otomatik tüfekte denemeye karar verir. Çalar saatin alarmini kurar, daha kararlı ve dinlenmiş olmak için birkaç saat uyur; sonra Garibaldi'nin marşının sona ermesini bile beklemeden sessiz bir şekilde Lamberto dayının odasına girer. Dayısı yine horul horul uyumaktayken o, tüfeğin namlusunu adamın kalbinin tam üstüne yerleştirir, tetiği çeker ve kalbine yedi kurşun saplar. Yatağına dönerken ellerini birbirine çarparak, "Bu iş de burada bitti, bu kez sonucunu göreceğim," der.

Sabahın ışıklarıyla onu uykusundan kim uyandı-

rır? Tabii ki Lamberto dayının şarkı söyleyen bir levrek kadar canlı sesi:

*Oh, ne kadar sağlıklıyım, oh ne kadar da iyiyim,
O halde tekneyle uzaklara gideyim.*

Üstünde bu kez de mayosu vardır. Göğüs bölgesinde değil kurşun, tek bir sivrisinek ısırığının izi bile yoktur.

“Hadi ama Ottavio, güzel bir serbest yüzüşe var mısın? Gölün çevresinde iki tur, hatta avantaj sağlama için ben sana fazladan yarım tur veriyorum.”

Ottavio, göl suyunun kendisini kaşındırdığını söyleyerek özür diler ve kendi kendine düşünmek için evde kalır. Düşünür taşınır. Dayısının mucizevi ilacını bulmak için dolapların bütün çekmecelerini karıştırır, bütün halıların altına bakar. Müzik odasına uğradığı sırada, piyanonun kuyruk kısmından belli belirsiz bir sesin geldiğini duyar:

“Lamberto, Lamberto, Lamberto...”

Ottavio hayaletlere inanmaz, ne de konuşan piyanolara, bu yüzden müzik aletini baştan sona kurcalar ve hiç yorulmadan tekrarlayan o cılız sesin geldiği mikrofonu bulur:

“Lamberto, Lamberto, Lamberto...”

Belli ki Baron evden çıkmadan önce tavan arasındaki çalışmaların anlaşma kurallarına göre yerine

getirilip getirilmediğini kontrol etmek için düğmeye basmış ve de düğmeyi açık unutmuştu. Hoparlör hâlâ görevin yerine getirilmekte olduğunu dinleyene duyurmaktaydı.

“Lamberto, Lamberto, Lamberto...”

“Çok ilginç,” dedi genç araştırmacı kendi kendine, “her ne kadar tek düze de olsa oldukça ilginç. Bakalım bu bağlantının diğer ucu nerede son buluyor?”

Kablo ile yeğen Ottavio el ele yürürler ve sonunda çatı katına varırlar. Kızıl saçlı, yeşil gözlü, güzel bir kız kucağında tuttuğu çizgi romana gözlerini ayırmadan bakarken diğer yandan da tatlı bir sesle ve tane tane tekrarlamaktadır:

“Lamberto, Lamberto, Lamberto...”

“Küçükhanım bakın, benim adım Ottavio,” diyerek aynı tonlamayla ona seslenir.

Genç Armando, Ottavio'ya tepeden bakarak:

“Çok komiksiniz,” der. “Buradan çekilin de işimizi yapalım. Delfina, sıra bende.”

Delfina ayağa kalkar ve uyuşan kollarını açmak için gerinir. Onun yerine oturan Armando ise hemen işe koyulur:

“Lamberto, Lamberto, Lamberto...”

Ottavio şimdi iyice meraklanmıştır ve daha fazlasını öğrenmek ister.

Diğer odaya geçen genç kızın peşinden giden Ottavio:

“Küçükhanım, acaba sizin isminiz neden Delfina?”

“Benim babam büyük bir kraldı, Fransa’nın kralıydı. Başına altından bir peruk takan son derece asil biriydi. Fransa’da ilk erkek çocuğa Delfino adı verilir.”

“Neden?”

“Delfino, yunus demektir. Çünkü Fransa Kralı aynı zamanda yunusların da kralıdır. Doğumum sırasında ebe kadın erkek değil de bir kız çocuğun dünyaya geldiğini ilan edince, herkes şöyle demiş, ‘Kral bu duruma çok sinirlenecek, ah Fransa Kralı’nın öfkesi büyük olacak.’ Oysa babam ne olursa olsun çok sevinmiş ve bana Delfina yani Yunus ismini vermiş. İyi de etmiş. Gerçekten de bu isim sayesinde ben çok güzel yüzerim ve çok derinlere dalarım.”

“Sözlerinizin bir tanesine bile inanmıyorum, üstelik çok da güzel anlatıyorsunuz fakat inanmıyorum.”

“Bana inanmamakta haklısınız. Aslında ben Fransa Kralı’nın kızı falan değilim, fakir bir balıkçının kızıyım. Babam bir gece yarısı teknesiyle balık tutmak için Hint Okyanusu’na açılmış. İyice açıklara geldiği sırada teknesinin arkasında bıraktığı yolu ısrarlı bir şekilde takip eden yunusu fark etmiş. Babamın o sırada kendisi için günler ve geceler sürecek yolcuğu sırasında karnını doyuracağı bir somun ekmeği varmış. Babam ekmeği ortasından ikiye bölmüş ve bir parçasını bu yunusa ikram etmiş. Aslında o yunus da bir balık değilmiş. Kötü kalpli bir cadının büyü yaptığı

ve de Hint Okyanusu'nda fakir bir balıkçının kendisiyle ekmeğini bölüşeceği güne kadar balık olarak kalacak olan İngiltere Kralı'ymış. Yunus ekmeği yemiş, yeniden İngiltere Kralı olmuş, babamın teknesine çıkmış, önce kendisini kıyıya çıkarmasını, oradan da tren istasyonuna götürmesini istemiş. Böylece trene binerek kötü kalpli cadıyı öldürmeye gitmiş."

"Peki, yaptığı iyiliklerin karşılığını babana nasıl ödemiş?"

"Çok güzel bir hatırayla. Ben dünyaya geldiğimde İngiltere Kralı'nın onuruna adımı Delfina koymuşlar."

"Bu da güzel bir masal. Artık bana doğruyu söylemeni senden rica ediyorum. Ayrıca neden burada Lamberto dayımın adını tekrar edip duruyorsunuz?"

"Bunu biz de bilmiyoruz."

"Sakın siz ikiniz aklınızı yitirmiş olmayasınız?"

"Biz ikimiz değiliz sadece, altımız da aynı şeyi yapıyoruz çünkü biz burada altı kişiyiz. Biz bunun için para alıyoruz. Beraberinde de yemek, kalacak yer ve de sevdiğimiz, istediğimiz şekerlemeler var.

"Tuhaf bir iş."

"Bundan da tuhafları vardır. Ben otuz yıl boyunca başkalarının paralarını sayma işi yapan bir adam tanıyordum."

"O adam, bir bankanın kasasında çalışıyor olabilir. Peki, ne kadar zamandan beri bu işi yapıyorsunuz?"

"Sekiz ya dokuz aydan beri."

"Anlıyorum."

"O zaman siz bayağı akıllı olmalısınız çünkü ben inanın hâlâ hiçbir şey anlamıyorum. Bu işi kabul etmemin nedeni diğer işlere göre ücretinin yüksek olmasıdır. Fakat doğruyu söylemem gerekirse bu işten bir parça sıkıldım. Sağlığıma zarar verecekmiş gibi geliyor. Diğer beş kişinin de vücudunda ağrılar başladı, şuraya ve tam buraya sancılar saplanıyor, sabahları başımız ağrıyor ya da gün içerisinde başımız dönüyor."

"Bütün gün kapalı kaldığınız için olabilir mi?"

"Olabilir, tabii. Görüşmek üzere."

"Nasıl, görüşmek üzere? Nereye gidiyorsunuz?"

"Uyumaya gidiyorum. Benim sıram çok erkendi o yüzden bu sabah erkenden uyandım."

Ottavio daha fazla bilgi alabilmek için onu bir süre daha alıkoymayı istedi. Önceki odaya yeniden döndüğünde, genç Armando'yu kareli bir defterin sayfalarına resim yaparken gördü. Resim yapmıyor, boyuyordu. Hatta boyamıyor, sadece karelerin içini bir kutucuk atlayarak siyah renkle dolduruyordu. Aynı zamanda da son derece profesyonel bir sesle tekrarlıyordu:

"Lamberto, Lamberto, Lamberto..."

"Hani bizim yaşlılar nasıl derler, bu işin içinde bir bit yeniği var çünkü belli ki onlar fazlasını biliyorlar."

Ve eğer yanılmıyorsam Lamberto dayımın sırrı da bu olmalı.”

Merdivenleri inerken Kâhya Anselmo ile karşılaşır.

“Nereye kayboldunuz, Bay Ottavio?”

“Manzarayı seyretmek için çatıya çıktım.”

Kâhya bunun üstüne herhangi bir şey söylemez fakat bundan böyle gözünü bu genç adamdan ayırmaması gerektiğine karar verir.

“Hazırda bir tekne var mı? *Orta* Gölü’nde dolaşmak sanırım bana iyi gelecek.”

“Dalgakıranda demirlemiş üç kayık, üç yelkenli, üç de deniz motoru var.”

“Deniz motoru ile gideceğim,” diye karar verir Ottavio. “Motorlar kullanılmazlarsa paslanır.”

“Takdiri ilahi,” diyerek onu onaylar Anselmo.

Ottavio, San Giulio Adası’nı *Orta* kasabasından ayıran gölün uzantısını geçer. Bir doktor arar, bulur, muayene olur ve ona geceleri uyuyamadığını söyler.

“Koyunları saymayı denediniz mi?”

“Gecede bir milyon tane koyun sayıyorum fakat bir türlü uykuya dalamıyorum.”

“Giosuè Carducci’nin *Piemonte* adlı şiirini okumayı denediniz mi?”

“Sonuç çok kötü: Bir mısrasını hatırlamaya çalışırken uykum hepten kaçıyor.”

“Manzoni’nin *Nişanlılar*’ını ezberlemeye çalışınız.”

"İyi bir uyku ilacı alsam daha kolay olmaz mı?"

"Çok iyi bir fikir," diye bağırdı doktor. "Bu benim aklıma hiç gelmemişti. Şimdi size bir reçete yazayım. Adınız neydi?"

"Giovanni Pascoli."

"Ne tuhaf. Aynı isimde bir de şair vardı."

"O benim dedem olur. Ah benim zavallı Giovanni dedeciğim."

Ottavio her şeyi en ince ayrıntısına kadar düşünmüş, kendine sahte bir isim uydurmuştu. Aklındaki proje, çatı katındaki o altı kişinin yemeğine uyku ilacı koymaktı. Erken kalkan yol almış fakat kalkamayan, "Lamberto, Lamberto, Lamberto," bile diyemezmiş.

Ottavio böyle düşünür. "Onları susturmayı deneyelim, bakalım ne olacak? Eğer tahmin ettiğim şey doğruysa Lamberto dayım en azından zatürreeye yakalanır. Sonra da gerisi gelir..." Genç düşünür, düşünmeye devam eder: "İçlerinde Delfina olmasaydı altısını birden zehirlerdim ve suçu da bozuk yemeklere atardım. Fakat o kızdan hoşlandım, o genç ölmek için fazlasıyla güzel. Hatta onunla evlenebilirim. Şimdilik evlilik rüyasından sıyrılıp önce şu miras işini garantiye almalıyım."

Böylece zihnindeki bir proje diğerinin içinden geçerek karmaşık bir hal almaktadır. Cebindeki uyku ilacıyla kıyıya yanaşır, motoruna biner ve yavaş yavaş yola koyulur. Öyle yavaş ilerler ki Hollandalı turist-

lerle dolu bir gezi teknesi onu sollamak zoruna kalır. Onlar adadaki ünlü kutsal kiliseyi ziyaretten dönmektedirler. Teknenin kaptanının adı Duilio'dur fakat herkes ona Caronte der, klasik eserleri okuduklarını göstermek için hani şu Dante'nin *İlahi Komedya*'sındaki kayıkçının adıyla seslenirler: Caronte.

Hollandalı turistler, kendi dillerinde gülerек ona yüksek sesle bir şeyler söylerler. Ottavio bu duruma hiç aldırılmaz. Çünkü bu küçük tekne kısa bir süre sonra adanın küçük limanına değer değmez bir yerleri tutuşmuş gibi derhal gerisin geri dönecektir. Caronte hiç olmadığı kadar çok asılır küreklere ve var gücüyle çekerek yanından geçerken o da bir şeyler söyleyerek ona bağıır.

"Ne dediniz?"

"Adaya çıkamazsın. Orada haydutlar var."

"Ne haydudu?"

"Buyurun ilerleyin, madem onlarla karşılaşmaya bu kadar can atıyorsunuz fakat sonra sakın sizi uyarmadığımı söylemeyin."

Kıyıya varmadan önce Ottavio, adadan ayrılan bir tekne filosuyla karşılaşır. Birincisinde altı zavallı rahibe bulunmaktadır. İkincisinde, üçüncüsünde ve dördüncüsünde aileleriyle birlikte bazı şövalyeler ve soylular bulunmaktadır. Beşincisinde ise bir başına sokakta kalmış zavallı yavru köpek gibi tek bir adam vardır. Bunlardan rahibeler dört mevsim, diğerleri ise

güzel yaz mevsiminde adada yaşayan insanlardır.

"Neler oluyor?"

"Geri dön! Haydutlar karaya çıkmaya izin veremeyecekler. Gördüğün gibi bizi de oradan uzaklaştırdılar."

Adadan kaçanların arasında Lamberto dayısı yoktur, Kâhya Anselmo yoktur, hatta tavan arasındaki o altı kişi de...

"Gideyim, kendi gözlerimle göreyim," diye karar verir Ottavio. Teknenin burnunu kıyıya çevirir. Yüzü maskeli biri üstüne doğrulttuğu tüfeğiyle ona seslenir:

"Hoş geldiniz beyefendi, biz de sizi bekliyorduk. Buyurun teknenizi şuraya bağlayın, teşekkür ederim. Bugünden itibaren yarışlar askıya alındı."

"Ne?" diye sorar Ottavio, "Yoksa savaş mı çıktı?"

"Ada işgal edildi, beyefendi. Fakat siz kıyıya çıkabilirsiniz çünkü siz ailedensiniz. Diğer talimatlar ve gerekli bilgiler size birazdan verilecektir."

Ottavio söz dinler. Elinde makineli tüfek tutan bir adamla tartışılır mı hiç?

Beşinci Bölüm

San Giulio Adası bir yapboz gibi elle yapılmışa benzer. Her bir santimetrekaresi yüzyıllar boyunca orada yaşayan insanların çalışmasıyla yenilenmiş, değişmiştir. Orada görülen yeşilin, doğayla kesinlikle bir ilgisi yoktur, onlar villaların bahçelerinde yetiştirilmiş bitkilerdir. Orada kayalıklar, taşlıklar yoktur, onun yerine yontulmuş, cilalanmış taşlar, tuğlalar, cam duvarlar, vitrinler sütunlar ve çatılar vardır. Hepsi tıpkı bir yapbozun bütünlenmiş hali gibi tek tek birbirine eklenmiş parçaları gibidir.

Gece inince tüm ayrıntılar renkleriyle birlikte kaybolur, adanın silueti karanlığa karışır ve geriye sadece siyah bir taş kütle ile onu bekleyen yine siyah ve sessiz sular kalır. Belli belirsiz birkaç pencereden sızan ışık demeti tıpkı adayı anakaraya bağlı tutmaya çalışan kordonlar gibidir.

Orta Gölü'nün kıyısındaki insanlar bu ışıkları sayarlar.

"Bunlar Baron Lamberto'nun villasının ışıkları."

"Başka kimin olabilir? Burada kalan bir tek o var."

Adanın haydutlar tarafından işgal edildiği haberi binlerce insanın kıyıya akın etmesine yol açmıştı. Adanın daracık tarihi sokaklarından, asaletli saraylarından, bahçeleri çiçekli villalarından çıkmış ya da dağın eteklerinden aşağı inmiş *Orta* halkı orada toplanmıştı. Otellerindeki akşam yemeklerini masalarında soğumaya bırakan turistler de oradaydı. Sadece korkudan yataklarına girip saklanan sığınmacılar ortalarda yoktu.

İlginin odağındakiler ise Hollandalı turistler ile kayıkçı Duilio'dur çünkü ada halkını alarma ilk olarak geçiren onlar olmuştur. Ne var ki Hollandalı turistler kendi dillerinde konuştuklarından hiç kimse onların söylediği tek bir kelimeyi bile anlamaz. Bu nedenle soruları yanıtlama işi Caronte'ye düşer.

"Nasıldadı? Nasıldadı?"

"Kim?"

"Kim olacak, haydutlar tabii."

"Yüzlerinde maske vardı."

"Siyah mı?"

"Siyah, mavi, kim bilir? Benim gözüm silahlarından başka bir şey görmüyordu ki."

"Tüfek mi, makineli mi?"

"Tüfek, makineli, hatta tabancaları bile vardı. Ayrıca iki kişinin de bir top atar yerleştirdiğini gördüm."

"Sen onun top atar olduğunu nereden biliyorsun?"

"Ben bir top atarı mısır unu borusundan ayırmayı iyi bilirim."

"Yarım litre kırmızı şaraptan da ayırmayı bilir misin?"

Duilio kendine yönelen nazik bir beyefendinin sorusunu yanıtlamak için sırtını bu yüzüze döner ve soruya kulak verir.

"Kalabalık mıydılar?"

"Çok."

"Az çok kaç kişiydiler?"

"Yirmiden fazla, otuzdan az."

"İtalyanca konuşuyorlar mıydı?"

"Elbette, yoksa bana tekmeden hiç kimsenin inmemesi gerektiğini ve gerisin geri dönmek zoruna olduğumu söylediklerinde ben onları nasıl anlardım?"

"Peki, iyi konuşuyorlar mıydı?"

"Ne yani, onlara not verecek değildim ya, öğretmenleri miyim ben?"

"İşte bu çok güzel Caronte: Haydutlara notlar. Yedi artı, beş eksi."

"Şimdi öğretmenler bile not vermiyor."

"Ne bileyim, belki aksanları farklıdır diye sordum, Milanolu, Sicilyalı, İngiliz ya da Alman..."

Esprî yapan biri, "Haydutça," diyerek sözlerini kesti.

Duilio olayın nasıl olduğunu belki yirminci defadır anlatıyordu. Onu yirmi kez dinleyenler de o sırada orada bulunmayanlara yirmi kez anlattılar fakat her defasında son anda gelen biri oluyordu ve o da hikâyeyi en baştan öğrenmek ve kendisinden sonra geleceklere anlatmak için bir kez daha soruyor, yeniden anlattırıyordu.

Hollandalılar da Felemenkçe konuşmaya devam ediyorlardı ve etraflarını saran insanlar söylediklerinden bir kelime bile anlamadıkları halde başlarıyla evet dercesine onları onaylıyorlardı. İçlerinden "Profesör" ismini taktıkları biri, bir süre sonra şişman bir Hollandalıya dönerek, "*Do you speak english?*"¹ diye sorar. Profesör boğazını temizler ve birdenbire İngilizce konuşmaya başlar, ne var ki iri cüsseli Hollandalı adam korkuya kapılarak oradan uzaklaşır. Diğer Hollandalılar da Almanca, Fransızca konuşmayı denerler ve nihayet Almanya'da ya da Fransa'da çalışmış olan bazı kişiler onların bu konuştukları dillerden anlarlar. Böylece bağlantı kurulur ve Hollandalı turistlerin başı göğe erer.

"İçlerinden bir tanesi alçak sesle emirler veriyordu," diye anlatır Duilio ve çevresinde toplanan diğer-

¹ İngilizce konuşur musunuz? (Ç.N.)

leri, onu iyi duyamamış ya da o sırada başka bir şeye dalmış olanlara onun peşinden tekrar ederler: "Biri alçak sesle emirler veriyordu."

Ayrıntı çok önemliymiş gibi görünür. Belki de başkanları oydu. Belki de değildi. Tartışmak için bir konu daha çıkmıştı.

Konuşmaları takip eden bir kadın, rotayı tamamen farklı bir yöne çevirir:

"Kendi kendime soruyorum da acaba San Giulio Adası'nı işgal etmek için bu adamların ne gibi bir sebepleri olabilir?"

İlk başta, "Bu benim bilgim dışında," dercesine homurtular yükseldi, tıpkı şöyle:

"Hımm!"

"Hıh!"

"Hah!"

"Bu ne şimdi?"

"İııı!"

Hemen sonra varsayımlar bir bir ortaya atıldı:

"Bence tamamen reklam amaçlı."

"Neyin reklamıymış bu?"

"Ben ne bileyim: Diş macunu, tatlı Noel ekmeği falan işte..."

"Tatlı Noel ekmeği de ne alaka? Şimdi yaz mevsimindeyiz."

"Neden olmasın, televizyonlarda kışın dondurma reklamı yapıyorlar mı?"

"Reklam, pazarlamacılığın ruhudur."

"Sakın adayı da satılığa çıkarmış olmasınlar?"

"Bu Belediye Başkanı'nın aklından çıkmış olmalı."

Bunu duyan Belediye Başkanı, "Benimle hiçbir ilgisi yok," diye bağırır. "Böyle palyaçolarla benim asla işim olmaz."

"Yani size göre bu bir şaklabanlık mı? Topla tüfekte dolaşan palyaçoyu nerede gördünüz?"

"Abartmayalım! Toplar tüfekler..."

"Bunları Caronte söyledi."

"Caronte, 'Topları var,' dedi."

"O halde bunlar kremalı top keklerin reklamını yapıyor olmasınlar sakın?"

Uzun boylu, şık ve de güzel gözleri olduğu için herkesin dikkatini çeken bir kadın:

"Bana kalırsa bu durum Baron Lamberto'nun ada turizmini baltalamak için hazırladığı bir oyun olabilir," diyerek noktayı koyar.

"Tabii ya, belki de terlik takunya sesinden rahatsız oluyordur."

"Belki de Hollanda peynirinin kokusundan rahatsız oluyordur."

Gülüşmeler duyulur.

"Bağışlayın hanımefendi. Baron Lamberto tam doksan dört yaşındadır ve adını bile bilmediğimiz türlü türlü hastalıkları vardır. Yaşadığı işitme zorluğuyla

o hiçbir sestem rahatsızlık duyamaz, hatta toplardan tüfeklerden bile. Ve ayrıca samimi olmam gerekirse o bugüne kadar böyle bir şeyi asla sorun etmedi.”

“O çok doğru dürüst bir insandır.”

“Kâhyası, şu şemsiyeli adam da öyle.”

“İkisi de iyi insanlar.”

“Belki bir parça fazla gizemli olabilirler. Adaya getirilen ve bir daha ortalıklarda görünmeyen hizmetkârları gibi...”

“Evet, evet, hizmet için en az altı kişi geldi ve bir daha onları gören olmadı.”

“Sürekli tavan arasında oldukları söyleniyor.”

“Bakın bakın, şimdi bile tavan arasının ışıkları yanıyor.”

Hepsi bir anda başlarını aynı yöne çevirir.

Adanın en iyi otelinde konaklayan bir Milanolu beyefendi:

“Yeniden haydutlara dönecek olursak bir süre önce soyut resimler yapan Omegnali, Verbanialı ve Domodossolalı bir grup ressamın karşı çıktıkları resimli kartpostalların imha edilmesini isteyerek ve harekete geçmeleri için onları tehdit ederek bir bildirme yayınladıklarından söz edildiğini duydum.”

“Yani? Kırtasiye dükkânlarına mı saldıracaklar?”

“Halka açık meydanlarda resimli kartpostalları topluca ateşe mi verecekler?”

“Bu beyefendinin söylemek istediği şey, milletten

intikam almak için adayı işgal etmiş olabilecekleri ya da tüm adaların dâhil olduğu yarımadanın resimli kartpostallarını imha edecekleri ya da...”

“İyi de neyle tehdit edebilirler?”

“San Giulio’yu haritadan silmekle.”

“Bomm!”

“Bence bu tam bir açgözlülük. Pek çok soyut ressam tanıdım; her biri de iyi birer aile babasıydı. Hatta biri büyükbabaydı.

“Benim tanıdığım bir başkası ise ailenin yegane annesiydi. Aynı zamanda da teyzesi çünkü evli ve iki çocuklu bir de kız kardeşi vardı.”

“Ben daha fazla ısrar edemeyeceğim,” diye homurdandı Milanolu. “Ben sadece işittiğim konuşmaları aktarıyorum.”

“Nerede?”

“Trende.”

“İyiymiş. İnsanlar demek ki trende saçmalamak için yolculuk ediyorlar, nasıl olsa hiç kimse onları kontrol edemez. Bir keresinde ben de Marslılar tarafından kaçırıldığını iddia eden bir adamla yolculuk etmiştim.”

“Bu arada UFO’ları da unutmayalım.”

“Bu da ne demek oluyor?”

“Uçan daireler. Uzaylılar. Onlar hemen her yere iniyorlar, sakın San Giulio Adası’na da inmiş olmasınlar?”

"Böyle bir durumda, Caronte antenli küçük yeşil adamlar görürdü."

Kısa bir süre önce aralarına katılmış olan biri, konuşmaların sadece yarısını duyduğundan, yanındaki ne:

"Demek ki adada antenli küçük yeşil adamlar varmış," diye söyler.

"O halde burada bulunmak çok tehlikeli."

"Sizin gibi düşünüyorum. Hadi gidip birer bira içelim."

Birileri onları alıkoymaya çalışır. Bir heyecan dalgası tüm kalabalığı sarmıştır. *Orta* kıyısına doğru ilerlemekte olan bir ışık noktacığı adadan uzaklaşarak yanlarına doğru gelmektedir.

"Birileri geliyor."

"Bir Marslı mı?"

Ellerinde teleskoplarıyla orada bulunanlar halkı ilk olarak bilgilendirmenin telaşıyla gizem ile anakara arasındaki görünmeyen sınırı geçmekte olan karanlığın içindeki "birilerini" görmek için gözlerini iyice kısarlar.

"Küreklerini fazlaca hareket ettiren biri bu."

"Kolunda asılı bir şemsiye var."

"O halde bu Bay Anselmo'dan başkası olamaz."

"Ben size ne diyordum? Bütün bunlar Baron'un bir oyunudur demiyor muydum? Şimdi talimatları duyurması için bize kâhyasını gönderiyor."

Kaba saba bir adam kürekçiye doğru atılır ve sesiyle ona tempo tutar:

"Ooo-hop! Ooo-hop!"

Olimpik kürek yarışlarında deneyimli biri:

"Fakat siz böyle ne yapıyorsunuz?" diye sorar. "Onun tek başına olduğunu görmüyor musunuz? Tekli yarışlarda dümenci olmaz."

Bu Bay Anselmo'nun ta kendisidir, şemsiyesinin dışında bembeyaz saçlarıyla onu herkes tanır. Şimdi nefes nefese kıyıya yaklaşmaktadır.

"Belediye Başkanı... Belediye Başkanı... Neredesiniz?"

"Ben size ne diyordum? Bunlar onun kafasından çıkmıştır demiyor muydum?"

"Buyursunlar, ben buradayım. Beni kim arıyor?"

Bay Anselmo boğazını temizler ve kolunda asılı duran şemsiyesinin sapını düzeltir. O an görülmeye değerdir. Büyük bir gürültüyle herkes aynı anda birbirini sessiz olmaya davet eder.

"Sayın Başkan," diyerek konuşmasına başlar Anselmo, "size elimdeki mesajı iletmek için buradayım efendim."

"Bir, San Giulio Adası, Yirmi Dört L Çetesi tarafından askeri anlamda işgal edilmiştir."

"Ne dedi, m mi dedi?"

"Hayır, n dedi."

"L, Lamberto'nun L'si," diye belirtti Anselmo.

"Devam edebilir miyim?"

"Elbette, buyurun," dedi *Orta'nın* Belediye Başkanı. "Ve sizler," (kalabalığa seslenir) "bir daha sözünü kesmeyin. Allah Allah!"

"İki, *Orta'nın* Belediye Başkanı yirmi dört saat içinde Baron Lamberto'nun sahibi olduğu yirmi dört bankanın genel müdürlerini bir araya toplamakla görevlendirilmiştir. İşte isim ve telefon numaralarının listesi, Bay Başkan."

"Peki, uluslararası ve kıtalararası telefon görüşmelerinin parasını kim ödeyecek? Bakın, bakın... Zürih, Hong Kong, Singapur... Mahvolduk desenize!"

Mendiliyle alnını silerken, "Üç," diye devam eder Anselmo:

"Kayıkçı Duilio, her sabah saat sekizde adaya malzemeler taşımakla görevlendirilmiştir. Kayıkçı Duilio nerede?"

"Buradayım."

"İşte alışveriş listesi. Bu zarfın içinde de para var. Üstü bahşıştir."

"Peki, ya ben işte yokum dersem?"

Anselmo ona karşılık vermeden okumaya devam eder:

"Dört, bu görevler yerine getirilmediği takdirde, Orta şehri, adadan bombalı saldırıya uğrayacaktır."

Herkes sessizliğini korur. Durum ciddidir.

"Beş. Adaya tekneyle, kayıkla, yüzerek ya da su-

yun altından veya havadan yaklaşmak kesinlikle yasaktır. İmza Yirmi Dört L.”

Anselmo okumayı bitirmiştir. Hafifçe eğilir, iki dudağının arasından bir homurtu gibi aceleyle, “İyi akşamlar,” der, sonra yüzünü teknesine çevirir ve adaya doğru yola çıkar. Suyu batıp çıkan küreklerin küt küt sesi duyulmaktadır. Bazılarının önceden gözlemlemiş olduğu gibi kürekler bir parça fazla derinlere inmektedir.

Fakat şimdi kimsenin herhangi bir gözlemede bulunmak gibi bir kaygısı yoktur. Sadece fısıltılar, üflemler, püflemler ve öksürük sesleri duyulmaktadır. Belediye Başkanı telefona yapışmak için doğruca belediye sarayına koşar. Valiye, İçişleri Bakanı'na ve o sırada Viareggio'da tatil yapmakta olan sevgili karısına telefon eder. Daha sonra da uflaya puflaya Anselmo'nun kendine bıraktığı telefon numaralarını çevirmeye başlar.

Adaya bakmaya devam eden meraklılar, adanın şimdi daha da karanlık bir taş yığınına dönüştüğü hissine kapılırlar. İri cüssesinde delikler açan ışıkları sönmüştür. Ada uzun bir kuşatmaya hazırlanmak için anakarayla olan bağlarını koparmış gibidir.

Bin senesinden önce İtalya Kralı Berengario, kendini oraya kapattığında adayı bu haliyle İmparator Ottone görmüş olmalıdır ve onu ateşkese ikna etmekse haftalar sürmüştür. Savaşta yenik düşerek ölen Kral

Berengario'nun karısı Kraliçe Willa, kraliyetin tüm hazinesiyle birlikte San Giulio Adası'na sığındı. Ottone yeni baştan kuşatmaya başladı ve bu kez biraz daha uzun sürdü. Kimileri iki, kimileri ise üç ay sürdüğünü söyler. Sonunda bir antlaşma yaparlar: Kraliçe tüm hazinesini İmparator'a teslim etmiş, İmparator da onu istediği yere gitmekte özgür bırakmıştı. Bin yılından beri ölü olan insanların eski hikâyeleri. Fakat adanın taşları gerçeği hatırlamakta ve karanlığın içinde, şimdilerde, gözdağı veren bir havayı solumaktadır.

İnsanlar birbirlerine, "Hadi, gidip uyuyalım," diyerek veda ederler.

"Hadi gidelim."

Altıncı Bölüm

Haydutlar tanınmamak için üzerlerine farklı farklı kıyafetler giyerek küçük gruplar halinde su yoluyla oraya ulaştılar. Bazıları Pettenasco'dan tekne kiraladı. Bunlar izci kıyafeti giymişlerdi ve Domodossola'dan gezmeye geldiklerini söylediler. Diğerleri günün ilk ışıklarıyla Omegna'daki hastanenin başhekimine ait bir yelkenliyi çalmışlardı. Pella'dakiler ise deniz motoruyla kendilerini adaya götürmesini istedikleri motorun kaptanına parasını ödedikten sonra bir de üstüne onu takdis eden bu iki neşeli ve sevimli rahibi anımsayacaklardır. Kaptan onlarla şakalaşmış, "San Giulio'nun, gölü geçmek için deniz motoruna ihtiyacı yoktu. Pelerinini suyun üstüne yazardı ve motora, kanada ihtiyaç duymadan üstünden yürür geçerdi," demişti.

¹ Aziz Giulio. (Ç.N.)

"Biz henüz onun kadar aziz değiliz," diye karşılık verdi iki sahte rahip. "Ayrıca gördüğün gibi pelerin de giymiyoruz çünkü mevsim uygun değil."

Bir grup hacı yolcusu gibi adadaki eski kilisede toplandılar. Başkan emirleri verdi:

"Gözcü grup, siz sahile, sizler çan kulesine, siz diğerleri topların ve makineli tüfeklerin başına..." Son üç kişi onunla birlikte Baron Lamberto'nun vil-lasına gitti.

Kapıyı çaldılar, Anselmo kapıyı açtığında ona:

"İçeride yağmur mu yağıyor?" diye sordular.

"Yoo, neden?"

"Çünkü kapıyı açmaya şemsiyenle gelmişsin de ondan."

"Ona çok bağlıyım. Sevgili babacığımın bana hatırasıdır. Kendisi Gigneseli bir şemsiye ustasıydı."

"Saygıdeğer annene ve babana bravo doğrusu. Şimdi içeriden kapıyı kilitle, işte anahtarı. Bize Baron'u çağır."

"Kim geldi diyeyim?"

"Sen seç: Bu bir silah, bu da bir makineli. Fırla."

Anselmo sözlerini dinledi ve doğruca Baron'un yanına koştu. Baron ise o sırada eldivenleriyle boks topunu yumruklamaktaydı. Anselmo'yu büyük bir heyecanla yanına kabul etti:

"Bak Anselmo, şuna bak, nasıl vuruyorum, bir sağ kroşe, bir de çift sol, dikkatini bacaklarımın ha-

reketine ver. Yarın Milano'da bir yarış olacak, sana spor salonunun adresini vereceğim, oradan beni hazırlayacak iyi bir boksör bulup getirmeni istiyorum. Fazla ağırsiklet olmasın derim, sen ne dersin? Yoksa ağırsiklet mi olsa? Ücrete gelince fazla abartmayalım derim, istediğinin iki katını verirsin."

"Saygıdeğer Baron'um, izin verirseniz bir şey söylemek isterim."

"Söyle Anselmo. Aaa, neyin var senin? Şemsiyen neden titriyor?"

"Aşağıda iki bey var, efendim..."

"Gönder gitsinler, ben kimseyi beklemiyorum."

"Bu mümkün değil efendim. Silahları var."

"Silahlılar demek... Tipleri nasıl?"

"Görülüyor efendim. Yüzlerinde maskeleri var."

"Maskeliler. Fakat bu büyük bir yanılgı, karnaval biteli aylar oluyor."

"Saygıdeğer Baron'um tavan arasına ya da bodrum katına sığınmak isterseniz o beyefendilere sizin burada olmadığınızı ve yarın uğramaları gerektiğini söyleyeceğim."

"Hayır Anselmo, böyle olmaz. Sen bu tür tehlikelere atılmak için fazla yaşlısın. Ben derhal aşağı iniyorum. Sen de bu arada onlara papatya çayı, meyve suyu veya arzu ettikleri herhangi bir şeyi ikram et."

Anselmo haydutların yanına geri döndü.

"Bay Baron hemen geliyor."

"Güzel, yapması gereken de budur."

Baron eşofmanlarını çıkardı, üstüne kot pantolonunu, mavi tişörtünü giydi ve yüzünde misafirperver bir ev sahibinin mutlu tebessümüyle ziyaretçilerinin karşısına çıktı.

"İyi günler beyler. Size nasıl yardımcı olabilirim?"

Başkan, yanından ayrılan iki adamına villayı baştan sona keşfetmelerini işaret etti.

"Bay Baron," dedi haydutların başı, "siz bu andan itibaren bizim tutsağımızsınız."

"Kimseye savaş açtığımı anımsamıyorum," diye belirtti Baron. "Ayrıca herhangi bir çarpışmada yenik düştüğümü de."

"Yanıtınız," dedi başkan, "sizin cesur bir adam olduğunuzu açıkça ortaya koyuyor. Memnuniyet duydum. Bir silah görür görmez korkudan kaçacak delik arayan insanlardan nefret ederim. Fakat bu, sizin içinde bulunduğunuz durumu değiştirmez. Cesur ya da korkak, hiç fark etmez, siz bizim tutsağımızsınız."

"Soru yerindeyse merak ediyorum ben kimin tutsağıyım? Karşıma çıkan ilk tanımadığım kişinin elinde esir olmayı isteyeceğimi düşünemezsiniz. Önce bana kendinizi tanıttin ve sonra da arkadaşlarınızı, ondan sonra düşünelim."

"Siz Yirmi Dört L'lerin tutsağısınız," dedi başkan.

"Ne dediniz, m mi?"

"Hayır, L dedim, Lamberto'nun L'si."

"Ne tuhaf bir rastlantı. Bu benim adım."

"Aynı zamanda da bizim, saygıdeğer Baron. Biz yirmi dört kişiyiz ve hepimizin adı da Lamberto."

"Memnun oldum," dedi Baron. Hatta memnuniyetim yirmi dörde katlandı. Adımın bu denli yaygın olduğunu bilmiyordum. Kendim dışında üç Lamberto tanıdım: Biri Milano'da, biri Venedik'te ve biri de İstanbul'da fakat o Forlilydi. Reçel ticareti yapıyordu, iş için Türkiye'de bulunuyordu. Yolda ona saati sormuştum, hatırlıyorum. Bana nasıl yanıt verdiğini biliyor musunuz? Şöyle dedi: 'Bir bira içme saati. Benimle gelin.' İşte böyle tanıştık. Bira demişken Anselmo bu beylere içmek için bir şey ikram etmedin..."

"Teşekkürler, belki daha sonra," diyerek sözünü kesti başkan. "Önce beni dikkatle dinlemelisiniz. Silahlar için endişeye kapılmayın, şartlarımızı kabul ederseniz size bir kötülük yapmak gibi bir niyetimiz yok."

"Başkan -villayı didik didik aradıktan sonra iki adam yanlarına döndü ve içlerinden biri diğer ikisinin konuşmalarını kesecek kadar kabaydı hem de çok kaba! Her şey yolunda. Fakat tavan arasında tuhaf insanlar var. Baron için çalıştıklarını ve gece gündüz vardiyalı olarak Baron'un adını tekrarladıklarını söylüyorlar. İçlerinden biri masanın başına oturmuş, durmadan, 'Lamberto, Lamberto, Lamberto...' deyip duruyor. Üstüne silahımı doğrulttuğum halde söylemeye devam etti."

"Bu Bay Bergamini olmalı," diye açıkladı Baron.

"Kendini işine adanmış, sakın yaradılışlı bir insandır.

"Nedir bu hikâye böyle?" diye sordu başkan.

"Bir tür eğlence," dedi Baron. "Buna bir milyar-
derin kaprisi de diyebiliriz. Dilinde sürekli benim adı-
mı tekrarlayan birilerinin olduğunu bilmek çok güzel.
Gıdıklanan bir yerinizi kaşımak gibi insana haz veri-
yor. Kısacası bir çeşit hobi. Buna itirazınız var mı?"

"Kesinlikle yok, ayrıca bu hobi bizim planımızı
engelleyecek türden bir şey değil," diye onayladı baş-
kan.

Bembeyaz yüzüyle bir hayaleti andıran Ansel-
mo'ya göz kırparken:

"Bunu duyduğuma sevindim," dedi Baron. "Ayrıca
onlara çok da iyi bir maaş veriyorum. Çalışma özgür-
lüklerini kısıtlamak istemeyeceğinizi ümit ederim."

Haydutların başı, "Size zaten hayır demiştim," di-
yerek hatırlatmada bulundu ve ekledi:

"Ayrıca bu bizim de hoşumuza gider çünkü bizim
isimlerimiz de Lamberto."

"İşte beni asıl şaşırtan da bu. İçinizden hiçbirinin
ismi Giuseppe, Reginaldo, Stanislao değil mi? Aynı
ismi taşıyan yirmi dört kişi olarak bir araya gelmeyi
nasıl başardınız?"

"Gazete ilanıyla," diye yanıtladı başkan. "Şimdi
çene çalmayı keselim de asıl konumuza gelelim."

"Buna sadede gelmek de diyebiliriz çünkü o da
aynı anlama geliyor," diye anımsattı Baron.

"Pekâlâ duruma bir bakalım. Ada askeri anlam-

da işgal edilmiş durumdadır. Villa dünyanın geri kalanından ve Lattea sokağından ayrılmıştır. Ve siz Bay Baron bizim tutsağımızsınız. Özgürlüğünüzü yeniden kazanmak için bize yirmi dört bankanızın her birinden bir milyar vermek zorundasınız. Bu da toplamda yirmi dört milyar eder.”

Baron soğukkanlılıkla sordu:

“KDV’si içinde mi? Damga pulu vergisi dahil mi?”

Haydutların başı ona bir yanıt verdiyse de bunu duyan olmadı çünkü tam o sırada Baron’un yeğeni Ottavio, cebinde uyku ilaçlarıyla Orta’dan dönerken kendisini yakalayan haydutla birlikte içeri girdi.

“Sevgili dayıcığım, neler oluyor?”

“Hiçbir şey Ottavio’cuğum. Ne derler, güvenme dayına, ekmek al yanına.”

“Hah hah ha,” diyerek başını kaşdı Ottavio. “Böyle bir şaka için uygun durumda olsaydım sizinle alacak konusunda pazarlık ederdim.”

“Ne yani, ben durduk yerde fiyat yükseltecek biri miyim?” diye sordu Baron ve karşılığını beklemeden ayağa kalktı. Boks antrenmanına devam edeceğini duyurarak odadan çıktığı sırada, elleri silahlı iki adam da onun peşinden gittiler.

Haydutların başı, Kâhya Anselmo’ya döndü:

“Siz bu akşam tekneyle Orta’ya gideceksiniz.”

“Ben kürek çekmeyi bilmem!” diye sızlandı Anselmo.

Başkan, “Yol, giderek öğrenilir,” dedi.

İşte böyle başladı San Giulio Adası'nın işgal günleri.

Karanlık çökünce Anselmo da görevini yerine getirmek için tekneye bindi. Öyle heyecanlıydı ki şemsiyesi kolundan suya düştü. Tam o sırada Bay Giacominno tavan arasındaki pencereden oltasını yukarı çekti ve şemsiye oltanın ucuna takıldı. Bay Anselmo şemsiyesi olmadan yola çıkmayı reddetti. Haydutlardan biri şemsiyeyi almak için yukarı çıktı.

"Tamamen ıslanmış," diye yakındı Anselmo. "Bekleyin de kurutayım." Koşarak saç kurutma makinesini aldı. Şemsiyesinin içini, dışını bir güzel kuruttu. Ve nihayet *Orta*'ya doğru yola koyuldu. Devamını zaten biliyorsunuz, onu size önceden anlatmıştım.

Yedinci Bölüm

Orta'da yirmi dört saat süren kesintisiz bir gösteri vardır. Ada gözlerini haydutlardan ayırmayan polislerle tıka basa dolu teknelerin güvenlik kordonuyla bir uçtan bir uca sarılmıştır. Bu birinci sıra tekne çemberinin etrafındaysa meraklılardan ve gözlerini polislerin üstünden çekemeyen özel davetlilerden oluşan ikinci sıra tekne kordonu yer almaktadır. Gölün baştan sona her yerinde, güneşli ya da yağmurlu günlerde diğer profesyonel ya da amatör bilirkişiler deniz motorlarıyla gidip gelirler ya da yelken sporuna kendilerini adamak için bunu fırsat bilirler. Geceleri tekneler farlarını, el fenerlerini, ışıldıklarını, mumlarını ya da kibritlerini yakarlar: Bir tek havai fişekler eksiktir çünkü Aziz Giulio Bayramı diye bir bayram yoktur.

Sakin yazlık kasabaları macera dolu konaklama-

lara tercih eden turistler bu tarihi küçük şehri istila ederler. Cusio'da, Verbano'da hatta Ossola'daki otellerin hiçbirinde boş tek bir yatak bulmak olanaksızdır. Doğrudan göl kıyısında ya da göle kıyısı bulunan köylerde, ormanlık bölgelerde ya da yarı dağlık alanlarda kurulan kamp çadırları mantar gibi her yerden fışkırırlar. Gazeteciler, radyo ve televizyon habercileri dünyanın beş ayrı bölgesinden geldiler çünkü Baron Lamberto, bankaları sayesinde Kuzey Kutbu'ndan Güney Kutbu'na kadar tanınmış bir kişidir.

Sadece İtalyanlar değil, İsviçreliler, Almanlar, Amerikalılar, Afrikalılar ve Asyalılar da bu duruma ilişkin her konuda iğneden ipliğe bilgi edinmeyi istiyorlardı. Habercilerin bazıları meydandaki sütunların altına, diğerleri ise balkonlara, çatılara konuşlanmışlardı. Cusio'yu çevreleyen manzaralı yolların her noktasından adaya, adanın doğu kıyısına olduğu gibi batı kıyısına çevrilmiş dürbünler ve teleskoplar bulunmaktadı.

Pogno, San Maurizio d'Opaglio, Alzo, Pella, Corconio, Lortallo ve Vacciago'nun çan kulelerini sürekli gözetleyen keskin mercekli teleobjektifler yerleştirilmişti, lensleri öyle güçlüydü ki çanların çeperlerindeki tozlar bile görülebiliyordu. Basının gıpta ettiği diğer gözlem yerleri ise şunlardı:

Biranın her zaman soğuk olduğu, *Belvedere di Quarna* Lokali; göl manzaralı, kayalıklardaki Meryem

Tapınağı; oradan herhangi bir şeyi görmenin imkânsız olduğu fakat nefis mısır unu bulamacı ile yaban tavşanı yapan Valstrona'nın Yeri; 12. yüzyılda inşa edilen ve hâlâ dimdik ayakta duran Buccione Kulesi; rahiplerin dahice yöntemlerle yağmur sularını topladıkları, fakat konuklarına sirkeden dönme şaraplar ikram ettikleri Mesma Dağı Manastırı; Bocciolali Meryem Tapınağı.

Ve de doğal olarak Orta'nın sırtlarındaki burnun en yüksek noktasındaki Kutsal Dağ Meydanı. Oradayken bir fırtına kopacak olduğunda hemen küçük kiliselere, Aziz Francesco'nun hikâyesini anlatan, üzerleri tozla ve tahtakurularıyla kaplı toprak rengi, eskimiş heykellerin bulunduğu kiliselere sığınmak mümkündür.

Japon fotoğrafçılar teknik anlamda en düzenli olanlarıdır. Onlar bölgenin en yüksek iki noktasını, yani Alpe Quaggione'yi (deniz seviyesinden yüksekliği 1150 metre) ve Mottarone tepelerini (deniz seviyesinden yüksekliği 1491 metre) işgal etmişlerdi.

Bununla beraber gölün tamamını kuzeyden güneye görebilen bu kadar yüksek ve bu kadar manzaralı başka bir yer daha yokken -tabii yukarıda saydığımız yerlerden Buccione Kulesi hariç, orası da Meksika televizyonundan gelenler tarafından tutulmuştu- her neyse Japonlar yine de yakınmayı sürdürürler, oysa bu noktaların her ikisinden de göl, kuzeyden güneye,

Omegna'dan Gozzano'ya kadar görülmektedir.

Bir İngiliz gazeteci çadırını Ameno ormanlık tepelerine kurmuştu. Oradan her sabah henüz diğer dağlar ve tepeler mavi sis bulutlarıyla örtülüyken bulutların içinden güneşin ışıklarına uzanan ve gök kubbenin altındaki tüm boşluğu kaplayıncaya kadar birbiri ardınca diğer tepeleri ve dağları kendisiyle birlikte manzarayı tamamlamaya davet eden Pembe Dağ'ın olağanüstü görüntüsü bir tablo gibi izlenir.

Gazetecinin gördüğü bu manzarayı büyük bir coşkuyla kaleme aldığı makalesini gazetede ki müdürü buruşturup çöpe attı ve ona çok acil bir mesaj yolladı:

"Manzaradan söz etmeyi bırak, insanlar Pembe Dağ'ın değil, Baron Lamberto'nun ne yaptığını merak ediyor."

Bunun üzerine gazeteci de sadece kendisi için bir şiir yazdı:

*Ey Çoban Pembe Dağ,
Peşindeki dağ sürüsü
Bu sabah da "mee, mee" diyor...*

Bu meleme sesinin Alpler'den değil, yaşlı bir kadının keçisini otlatmaya götürdüğü aşağıdaki patika yolundan geldiğinin farkına vardı. Ayrıca bir şeyi daha anımsadı: Bu mısralar kendisinden önce, başka bir şair tarafından zaten yazılmıştı. Fakat şair şiirinde

Pembe Dağ'dan değil, Paris'teki Eyfel kulesinden söz ediyordu. Bir de dağlardan değil köprülerden söz ediyordu. Ne utanç verici bir zihin bulanıklığı.

Bu durum, Britanyalı çalışkan habercinin işini yapması için her sabah motosikletiyle Orta'ya inmesini engelleyen bir durum değildir. Kayıkçı Duilio'nun basın konferansına genellikle tam vaktinde ulaşır.

"Bu kez ne aldın?"

"On iki tavuk, yedi yaban tavşanı, makarna, pirinç, beş yıldızlı peynirler, otuz kilo meyve, kahve, şeker, tuz."

"Ne kadar tuz?"

"İki paket mutfak tuzu ve iki paket de kaya tuzu."

Duilio, erzakları adaya taşımak için teknesine bindiğinde halk onu büyük bir alkış tufanı ile selamlar ve fotoğrafçılar ona, "Bu tarafa bak Duilio! Gülmüsen! Muz salkımını havaya kaldır!" diye bağırlar. Fotoğrafçılar herkese "sen" der.

Adadan dönüşte Duilio'yu soru yağmuruna tutan ve verdiği her yanıtı not alan habercilerin tıka basa doldurduğu teknelerden oluşan bir kortej onu takip eder.

"Haydutlar ne söyledi?"

"Baron'u gördünüz mü?"

"Bay Guglielmo'yu gördünüz mü?"

"Askerliğinizi yaptınız mı?"

"Kaç yaşında evlendiniz?"

“Kaç çocuğunuz var?”

“Bir günde kaç litre şarap içiyorsunuz?”

Ve benzeri bir dolu soru sorarlar. Fakat gazeteciler, fotoğrafçılardan farklı olarak her zaman “siz” diye konuşurlar.

Hem gelişinde hem de dönüşünde çocuklar, yüzerek teknesinin peşine takılır. Jandarmaların ve toplum polislerinin elinden kurtulmak onların en büyük eğlencesidir.

Oyuncak, toplar, kos helva, fındık fıstık ve kavrulmuş badem satıcıları gelir. Bu seyyar satıcıların arasında oraya, ne alakaysa artık, bir de Colosseo kartpostalları satan bir satıcı gelir. Bunları alanlar mutlaka vardır. Günün her saatinde birileri daima bir şeyler satın alır.

Barlar, kafeler ve dükkânlar gece boyunca kepenklerini kapatmaz çünkü uyumaya gidecek yeri olmayan bir sürü insan buralarda kahve içerek ya da bir sandviçle saatlerce oyalanarak zaman geçirir, biraz da kestirir. Gündüzleri çalıştıkları için zaman bulamayan Gozzanolular, Omegnalılar ve Gravellonalılar da geceleri gelirler. Bu gelgitçiler, ne olursa olsun durumu yerinde öğrenmeyi başarırlar. Duilio kaç tavuk satın aldı ve kaç litre şarap içti, her şeyi bilirler. Cumartesi, pazar günleri ise her tür ulaşım aracıyla Milanolular, Torinolular ve Busto Arsiziolu endüstriciler gelirler.

Duilio, adaya giderken bazen karısı onu gözyaşla-

nı içinde savaşa uğurlar gibi yolcu eder.

"Gitme Caronte..." Karısı da ona sevgi ifadesi olarak böyle seslenir. "Sana kötü bir şey yaparlar, senin bunlarla ne ilgin var? Baron Lamberto'dan sana ne? Öksüz kalacak çocuklarını düşün."

"Çocuklarımın her biri evli barklı üstelik çocukları da var, öksüz kalmak için çok büyükler!"

"Torunlarını düşün."

"Şuraya bak, torunların nasıl da meraklanıyor."

İskelenin yanındaki ayaktakımının arasında suya atlayan ve gevezelik eden üç ya da dört çocuk vardır. Onlar da gazetecilerin ağına yakalanmış, televizyon kanalları için muhabirlerle röportaj yapıyorlardı.

"Zorro'yu mu daha çok seviyorsun, Örümcek Adam'ı mı?"

"Sibernetik mi yoksa antropolojik katmanlar konusunda mı daha başarılısın?"

"Üç kere sekiz yirmi dört kaç eder?"

Kısacası hiç bitmeyen bu film, açık hava sinemasında her saat gösterimdedir. Ticaretle uğraşanlar, Belediye Başkanı'nı ellerinin üstünde taşırlar, sanki bütün bu durumların tek sebebi oymuş gibi. Bu arada yerel banka üç yeni şube açmıştır.

Gündemde her zaman yeni bir konu, yeni bir olay vardır: Milanolu bir avukat maçların gece yapıldığı bir futbol turnuvası düzenler; şişe açacağı satan bir seyyar satıcı, şişelerini açamayan halka sattığı aç-

caklarını sergilemeye koyulur. Ayrıca klavsen ve perküsyon enstrümanları ile konserler veriliyor, korolar performanslarını sergiliyor, çuval yarışları yapıyordu. Bölgede yaşayan köylüler de her fırsatta, habercilere tembihte bulunuyor:

“Görüyorsunuz, Gattinara, Ghemme, Sizzano, Fara en iyi şaraplardır, bizim şaraplarımız için iyi bir şeyler söylemeyi unutmayın sakın, herkes duysun... Maden suyunun yerine bizim Spanna’yı içmek ister misiniz?”

Üçüncü gün geldiğinde, bölgeye klimalı bir otobüs gelir. İçindekilerden etkilenmiş, biraz da ürkmüş olan toplum polisinin özel izniyle, şoför sadece yayalara açık olan meydanın orta yerinde otobüsü park eder. Plakasında Mi yazmaktadır yani Milano. Otobüsten ilk önce koyu gri takım elbiseli yirmi dört adam iner. Daha sonra da lacivert takım elbiseli yirmi dört adam iner, bunlar öncekilerden daha gençtir. Kırk sekiz beyaz gömlek ve kırk sekiz kravat yan yana kusursuz bir görünüm sergilemektedir. Peki, ama kimdir bu adamlar? Baron Lamberto’nun sahibi olduğu yirmi dört bankasının genel müdürleri ve onların sekreterleridir. Sekreterler not tutmak, telefona bakmak ve evrak çantalarını taşımak için oradadır.

Kalabalık nefesini tutar. Ömründe yirmi dört bankanın genel müdürlerini aynı anda bir arada gören hiç olmuş mudur? Kanlı canlı, ayakkabıları cilalı, pek

çoğu gözlüklü, hepsi son derece sert bakışlı insanlardır. "Açılın, açılın!" diye seslenir sekreterleri.

Adayı görecekları şekilde gölün kıyısında toplanmaları için tek sıra olan yirmi dört beyefendiye ve diğer yirmi dört kişiye kalabalığın arasından güçlkle upuzun bir koridor açılır.

İşte bir saygı ifadesi olarak aynı anda kırk sekizi birden şapkalarını başlarından çıkarır. Sonra yeniden başlarına takarlar. Oldukları yerde hiç kımıldamadan ayakta beklerler.

Basın ve diğer kitle iletişim araçları, en az yirmi farklı dilde peş peşe sorularını sıralayarak bu nazik gruba saldırır fakat yanıtları yirmi dört kişinin sadece birinden, sözcü seçilen kişiden alırlar. O da kendi adına sadece şu yanıtı verir:

"Yorum yok."

Kısa bir süre sonra yirmi dört bankacı ve sekreterleri, Baron Lamberto'nun Duilio aracılığıyla gizlice ulaştırdığı mesajını kendilerine sunan Belediye Başkanı'nın ofisine yani Belediye Sarayı'na çıkarlar. Mesajda şöyle demektedir:

Saygıdeğer Beyefendiler,

Benim için katlandığınız bu zahmete teşekkürlerimi sunarım. Sağlığınızın iyi olduğunu ümit ederim. Beni sorarsanız sağlığım fazlasıyla yerindedir. Günde iki saat spor salonunda çalışıyorum fakat bir gram

bile terlemiyorum. İçinde bulunduğum koşullar altında yapabileceğim tek spor dalı olan ağırlık kaldırma çalışmalarımı yapabilmem için gerekli olan spor aletlerini tarafıma sağlamanızı sizden rica ederim. Cusio'nun hoş kıyılarında, keyifli günler geçirmenizi dilerim.

*Sizi çok seven,
Lamberto*

İmzanın hemen altında, haydut çetesinin başının da büyük harflerle yazılı bir notu vardı:

NOT: TUTSAĞIMIZ OLAN BARON LAMBERTO'YA KARŞILIK ONUN SAHİBİ OLDUĞU HER BİR BANKASINDAN YİRMİ DÖRT MİLYAR GETİRMENİZİ ŞART KOŞUYORUZ. ÇEK, SENET, YEMEK ÇEKİ VE TELEFON KARTI YA DA JETON KABUL EDİLMEZ.

Yirmi dört bankanın genel müdürleri birbirlerinin gözlerine bakar ve yirmi dört sekreter de aynını yapar. Yirmi dört milyar istedikleri için daha fazla öfkelendiklerini mi yoksa ağırlık kaldırma çalışmaları için gerekli aletleri istediği için üzdüklerini mi belli edip etmemekte kararsız kalırlar.

Kısa ve küçük öksürüklerle içinde buldukları durumun çıkmazını ifade ederler. Tahriş olan boğazları şaşkınlıklarının işaretçisidir. Sekreterlerden biri

yanındaki kulağına eğilerek:

“Zavallı Baron, korkudan aklını oynatmış olmalı,” diye fısıldar.

“Bir yanıtınız var mı?” diye sorar Belediye Başkanı.

“Hiçbir yanıtımız yok,” diye karşılık verir genel müdürler.

Tek kişiymiş gibi hepsi birden aynı anda ayağa kalkar, arkalarında yirmi dört gölgeleri ve de yirmi dört sekreterleriyle, selam verir, meydana iner, otobüse binerler. Şoför, Miasino’da onlar için kiralanan, içinde 1900’lerin elektrikli ev aletleri, 1800’lerin tabloları, 1700’lerin duvar resimleri bulunan 1600’lerden kalma bir villaya götürür.

Geniş manzaranın içinde, orada burada kamp kuran zavallıları korkunç şimşekleriyle kamçılaman beklenmedik fırtınanın gazabından sığınmak için bankacılar geceyi burada geçirirler. Fakat içlerinden biri farklı sebepler yüzünden bir türlü uyuyamaz. O, yirmi dört sekreterin en gencidir. Bir araba kiralayarak Baron’un istediği spor aletlerini satın almak üzere Milano’ya gider. Yirmi dört genel müdür, akşam yemeğinde bu hassas mesele üzerinde uzun uzadıya tartıştı. Sonunda hiçbir ret oyu gelmeksizin yirmi dört olumlu görüşle patronlarının anlaşılması güç emirlerini gözleri kapalı bir halde yerine getirmeye karar verdiler.

“Geçerli bir nedeni olsa gerek.”

"Belki de bir tuzak hazırlıyordur. Onu engellemeliyiz."

Ertesi sabah, Duilio yiyeceklerle ve diğer ihtiyaçlarla adaya geri dönerken sekreter de önceki gece Lombardia bölgesinin metropolünde geceleri açık olan spor malzemeleri dükkânından satın aldığı alının değerindeki aletleri teslim etmek için zamanında yetişir.

Malların kontrolünden sorumlu polis müfettişleri:

"O paketlerin içinde ne var?" diye sorar.

"Spor malzemeleri, müfettiş bey."

"Silah, top, tüfek, atom bombası değil yani? Açın, açın da görelim."

Binlerce meraklı bakışın altında paketler çözülür, ambalajlar yırtılır ve ortaya demir ağırlıkların diskleri ve sopaları çıkar. İtalya'nın bir zamanlar ağırlık kaldırma şampiyonu olan bir çavuş, onları hemen tanır ve ağırlık malzemeleri olduğunu resmen onaylar.

"Bunlar kimin için?"

"Bay Baron için efendim. Bu spor dalında çalışmayı istemektedir."

"Baron kaç yaşında?" diye sorar bir başçavuş.

"Doksan dört, efendim."

Başçavuş şaşkınlığını gizleyemez. Sonunda, "Hiçbir şey için geç değildir," diye homurdanarak şüpheli malzemelerin üstüne onaylanmıştı damgasını basar.

Orta ve civarındaki yerleşim yerlerinde o sabah

için harika bir tartışma konusu çıkmıştır. Haber ağızdan ağza, doğal olarak birtakım değişikliklere uğrayarak yayılır. Öğle saatlerinde, dağın öteki yamacındaki Stresa'da, bir otelin garsonu şefine, Baron Lamberto'nun gelecek olimpiyatlarda gülle atma yarışmalarına katılacağını söyler. Öğleden sonra saat 14.30'da, Büyük Göl'ün Lombardiya'ya uzanan kıyısı, Laveno'da bir seyyar dondurmacı bir Alman müşteri-sine Baron'un sııklarla atlamada dünya rekoru kırmış olduğunu ağzından kaçıırverir.

Sekizinci Bölüm

Yirmi dört bankanın genel müdürü ve de onların sekreterleri belediyenin sahile bakan sarayında, yerlerinden hiç kalkmadan sürekli oturur ve haydutlarla olan pazarlığı buradan yönetirler. Saray, beş yüzlerden kalma, turist rehberlerinin söylediği gibi, "Granit mermerden sağlam sütunların serpiştirildiği, dört köşe ayaklarla desteklenen," güzel bir yapıdır. Kısaca anlatmak gerekirse aşağıda, yağmurlu günlerde ıslanmadan oturmak için üstü kapalı sütunlu bir giriş ve yukarıda da dışarıdan merdivenle çıkılan bir salon bulunmaktadır. Burası insanların, defile yapar gibi zaman zaman aşağı inen ve yukarı çıkan devlet çalışanlarını ve günün saatine göre çay, kahve ya da yemek öncesi aperatif içecekler veya yemek sonrası hazmettirici likörler sunan garsonları izledikleri, oldukça kullanışlı bir yerdir. Garsonlar kırk sekiz ayrı

siparişi aynı anda alır: Hiç fena sayılmaz. Belediye Başkanı kimseye haksızlık etmemek için içecekleri bir o bardan bir diğer bardan getirtir. Ödeme sipariş tesliminde yapılır. Yirmi dört genel müdür parayı sırayla öderler ve televizyonlar bir Hong Kong Lamberto Bankası'nın, bir Montecarlo Lamberto Bankası'nın ya da Montevideo Lamberto Bankası'nın çekini ekranlara taşırlar.

İşin en ağır kısmı Duilio'nun omuzlarındadır, o da sürekli adadan mesajlar taşımak için bir gider bir gelir. Haydutlar bir ulti-matom vermişlerdir:

Fidyе parası kırk sekiz saat içinde elimize geçmeyecek olursa size Baron Lamberto'nun vücudunda tek bir parça kalmayınca-ya kadar önce bir kulağını, sonra bir parmağını ve sırayla diğer parçalarını bir bir göndermeye başlayacağız.

Bankacılar bu emrin kendilerine Baron Lamberto tarafından yazılı olarak verilmesi gerektiğini, aksi halde ellerinden bir şeyin gelmeyeceğini çünkü ne para ne de aspirinle ödeme yapmaya yetkili olmadıklarını duyururlar.

Haydutların başı bu durumu Lamberto'ya sunar ve elyazısıyla bir ödeme emri vermesini ondan rica eder.

"Derhal," diye yanıtlar Baron. Ve bir kâğıdın üstüne İngilizce olarak şöyle yazar:

Saygıdeğer Beyefendiler, atlıkarıncada bir turcuk atmaya ne dersiniz? Gelecek Noel'de hepinizi Viyana'daki Prater'de misafir etmek isterim.

İngilizce'yi bir türlü öğrenememiş olan haydutların başı, "Neden İngilizce yazdınız?" diye sorar.

"Bu beylerle her zaman İngilizce konuşurum, spor olsun diye."

"Burada anladığım bir tek Viyana sözcüğü var, bunun konumuzla ne ilgisi var?"

"Bugünlerde nakit bakımından kasasında bolca para bulduran Viyana bankamdan yatırım fonlarının çekilmesi için emir verdim."

Yirmi dört bankanın genel müdürleri gelen mesajı uzun uzadıya tartışılar.

"Elyazısının Baron'a ait olduğuna şüphe yok."

"Evet ama bu onun tarzı değil."

"Haklısınız meslektaşım, Baron'un bugüne kadar *atlıkarınca* sözcüğünü kullandığına hiç tanık olmadım."

"Tur" yerine şu *turcuk* sözcüğü de onun küçültmelerden ve ciddiyetsizliklerden hoşlanmayan karakterine ters düşüyor."

Bir diğeri ise:

"Bu yazı, Baron'un her zaman duru ve dikkatli zihninin aksine kesinlikle bir dalgınlık içinde olduğunu gösteriyor. Baksanıza Viyana'daki Prater denil-

diğinde her zaman insanın aklına ilk olarak oradaki büyük dönme dolap gelir, herhangi bir atlıkarınca değil.”

“Atlıkarınca, her şeyden önce, Curisinallo panayırına uygun bir çağrışımdır.”

Meclis, aynı mesajın bir de Almanca yazılmasını isteyerek bu mesajı oybirliğiyle reddetmeye karar verir.

Haydutların başı, bankacıların mesajını Baron’a uzattıktan sonra ona, “Neden Almanca?” diye sorar.

“Açıkçası, paralar Viyana’daki bankamın kasasından çıkacağı için o bankamın genel müdürü de bu emirden emin olmak için kendi dilinde yazmamı istiyor.”

“Durmayın, yazın hadi.”

“Kalem?”

“Buyurun, işte size kalem.”

“Olmaz, affedersiniz, bu önceki mesajı yazdığım kalem. Ben aynı kalemi birden fazla belgeyi yazmakta kullanmam. Anselmo bana yeni bir kalem getir.”

Anselmo derhal isteğini yerine getirir ve Baron da Almanca şöyle yazar:

Saygıdeğer Beyefendiler, işbu belgeyle sizlere tango dansı yapmayı bilmeyen bütün memurlarımın bankalarımındaki işlerine son verileceğini bildiririm. İmza, Lamberto.

Mesajda anladığı tek kelimeyi işaret ederek:

“Tango’nun bizimle ne ilgisi var?” diye sorar Yirmi Dört L’nin başkanı.

“Bu şifreli bir sözcüktür, ‘milyar’ anlamına gelir. Açık açık paralardan söz etmemi istemezsiniz değil mi? Bu mesaj birtakım ajanların eline geçecek olsa?”

Mesaj ulaşması gereken yere ulaşır. Yirmi dört genel müdür onu yüksek sesle okur ve tartışmaya sunarlar.

“Aynı yerde saymaya devam ediyoruz: Elyazısının Baron Lamberto’ya ait olduğuna şüphe yok. İmza da onun. Ben kesinlikle onaylıyorum.”

Konuşmacı böyle söyledikten sonra, çantasından Baron’un önceki sene kendisine Florida’dan gönderdiği kartpostalı onlara gösterir. Kartpostal elden ele dolaşır. Her biri kontrol eder, imzayı mesajdakiyle karşılaştırır.

“Ne var ki tarzı bizim tanıdığımız kişiliğinden çok farklı, onu yansıtmıyor.”

“Doğru. Baron, tangoyu hiç sevmez.”

“Şimdi sevmiyor olabilir çünkü doksan dört yaşında fakat büyük olasılıkla gençliğinde sevmiştir.”

“Bunu konumuzun dışında tutuyorum. Bay Baron hafızası yerinde biridir, o her zaman sadece güncel bilançoları, vergi indirimlerini, çek defterlerini ve külçe altınları sevmiştir.”

Orada bulunan herkes bu sözlere alkışlayarak

karşılık verir. Yirmi dört sekreter de ellerini bir saniye havada tuttuktan sonra alkışlara katılır.

Meclis oybirliği ile bu mesajın yeterince açık olmadığına ve Baron Lamberto'nun hâlâ hayatta olduğuna dair şüphe götürmeyecek daha kesin bir kanıtın gerektiğine karar verirler. Haydutlar, Baron'un o gün içinde çekilmiş yepyeni bir fotoğrafını onlara göndermek zorundadırlar.

Çete başkanı itiraz etmez:

"Onlara bir fotoğrafınızı göndereceğiz."

"Anselmo, fotoğraf makinesi koleksiyonumdan fotoğrafı anında çıkaran makinemi getir ve hemen bir resmimi çek," diye emreder Baron.

Anselmo fotoğrafını çeker, birkaç saniye bekler, sonra altından çıkan resim baskılı kâğıdı çeker alır. Baron Lamberto harika çıkmıştır. Tıpkı bir film artistine benzemektedir. Bütün dişlerini ortaya çıkaracak şekilde gülümsemektedir. Bir saç buklesi de alnından sağ gözünün üstüne düşmüştür.

"Şimdi istedikleri şeye sahip olacaklar. Paraları göndermeyecek olurlarsa sizin için üzgünüm fakat gelecek sefere durum daha acıklı olacaktır, haberiniz olsun," der çete başkanı.

"Endişelenmeyin," diye karşılık verir Baron, "her şeyin bir zamanı var."

Duilio, San Giulio Adası'ndan Belediye Sarayı'na doğru yeni bir yolculuğa çıkar. Yirmi dört bankanın

genel müdürleri kayıkçının odadan çıkmasını beklerken gözlerini kırpmadan fotoğrafı elden ele geçirir. O çıkar çıkmaz, büyük bir gürültü tufanı kopar.

“Bu bir ihanet! Bu Baron Lamberto olamaz!”

“Büyük bir sahtekârlık! Resmi belgelerde sahtecilik yapılmış: Bu adam bir dolandırıcı!”

“Gerçek olamayacak kadar yakışıklı.”

“Allah’tan resmini istemeyi akıl ettik.”

Fırtına yavaş yavaş diner. Bağırışmayı keserler ve daha dikkatli gözlemler yapmaya, daha derin düşünceleri birbirleriyle paylaşmaya başlarlar.

İçlerinden biri konuşur:

“Resme daha dikkatli bakıldığında, Baron Lamberto ile bazı benzerlikleri olduğu açıkça görülüyor.”

“Nerede bu benzerlikler?”

“Örneğin... Kulaklarında.”

“Gerçek Baron Lamberto çok daha yaşlı bir adamdır. Buyurun bakın.”

Son konuşmacı böyle söyledikten sonra çantasından Lugano’daki bir otelin terasında Baron Lamberto ile yan yana çekilmiş bir fotoğrafını çıkarır. Bu fotoğrafta iki bastonuna güçlkle tutunmuş, gözkapklarının altına gömülmüş gözleri ve kaplumbağaya benzeyen yüzü ile Baron tıpkı yaşayan bir ölüyü andırmaktadır.

Hemen diğerleri de ceplerine davranırlar ve cüzdanlarından Baron’un bir resmini çıkararak karşılaş-

tırırlar. Baron bu son çekilen resimdeki gibi saçları rüzgârda dalgalanan sportif görünümlü genç biri değil, aksine güçlü muson rüzgârı olmadığı sürece güçlülükle ayakta durabilen, yaşlı mı yaşlı bir adamdır.

“Saçlarına bakın. Siz Baron’u ne zaman kıvırcık saçlı gördünüz?”

İçlerinden biri, “Belki de peruktur,” diye ürkekçe yorum yapar.

“Peki ya kırıxıklıkları? Kırıxıklıkları nasıl kayboldu?”

“Makyajla,” diye ısrar eder aynı ürkek ses. “Mucizeler yaratılabiliyor. Ben operada şarkı söyleyen yetmiş yaşında bir soprano ile tanıştım, o beyefendi de en fazla yirmi beş gösteriyordu.”

“Baron bir soprano değil!”

“Fakat kaliteli müziği sever.”

“Bu doğru...”

Bir saat süren tartışmanın sonunda meclis, Baron’un sadece yüzünü önden gösteren değil profilden çekilmiş yeni bir fotoğrafını istemeye, yine oybirliğiyle karar verir.

Gelen mesajı okuduktan sonra, “Neden profilden?” diye sorar çete başkanı.

Baron Lamberto, tatlı bir dille, “Çünkü yüzümün gerçekten en güzel yeri burnumdur,” diye açıklar. “Demek ki önceki fotoğrafta bu açıkça görülüyordu.”

"Öyle olsun bakalım," demekle yetinir haydutların başı. "Şimdi sizin burnunuzun bir resmini çekelim ve resmin yanında bir de kulağınızı yollayalım."

"Hangi kulağımı?" diye sorar Baron.

"Kulaklarınızdan birini. Telaşlanmayın, yanımızda bir cerrah doktor var. Ameliyatınızı kuralına uygun şekilde yapacaktır. En ufak bir acı duymayacaksınız."

"Teşekkür ederim, çok nazıksınız."

Başkan bunu ciddi ciddi yapar. Haydut doktor da öyle. Usturasını usta bir berber gibi bir deri parçasının üstünde kusursuz bir biçimde birçok defa geçirir.

"Affedersiniz," diye sorar Baron Lamberto, "siz acaba hiç berberlik yaptınız mı?"

"Hizmet etmek için ne gerekirse yaparım, sayın patron."

"O halde rahat bir nefes alabilirim: Favorilerimin boyunu kısaltmayacaksınız."

Baron Lamberto sakin ve soğukkanlıdır. Zavallı Anselmo'ya bir göz kırpar, adamcağız bayılıp yere yığılmadıysa bu yaslandığı şemsiyesi sayesinde. Sakinliğini koruyarak ona bir soru sorar:

"Delfina nasıl?"

"Gayet iyi, teşekkürler Bay Baron."

"Peki, ailenin diğer fertleri?"

"Çok iyiler, saygıdeğer Baron."

Tavan arasındaki işlerin yolunda gittiğinden emin olduktan sonra Baron Lamberto öncekinden daha da

rahatlamış olarak üstüne bir de espri yapar:

“Doktor bey, acaba kulağımda temizlenmesi gereken kir var mı diye bir bakar mısınız?”

“Baş üstüne efendim.”

Doktor kulağı keserken Anselmo başını öteki tarafa çevirir. Bir süre sonra ne ses ne de gürültü duyduğundan başını merakla geri çevirir. Doktor çoktan işini bitirmiş, Baron’un başını sargıya almaktadır ve haydut çetesinin azılı başkanı da kesik kulağı bir zarfa yerleştirmektedir.

“Sıcak sıcak yollayalım,” der.

Yirmi dört genel müdür Baron’un profilden çekilen fotoğrafıyla birlikte kesik sağ kulağını ve de Yirmi Dört Lamberto’ların başkanının yazdığı notu alır:

Bu ilk parça. Yarın ya sizden paralar gelir ya da bizden Baron’un yeni bir parçası.

Dokuz genel müdür baygınlık geçirir, diğer dokuz koşarak yüzlerini yıkamaya lavaboya gider, kalan altısı ise tek kelime etmeden suspus kalır. Yirmi dört sekreter ise kişisel tepkilerinden bağımsız olarak, durumu aynen not defterlerine kaydeder.

Kulağı incelemek için bir doktor çağrılır.

“İyi bir kesik,” der doktor, “doğrusu işinde uzman bir kişiymiş. Kısa sürede yeniden yerine takılabilir ve üstelik tek bir iz bile görünmez.”

“Bize söyleyebileceğiniz başka bir şey var mı?”

“Pekâlâ, bana kalırsa bu kulak gayet sağlıklı, iyi beslenen, açık havada bolca zaman geçiren ve çok fazla spor yapan birine aittir. Yaşı otuz beş ile kırk beş arasında değişebilir.”

“Emin misiniz, doktor?”

“Bunun için elimi taşın altına koyarım.”

“Ayağınızı da kaynayan yağ kazanına sokar mısınız?”

“Gözü mü bile kırpmadan.”

“O halde bu kulak Baron’un olamaz. Bu bir sahtekârın kulağı olmalı.”

“İşin bu kısmı beni hiç alakadar etmez,” dedi doktor. “Ben, bana düşen görevi yapar, yoluma bakarım.”

Yirmi dört genel müdürün her biri bir diğerine dönerek:

“Bu çok gizemli bir durum,” diye tekrarlar. “Sahtekârın biri Baron’un yerine geçmiş besbelli. Bu fotoğraf da onu açıkça ele veriyor. Fakat hangi ahmak sahtekâr kulağını feda ederek böyle acı veren bir operasyona razı olur? Tek kuruş kazanmayacağını ve bir kulaktan olacağını bildiği halde neden baronmuş gibi yapar?”

Bir sürü soru işaretini alt alta dizdikten sonra, gecenin hayırlara işaret edeceğini söyleyerek Miasino’daki villalarına uyumaya giderler.

Ertesi sabah birbirlerine hal hatır sorduktan son-

ra, kiminin rüyasında beyaz atlar gördüğünü, kiminin Pasifik Okyanusu'nda dolaştığını, kiminin ise hiçbir rüya görmediğini ya da gördüğünü fakat unuttuğunu öğrenirler. Aklına gelmeyen yol rüyada karşına çıkar, diyen eski atasözü bir kez daha sözünü tutmamış, hiçbiri parlak bir fikirle uyanmamıştır.

İçlerinde en sağlamcı olanı, "İkinci parçayı da bekleyelim, sonra karar verelim," diye önerir.

İkinci parça, Baron'un sağ elinin işaretparmağıdır. Yirmi Dört L'lerin başkanı kesik kulak ekli mesajına olumlu bir yanıt alamadığından, Baron'dan özür diler ve ekler:

"Adamlarınız vücudunuzun bütünlüğü konusunda herhangi bir endişe duymuyorlar. Kulağınızı keserken ben mi zalim davrandım yoksa ilgisiz tavırlarıyla müdürleriniz mi daha zalim?"

"Bence iki taraf da berabere," dedi Baron.

"Madem öyle, buyurun doktor, siz işinizi yapın," dedi çete reisi.

Haydut doktor elinde parlayan neşterleriyle gülümseyerek geldi.

"Sıra öteki kulakta mı?" diye sordu.

Başkan yeni programını açıklar, doktor tam uygulamaya geçeceği sırada, Baron tembih eder:

"Sakin parmağı şaşırmayın. İşaretparmağı budur, başparmak ile ortaparmağın arasındaki."

Anselmo bu acıya dayanamayacağı için başını di-

ğer tarafa çevirir fakat o da ne? Baron aynadan kendisine göz kırpmaktadır.

"Delfina nasıl, Anselmo?"

"Ço-çok i-i-yi durumda efendim," diyerek kekeler kâhya.

"Ailenin diğer fertleri, onlar nasıllar?"

"İşlerinin başındalar efendim, her zaman olduğu gibi. Bilirsiniz işte, insanın yaşamak için para kazanması kaçınılmazsa..."

Anselmo geriye döner: Operasyon bitmiştir. Çete başkanı kesik parmağı koyduğu zarfın kapağını yalamakla meşguldür ve haydut doktor, Baron'un eline pansuman yaptıktan sonra başındaki sargıyı yenisiyle değiştirmek için açmaya koyulur.

"Aklımı yitiriyor olmayayım sakın?" diyerek bir anda çılgılık atar doktor. "Başkan, başkan şuna bakın!"

Baron korkmuş gibi yaparak, "Çok mu kötü?" diye sorar.

"Bu çok güzel," der çete reisi, "bana bunu bir tren yolculuğunda anlatsalardı inanmazdım."

"Ne olmuş? Ne olmuş?" diye yeniden sorar Baron.

"Olan şu, kulağınız yeniden çıkmış," diye açıklar haydut doktor. "Eğer onu ben kendi ellerimle kesmemiş olsaydım..."

"Eğer ben de onu kendi ellerimle zarfın içine koymamış olsaydım," diye ekledi şaşkın bakışlı çete reisi.

"Yani bunda bu kadar telaşlanacak ne var, anla-

mıyorum? Kertenkelelerin de kuyrukları yeniden çıkar. Bir ağacı budarsanız dalları öncekinden daha sağlam uzar. Sonbaharda ağaçların yaprakları sararır, dökülür, sonbaharda filizlenir. Güneş akşam olunca batıdan batar, ertesi sabah doğudan yeniden doğar. Bunlar doğanın eski numaralarıdır.”

“Öyle olsa gerek,” der haydut doktor. “Kesilen kulağın yerine yenisinin geldiğini ömrümde ilk defa görüyorum. Son zamanlarda özel bir tedavi falan gördünüz mü?”

“Evet, saçlarımın yeniden uzaması için bir tedavi gördüm, biliyor musunuz, tamamen kel olmuştum. Çok değerli bir dostum bana doğudan bir reçete temin etti.”

“Ah bu Çinliler, her şey onların başının altından çıkıyor,” diye söylendi başkan haydut. “Şimdi çene çalmakla zaman kaybetmeyelim.”

Kesik parmağa eşlik edecek bir de not yazdı:

Bu ikinci parçadır Yarın sabah para elimize geçmeyecek olursa size üstünde parmaklarıyla bütün bir ayak göndereceğiz.

Parmağı gören yirmi dört genel müdürden yirmisi aynı anda bayılıverir, kalanlar da masanın altına saklanırlar. Sekreterler ise gözlerini kırpmadan not tutmaya devam ederler.

Bulguyu incelemesi için çağrılan doktor onlara, "Sağ el işaretparmağı, son derece iyi durumdadır. Parmak kemiğinin yarısından kesilmiştir. Otuz beş ile kırk beş yaşlarındaki sağlıklı bir erkeğe aittir."

"Yine aynı sahtekâr!" diye bağırılmalar duyulur.

Doktor, yüzde elli oranında büyüten bir merceğin altındaki parmağa gözlerini kısarak bakar ve "Eklemelerinde boksörlerde sıkça rastlanan bir nasır yer almaktadır."

"Ne demek oluyor?"

"Demek oluyor ki bu parmağın sahibi bir boksör. Hiç değilse kum torbasıyla antrenman yapan biri. Bu yurun siz de kendi gözlerinizle inceleyin."

"Bay Baron hayatında hiç boks yapmadı. Hatta on sene öncesine kadar Saldırgan Sporlara Karşı Olanlar Derneği'ne başkanlık etti, avlanmaya ve serbest güreşe karşı basın kampanyalarını sponsor olarak destekledi. Hindistan'da ise Uysallık Madalyası'yla ödüllendirildi."

"Bu parmak bize başka neler söyleyebilir?"

"Uzun soluklu kürek çekmeler ve kendir halatlarının yarattığı soyulmalar neticesinde oluşan dikkat çekici başka nasırlar da mevcut..."

"Halat üreticisi mi?"

"Yelkenli diyorum, beyler: Yelken sporu."

"Bir denizci mi?"

Sahtekâr hakkında bir dolu varsayımda bulunur-

lar. Doktor görevini tamamladığında ona KDV dahil ücretini ödedikten sonra cevaplanamayan aynı soru hâlâ zihinlerini kurcalamaktadır: Neden bir sahtekâr Baron'un yerine geçerek kendini parçalamak isteyebilir?

"Bir azizdir belki de... Bu ada da adını yüzüncü kilisesini inşa etmek için onu seçen bir azizden almıştır: Aziz Giulio."

"Baron Lamberto çok yararlı işler yapan bir insandır. Öyle ki dulları ve öksüzleri korur, kredi ve her tür finansal kaynak sağlar fakat tüm bunlardan onun yararına ilahi bir gücün araya girdiğini varsaymak, işte bu insan aklına sığmıyor."

"Mahallenin papazına danışmak gerekir."

"Baron'dan değil de sanki bir piskopostan sözeder gibiyiz."

"Beyler," diyerek enerji dolu bir ses araya girer, "günahlarla sevapları birbirine karıştırmayalım. Bizim için sahtekâr, sahtekârdır. Yapmamız gereken tek bir şey var: Onun sahtekârlıklarını reddetmek."

"Çok doğru, parmağı geri yollayalım ve onun Baron Lamberto'nun parmağı olduğunu kabul etmediğimizi yazılı olarak bildirelim."

Teklif kabul edildi.

En cesurlarından bir diğeri atıldı:

"Baron'u tek parça halinde görmek istediğimizi ve bunda ısrar ettiğimizi bildirelim."

"Dâhiyane bir öneri."

"Bununla dananın kuyruğu kopacaktır."

"Dananın kuyruğu kopsun da Baron'un artık başka yerlerini koparmamalarını ümit edelim."

"Fakat ortada bir sahtekâr varsa!"

"Ah evet, bunu unutmuştum."

Duilio Belediye Sarayı'nın merdivenlerini koşar adımlarla çıkar. Sonra peşindeki gazeteciler, fotoğrafçılar, kadın erkek haber takipçileri ile birlikte yönünü uçarcasına aşağı çevirir.

"Neler oluyor?"

"Pazarlık hangi aşamada?"

Duilio içinde Baron'un kesik parmağı, çete reisinin mesajı ve yirmi dört genel müdürün o mesaja verdiği yanıt bulunan zarfı gösterir.

Fotoğrafta çok güzel çıkar fakat zarf herkes için gizemini korumayı sürdürür. Yirmi dört milyanın tamamını içine alamayacak kadar küçüktür. Ayrıca tek bir sayfa mesaj içinse fazla kalındır.

Çevredeki yüksek tepelerden denizci dürbünlerine ve astronomik teleskoplara yansıyan görüntü yine Duilio'nun zarfıdır, ayrıntılı bir şekilde söylersek Belediye Sarayı'nın basamaklarında zarfı tuttuğu elini havaya kaldıran kayıkçı Duilio. Bölgeye yeni gelen meraklılar (ki bu sürekli olmaktadır), saf saf sorarlar:

"O adam kim?"

"Ünlü kayıkçı Duilio ama herkes ona Caronte der."

“Çok ilginç. Elindeki o zarfla ne yapıyor? Hazine avı mı oynuyor?”

Dokuzuncu Bölüm

Ottavio, değil mi? Peki, Ottavio neler yapıyor? Keyfi nasıl? Haydutlar adaya geldiğinden beri o diken üstündedir. Ötekiler de dayısının ömrüne ömür katmaya devam ediyor. Sonuç ortada: Miras, elveda!

Ottavio tavan arasına giderken kendi geleceği için fırtına koparmayı planladığı uyku ilaçları da cebindedir. Fakat kendisini izleyen o haydut olmadan bir adım bile atmayı başaramaz.

“Nereye gidiyorsunuz?”

“Hava almaya.”

“İyi fikir, ben de sizinle geleyim.”

Ottavio haydutçuluğun geçmişine hayır duaları ederek gezinir. Yani başkalarınıninkine.

“Şimdi nereye gidiyorsunuz?”

“Bir bardak su içmeye.”

“Doğrusu ben de susadım, hadi gidelim.”

Ottavio zaman kazanmak için sevmediği halde su içmek zorunda kalır.

Diğer yandan Anselmo da onu göz hapsinde tutmaktadır. Ottavio merdivenlere yönelecek olduğunda, bir anda her ikisi de yani şahsına görevlendirilen haydut ile Anselmo yanında biter ve bir ağızdan ona, "Nereye gitmek istiyorsunuz?" diye sorarlar.

"Çatıya, manzara izlemeye. "

"Hiç gerek yok," der haydut, "Orta'yı ve çevresini siz bana sorun, ben size o yerleri bir tur rehberi gibi anlatırım."

"Ben ona İtalyanca, İngilizce ve Almanca olarak aktarabilirim," der Anselmo. "Fransızca'yı ne yazık ki okuyabiliyorum fakat konuşamıyorum. İspanyolca'yı da konuşuyorum fakat anlamıyorum."

O günlerde göle çıkamayan Baron da sürekli yeğenine yapışmış bir haldedir. Ağırılık çalışmalarında kendisine yardımcı olmasını istemektedir. Bir keresinde boks eldivenlerini giydirmesini bile ister.

"Ottavio gel seninle bir maç yapalım, sürekli tek başıma topa vurmaktan sıkıldım."

"Bu benim fakir ruhumu aşan, büyük bir onurdur dayıcığım, bunu kaldıramam."

"Hadi ama söz veriyorum mahsusuktan vuracağım, sana sert yumruklar atmayacağım."

"Duygusal nedenler yüzünden ben boksa karşıyım."

Lamberto dayı ile eldivenleri çarpıştırmaktan başka çaresi yoktur. İlk vuruşta halıya uçar ve saymaya başlar:

“Bir, iki, üç, dört...”

“Sen ne yapıyorsun?” diye sorar dayısı.

“Hakem olmadığı için kendi kendime sayıyorum. Dokuz, on... Nakavt oldum, artık bana dokunamazsın.”

“Boks yapmanın seninle hiç keyfi olmuyor,” diye söylenir Lamberto dayı. Şans eseri haydutların arasında bir tane de yarı ağırsiklet eski bölge şampiyonu bir haydut bulunmaktadır. O, Baron ile antrenman yapmayı kabul eder ve ona on iki vuruş noktasını tek tek gösterir. Baron keyiften yedi kat göğşe çıkar.

Ottavio ise yerededir.

Sonra kulak olayı olur, ardından da parmak olayı.

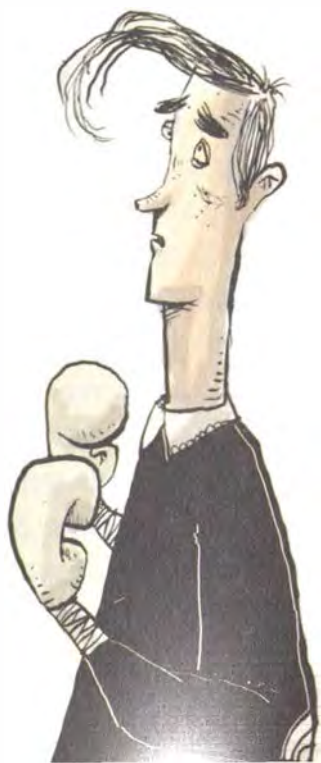
Ottavio planını kusursuz bir hale getirir, şöyle ki: Baron’u öldürecek ve suçu da haydutların üstüne atacaktır. Fakat düşünür taşınır, evirir çevirir bir türlü fırsat yaratamaz.

Derken beklenmedik bir şey olur. Akşam saatlerinde Baron satranç oynamak için Anselmo’yu alıkoyar.

Anselmo, satranç tahtasındaki şahı yürütürken:

“Yemek saati, Bay Baron,” diye fısıldar, “tavan arasına yemek götürmem gerekiyor.”

Baron dalgınlıkla, “Ottavio’yu yolla,” diye emreder.

"O bu işi beceremez, tuzu etrafa döker."

"Sana Ottavio'yu yolla dedim."

O sırada büyük bir dikkatle Asteriks çizgi romanını okumaya dalmış olan haydutların başı, gürültüyü fark ederek gözlerini güçlükle romandan ayırır, "Siz ikiniz, ne diye bağışıyorsunuz? Sessiz olmazsanız satranç tahtanızı göle atarım."

Böylece Anselmo altı işçinin yemeklerini götürmesi için Ottavio'ya rica etmek zorunda kalır. Bunu gözyaşları içinde ve kalbine sancılar saplanarak yapar. İçini kemiren büyük şüphe midelerini ağrıtmaktadır. Fakat Baron'a itaat etmek onun tek görevidir.

Haberi alan Ottavio, sevinçten vals yapmaya çalışılan bacaklarına sakın olmaları için yalvarıp yakarmak zorunda kalır. Onu elinde tepsiyle merdivenleri çıkarken gören herkes, Ottavio'nun ömrü boyunca Büyük Göl'ün kıyısındaki restoranlarda şef garson olarak çalıştığına kalıbını basardı.

Merdiven başına gelince bir an için durur ve bardakların içine rulo yaptığı peçeteleri düzeltiyormuş gibi yapar. Oysa altı lokomotifi uyutacak miktardaki uyku ilacını çorba çanağının içine koymaktadır.

"Acıktım, üşüdüm, uykum geldi, uyudum," diye mutlu mutlu mırıldanmaya başlar.

Onu gören Bay Armando arkadaşlarına, "Yeni bir garsonumuz var," diye seslenir. O sırada çalışma sırası kendisinde olan Bayan Merlo da ona gülümser ve

işine ara vermeden, "Lamberto, Lamberto, Lamberto..." der.

Gülümserken akli iki hatta üç kez karıştır:

"Alberto, Alberto... Alberto..."

Ottavio dışında hiç kimse bu karışıklığı fark etmez, o da gülümseyerek Bayan Merlo'ya şakayla karşılık verir:

"Benim adım ne Lamberto ne de Alberto, benim adım Ottavio."

Sıralarını çoktan savmış olan beşi, çorbalarını içmeye koyulur.

"Çok tuhaf," der Delfina, "ilk kaşığı aldığımda ağızıma lahanayla birlikte nar şurubu tadı da geldi."

"Bana da frenküzümü tadı geldi fakat çok lezzetli," diye ekler Bayan Zanzi.

Delfina yeniden söze girer:

"Bu arada geçen gün gelen acayip giysili, silahlı adamlar kimdi?"

"Onlar yoldan geçen avcılar," diye aceleyle yanıtlar Ottavio.

Otantik bir balıkçı ve aynı zamanda otantik bir avcı olan Bay Giacomini, "Adada tavşan var mı?" diye sorar.

"Yolları düşerse," diye dişlerinin arasından uydurur Ottavio. "Bu arada ilk tabağınız çorbadan sonra ikincisi, gördüğünüz gibi buharda pişmiş karnabahar eşliğinde şamfıstıklı dana filetosu ve pat-

lıcanlı tart. Son olarak da şeftalili puding ve Sicilya cassatası yani krema kaplı meyveli pasta.”

“Hep cassata, hep cassata fakat hiç mısır unu bulamacı yok,” diye söylenir Bay Bergamini.

“Yarın için mısır unu bulamacı ister misiniz, Bay Bergamini?” diye sorar düşünceli Ottavio.

“Başlangıç, ana yemek ve tatlı olarak!”

“Bay Bergamini, siz sadece kendinizi düşünüyorsunuz. Bay Anselmo’nun bizim için hazırladığı her şey çok lezzetlidir,” diye itiraz eder Bayan Zanzi.

Ottavio, çok umurundaydı, dercesine ellerini havada sallayarak onların yemelerini izler.

Yemeğin yarısında Bay Armando masadan kalkarak görevini tamamlamış olan Bayan Merlo’ya yerini verir, o da zaman kaybetmeden çorbasını kaşıklama-ya başlar.

“Çok lezzetli, sanki kayısı tadı alıyorum, bunun tarifini Bay Anselmo’dan istemeliyim.”

Bayan Merlo da aynı şekilde tekrarlar:

“Bay Anselmo’nun bizim için hazırladığı her şey çok lezzetlidir.”

Ottavio hazır tavan arasındayken Bayan Delfina ile konuşma fırsatını değerlendirmek ister:

“Sizinle biraz gezinti yapmayı arzu ederim, tabii sizce de uygunsa?”

“Peki ama nerede, terasta mı?”

“Hayır tabii ki, Milano’da Montnapoleone soka-

ğında... Roma'da Veneto sokağında... Barselona'da Ramblas'ta... Paris'te Rivoli sokağında..."

"Peki ya Capri'de?"

"Capri'de... Capri nerede?"

"İşte gördünüz mü, coğrafyayı bilmiyorsunuz."

"Küçükhanım, siz şaka yapmaktan çok keyif alıyorsunuz. Ama ben size ciddi söylüyorum. Size güzel bir kolye hediye etmek isterim."

"Kuru palamutlardan yapılmış bir kolye," diyerek sözünü keser Delfina.

"Sizi Dolomitlerin tepelerine götürmek isterim."

"Beni omzunuzun üstünde mi taşıyacaksınız? Bakın, her ne kadar kırk yedi kilo göstersem de ben tam altmış kiloyum."

"Benimle Singapur'a gelir misiniz?"

Ne kadar da iki yüzlü! Çorba çanağına uyku ilacını koyar koymaz, genç kıza kur yapmaya başladı.

Şimdi aşağı inip şüpheci Anselmo'yu rahatlatması gerekmektedir. Satranç karşılaşması Baron'un zaferiyle son bulmuştu. Şimdi Baron ve Anselmo iki hayduda karşı pis yedili oynuyorlardı. Kazanan yine Baron olur fakat bu galibiyetleri Baron'un uykusunu getirmiş olsa gerek ki sürekli saate bakarak esnemektedir. Sonunda dayanamaz:

"Saat geç oldu, ben yatmaya gidiyorum."

"Merak ediyorum," der haydutların reisi.

"Neyi?" diye sorar Baron.

"Kesilen kulağınızın yerine yenisinin geldiği gibi parmağınızın yerine de yenisi gelecek mi diye?"

"Bu çok mümkün. İddiaya girelim mi?"

"Benim iddialarla işim olmaz. Yarın meclise sağ ayağınızı gönderip göndermemekle yaşadığınızı kanıtlamak için birkaç adamınızı buraya davet edip etmemeye karar vereceğim."

"Neden doğrudan beni göndermiyorsunuz *Orta*'ya? Size şerefim üzerine söz veriyorum, gideceğim, kendimi göstereceğim ve döneceğim. İsterseniz yüzerek giderim."

İki adam uzun süre birbirlerinin gözlerinin içine baktı. Haydut, Baron'un gözlerinde uzun yıllar büyük bir güce ve servete sahip olmuş birinin mükemmel dinginliğini gördü. Baron ise haydutun gözlerinde soğukkanlı bir kararlılık gördü. Onu bir sinek gibi ezmek için asla iki kere düşünmeyecek türden bir adamdı o. Onun kibar tavırları tıpkı bir TNT bombasının üzerine serpiştirilmiş şekerli vanilyadan farksızdı. Baron'u bir ürperti kapladı. "Allah'tan direncim yerinde, yeter ki sinirlerimi yerinden oynatmasınlar." Peş peşe esnedi.

"Ben yatmaya gidiyorum, herkese tatlı rüyalar."

"İyi geceler, dayıcığım."

İsa'ya ihanet eden Yahuda kadar sahtekârdı Otta-vio'nun sesi.

Anselmo da, "İyi geceler, Bay Baron," dedi. Fakat haydut bir şey söylemedi.

Baron Lamberto doğruca odasına gider, yatağına girer girmez uykuya, uykusunda da karmakarışık rüyalara dalar. Kendini bir boks karşılaşmasının yapıldığı ringde görür. Rakibi Ottavio kendisine pis pis sırttan haydut çetesinin başkanıdır. Sol elindeki eldiveninde gümüş bir et bıçağı, sağ elinde ise otomatik şarjörlü bir silahı sıkı sıkı tutmaktadır. Sonra bu iki silahı yere atar ve ağırlık takılı gidonları kaldırır.

"Ne yapıyorsun?" demeyi ister Baron. "Bu yaptığın kurallara aykırı."

Ottavio elindeki ağırlığı daha da havaya kaldırarak karşısına gelir. Yüzündeki gülümseme tehditkâr bir somurtmaya dönüşür.

"Ottavio, sen çıldırдың mı?"

Baron konuşamaz. Sözcükler boğazında düğüm- lenir, ağzının içinde şişen diline yapışır, önce ağzını sonra da burnunu kaplayarak nefes almasını engellerler.

Rüyasında, "Mahsusçuktan yapalım," diye karşılık verir Ottavio. "Yetti artık bu papatya çayı!"

Anselmo ortalarda görünmez. Baron ringdeki bu karşılaşma öncesinde Anselmo'nun hakemlik yapacağı hissine kapılmıştır. Tabii ya, işte o da oradadır, haydutların şefiyle tombala oynamaktadır.

"Anselmo, Anselmo," diye seslenmeye çalışır Baron fakat kâhyasının ismi damağına yapışır, oradan yuvarlanır yemek borusuna iner ve artık yüreğinin

üstünde dayanılmaz bir ağırlığa dönüşmüştür.

Baron Lamberto insanın asla yüzmek istemeyeceği sıcak ve yapış yapış bir göl suyuna dönen yatağında gözlerini açar. Kolunu suların içinden tıpkı bir dağı yerinden oynatıyormuşçasına zorlukla havaya kaldırır. Kolunun üstü yosunlar, ölü balıklar, kâğıtlar ve artıklarla kaplanmıştı. Baron sonunda yatağında kendine gelir fakat kâbus tamamen sona ermemiştir. Nefes almakta zorlanmaktadır, boğazının sıkıldığını ve keskin sancıların art arda yüreğinde patladığını hisseder. Anselmo'ya seslenmeyi istese de ağzının içi çimentoyla kaplanmış gibidir. Bedeninde kalan son enerji kırıntılarını toplayarak bir elini yastığının altına götürür ve hoparlörün düğmesine basar. İşittiği şey derin ve sıkıcı bir horultudan başka bir şey değildir. Artık hiç kimse onun ismini tekrarlamamaktadır. "Uyuyorlar, " diye düşünür Baron, "ve ben de ölüyorum." Zavallı Baron, ölümün korkusuna kapılacak kadar zaman bulamaz çünkü hemen o saniyede ölür.

Ertesi sabah saat altı da kahvesini getirdiği sırada, onun çoktan soğumuş olan bedenini Anselmo bulur. Ümitsizliğe kapılmadan ve ortalığı velveleye vermeden önce ilk iş hoparlörün düğmesine pek çok defa peş peşe basar. Hiç. Tavan arasındaki işler paydos edilmiş gibi görünmektedir.

Anselmo nefes nefese üst kata koşar, bütün odaların kapılarını tek tek açarak içeri girer, bağırır, ça-

ğırır, yataklarında ve yerde hareketsizce yatan bütün bedenleri sırayla bir bir sarsar.

“Hainler! Katiller! Antlaşmamıza böyle mi saygı gösteriyorsunuz?”

O kadar derin uyumaktadırlar ki düzenli ve hatta biraz da gürültü biçimde alıp verdikleri nefesleri işitilmeseydi bir başkası onların da çoktan ölmüş olduklarını sanabilirdi.

Anselmo, Bayan Merlo'nun yüzünü tokatladı, Bay Armando'nun incik kemiğine bir tekme savurdu, diğerlerinin de yüzlerine bir sürahi dolusu suyu boşalttı ve ayrıca onları kollarından tutarak çekiştirdi. Yapacak bir şey yoktu. Mahşerin dört atlısı gelip borazanlarını çalsa uyanmazdı bunlar.

O hengâmede nereye düşürdüğünü bilemediği şemsiyesini bulmak için etrafı kolaçan ederken, “Uyku ilacı,” diye düşündü Anselmo. “Bu işte Ottavio'nun parmağı var.”

“Uyanın! Uyanın! İşinizin başına dönün!”

Onun bu çığlıkları nöbetçi haydutları uyandırdı ve nedenini öğrenmek için onları seslerin geldiği yöne doğru harekete geçirdi.

“Baron öldü,” diyerek hıçkırıklara boğuldu Anselmo. “Onu uykusunda ölüme terk ettiler. Artık sizin için burada yapılacak bir şey kalmadı. Gidin buradan!”

O sırada haydutlardan birinin çağırdığı çete reisi:

"Sakin olun. Önce bize onun ölü bedenini gösterin," dedi.

Gördükleri manzara şüphe götürmeyecek kadar kesindi. Baron rahmetli olmuştu. Yine de durumu değerlendirmesi için haydut doktoru çağırdılar.

"Kanımca, ani tansiyon değişikliğine bağlı bir kardiyovasküler atak oluşmuş."

"Şüpheli herhangi bir duruma dair ipucu var mı? Bedeninde herhangi bir iğne izi? Birisinin Baron'u zehirlemiş olma ihtimali?"

"Bu saydıklarınızın hiçbiri söz konusu değildir. Baron'un ölümü, doğal ölümdür."

Çete reisi merak içinde sorar:

"Kestiğin parmağı kontrol eder misin?"

Haydut doktor sargıyı açar, dikkatle parmağa bakar, birkaç kısa öksürükle boğazını temizledikten sonra:

"Parmağın yerine yenisi gelmiş fakat gerçek boyuna henüz ulaşmamış. Baron bu sabaha kadar hayatta kalmış olsaydı iki işaretparmağı ile iki elinde önceden olduğu gibi yine on parmağı da tastamam yerinde olacaktı. Tabii ayak parmaklarını da sayarsak yirmi."

Haydut çetesinin reisi, Bay Anselmo'ya dönerek:

"Siz odanıza gidin ve orada bekleyin. İki kişi de onun başında dursun. Diğeri nerede?" diye sorar.

Ottavio hâlâ yatağında ve melekler gibi mışıl mı-

şıl uyumaktadır. Ona Lamberto dayısının, tıpkı bir zamanlar söylendiği şekliyle, artık çok daha huzurlu bir hayata geçtiğinin haberini verdiklerinde, gözlerini herkesten saklamak için önce bir mendil ister çünkü gözlerinden tek bir damla yaş gelmez. Onu da odasına kilitleyerek tavan arasına yönelirler. Burada alınacak herhangi bir önlem söz konusu değildir: Oradaki herkesin kış uykusuna yatmış ayı gibi horul horul uyduklarını görürler. Onların da üstünden kapıyı kilitlemek ve merdiven başına bir nöbetçi dikmek yeterlidir.

"Şimdi sıra bizde," der çete reisi. "Baron Lamberto hayattayken bizim için yirmi dört milyar değerindediydi. Şimdi onun ölüsü için bize tek kuruş vermezler."

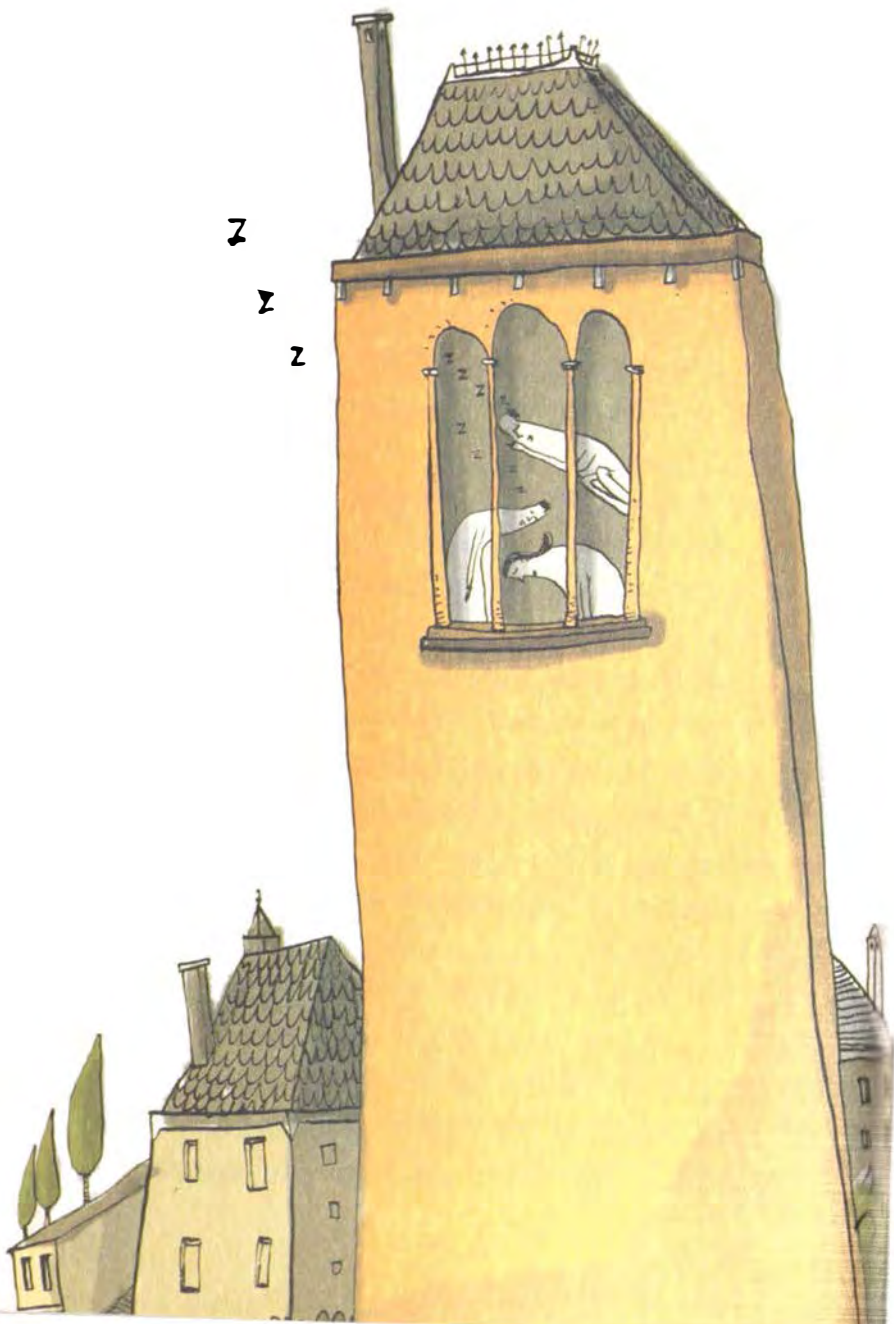
Çömezlerden biri, "Yeğeni elimizde," diye atılır.

"O çok daha az eder. Son vasiyetinde Baron'un ona sadece bir yelkenli bıraktığını biliyoruz. Kendisi bunu reddediyor fakat ben böyle olduğunu sağlam bir kaynaktan öğrendim. Girişimimiz sonuca ulaşmadan felaketle sona erdi. Bu durumda bize de ortadan kaybolmak düşüyor."

"Peki, ya adayı kuşatan polislerin eline düşerse?"

"Bizi uçağıyla almaya gelecek bir pilot..."

"O da tek kuruş kazanamayacağına göre asla ortalarda görünmeyecektir."

Haydutların reisi artık hiçbir yanılısama olmaksızın olacakları görebilmektedir.

“Görünmez adam kılığına girsek...”

“Saçmalamayı kes.”

“Adanın altından başlayarak göle, oradan da dağa uzanan bir tünel kazalım, sonra İsviçre’de ortaya çıkarız.”

“Kes sesini de bir şeyler düşüneyim.”

“Reis, neden yalnızca sen düşünüyorsun?”

“Siz de düşünün, hepimiz birlikte düşünelim ama yeter ki artık kimse saçmalamasın.”

Düşünürler, düşünürler fakat bu tıpkı tırnaklarıyla bir duvarı gıdıklamaya çalışmak gibidir: Akıllarına hiçbir şey gelmez.

Arada bir, biri ağzını açacak olduğunda hepsi aynı anda nefeslerini tutarak başlarını ona doğru çevirirler fakat fikir tam sözcüklere döküleceği sırada ağzından buhar olup havaya karışır. “Tam da dilimin ucundaydı, son anda kaçtı,” diyerek özür diler.

Kafaları karışan Yirmi Dört Lamberto’nun her biri şimdi ayrı ayrı hayallere dalar. Kimi Balear Adaları’nda kumsala uzandığını, kimi de Macugnaga’da bir otelin terasından Pembe Dağ’ı seyrettiğini düşler. Gerektiği gibi olaya yoğunlaşan bir tek kişi vardır, o da çete reisidir. Yoğunlaşmaya başladığından beri dişleri bile ağrıtmaktadır. Fakat yine de aklına tek bir çıkış yolu bile gelmez. Bir süre sonra ortaya bir fikir atar:

“Hadi sözlüğe bakmayı deneyelim.”

İçlerinde pek çoğu onun ne olduğunu bile bilmez fakat cahil durumuna düşmemek için sessizliklerini korurlar. Bu arada reisleri kütüphaneden kocaman bir kitabı çoktan eline almıştır, bakmadan çevirdiği sayfaların arasına rasgele parmağını koyar ve okumaya başlar:

“*Kıyamet günü*. Ooo-hoo, dünyanın sonu gelecek olsa, o karmaşada biz buradan Çizme’nin ucuna, Brindisi’ye kadar kaçabiliriz. Bir daha deneyelim.”

Bir sonraki sözcük:

“*Vaşak*. Avrupa’da görülen, yumuşak tüylü, bir tutam kılla kaplı dik kulakları olan ve avlanma konusunda çok yetenekli, etobur bir memelidir.”

Sonra sırada *Talk pudrası* vardır.

“Mükemmel bir fikir,” der içlerinden biri, “Yirmi dört çuval talk pudrası getirtelim, içine saklanalım. Bu beyazmış, biz kırmızı istiyorduk bahanesiyle malları firmaya yollayalım. Bizi taşırlarken de kamyon-
dan aşağı atlarız.”

“*Yamuk*,” der reisleri ve parmağıyla daha yararlı bir fikir bulmak üzere sayfayı çevirirken okumayı da sürdürür.

Düzensiz bir şekilde peş peşe gelen sözcükler sırasıyla:

“*Mirmekoloji*: Zoolojinin karıncaları inceleyen bilim dalı. *Temizleme çubuğu*: Keçeden yapılmış, baş

kısımında kısa kıllı bir fırça bulunan, pipo, şişe ve benzeri şeylerin için temizlemeye yarayan alet. *Kaşar peyniri*: Orta İtalya'ya özgü olmasının dışında Türkiye'de de bulunan, yassı, tekerlek biçiminde, fazla sert olmayan bir peynir çeşididir. Kahvaltı için mükemmeldir, fakat kaçış planında kullanılamaz."

Çete reisi giderek büyüyen bir öfkeyle okumayı sürdürür. Fakat artık manalarını okumayı bırakarak sadece sayfaları hızla çevirerek karşısına çıkan sözcükleri peş peşe sıralar:

"Altıgen prizma, Metafor, Galeyan, Önsöz, Pencere."

"Pencere" sözcüğüne gelince hepsi birden rahat bir nefes alır. Bunun, en azından açıklamasını okumadan da ne anlama geldiğini biliyorlardır. Sonra ortaya yeni bir sözcük daha atılır: *"Çişi,"* ve hepsi buna kahkahalarla güler. Sözlüklerde böyle sözcüklerin de yazılı olduğunu hiç bilmezlerdi. Birinin bir şeyi fark ederek aniden susmasıyla kahkaha tufanı son bulur.

Patronları gülmüyordur. Rasgele açtığı bir sayfaya bakarak parmağı da aynı sözcüğün üstünde, gözleri her an yuvalarından çıkacakmış gibi donakalmış bir halde durmaktadır. Düşünürken beyninin çıkardığı vızıltıyı dinler gibi yapmaktadır. Ağzını yeniden açınca kadar uzun sessizlik bir süre daha devam eder.

"Sersem," diye bağıırır.

"Ah, hakaret sözcükleri de mi yazıyor orada? Bu iyiden de iyiymiş!"

"Sersem olan benim, bunu daha önceden düşünemediğim için," diye açıklar reis.

"Ne buldun?"

"Hadi, oku!"

"Bizi merakta bırakma."

Çete reisi, "Top¹," diye okur.

Diğer yirmi üç Lamberto, bundan hiçbir şey anlamaz ve şaşkın gözlerle ona bakarlar. Diğer yandan da başkanlarının beyin fonksiyonlarını yavaş yavaş kaybettiğini düşünürler.

Yanındaki bir Lamberto, "Juventus'un bununla ne ilgisi var?" diye fısıldar.

"O zaman Inter'le mi bir ilgisi var?"

Oysa Lamberto'ların şefi, şampiyonlar kupasından söz etmemektedir. Sözlükte okuduğu sözcük ona, işgalin ilk günlerinde olan bir olayı anımsatmıştır.

"Ben, Baron ve kâhyası birlikte mahzendeydik. Bu villanın mahzeninin ne kadar büyük olduğunu hayal edebiliyor musunuz? Ben o gün oranın her metrekaresini ve her katını gezdim. Yerin altında tam beş kat olduğunu biliyor musunuz?"

"Sen bize söylemezsen biz bunu nasıl bilebiliriz, patron?"

¹ İtalyancada "palla" kelimesi hem "top" hem de "balon" anlamına gelir. (Y.N.)

"Mahzenin beşinci yani en alt katında Baron'un kendine ait bir müzesi bulunuyor. Ona silahımı doğrulttuğum için bana göstermek zorunda kaldı. Bakıcısının onu dolaşmaya çıkardığı bebek arabasını, pedal çevirmeyi öğrendiği üç tekerlekli bisikletini, ilk bankasının kasasını, ilk banknotunun fotokopisini, kısacası özel anılarının tamamını orada saklıyor. Müzenin bir odası baştan sona kalın halatlarla bağlanmış büyük paketlerle kaplıydı. Bu paketlerin içinde ne vardı, bilin bakalım? O gün Baron bana tam olarak şöyle söyledi: 'Burada benim hayatımın en büyük düşü saklı. Henüz hiç kimse tarafından keşfedilmemiş olan Kuzey Kutbu'na bir yolculuk yapmayı hayal ettiğim uçan balonumun bütün parçaları işte burada. Kumaşlar, gemi parçaları, gaz tüpü, halatlar. Bu dosyada ise parçaların nasıl birleştirileceğini gösteren şekiller ve açıklamalar var. Küçük bir çocuk bile tek başına balonu birkaç saat içinde monte edebilir.' Ben onun anlattıklarını tek kulağımla dinledim çünkü o günlerde hiç ilgimi çekmiyordu. Allah'tan zamanında hatırladım. Şimdi anladınız mı?"

İki Lamberto, aşağılayan bakışlarıyla, "Yooo," diye karşılık verdiler.

"Balonla kaçacağız."

"Aferin, böylece polisler bize ateş açacak, balon da fısssssss, diye sönecek."

"Gece kaçacağız."

"Reflektörlerle bizi görecekler."

"Hayır, eğer polisler Baron Lamberto'nun geceleri pencereden sızan reflektörlerden rahatsız olup uyuyamadığını söylersek."

"Peki, nereye gideceğiz?"

"İsviçre'ye."

"Ya sonra?"

"Sonra anneciğiniz sizi sıcacık battaniyelerinize saracak, sizlere delikli bonbon şekerlerinden verecek ve alnınıza bir öpücük konduracak. Çene çalmayı keselim de bir an önce işe koyulalım."

Lamberto'ların hiçbiri bu işe ikna olmamıştır fakat başkanları özgüvenini yeniden kazanmış gibidir, üstelik eskisinden de fazla... Onu izlemekten başka çareleri yoktur. Daha iyi bir fikri olan var mı? Hiç kimse. Denenecek başka bir yol var mı? Yok. En azından şimdilik program belli: Balonu şişirmek, içine binmek ve dağların ötesine kaçmak.

Onuncu Bölüm

Orta'da güneş yeniden yüzünü gösterdiğinde, gece boyunca adada neler olduğunu bilen hiç kimse yoktur, sadece o günün özel bir gün olacağı hissine kapılan pek çok kişi bulunmaktadır. Bu arada bankacıları Miasino'dan getiren otobüs, her zamankinden farklı olarak o sabah on beş dakika erken gelir. İşte Belediye Sarayı'nın dış merdivenlerini tek sıra halinde çıkıyorlar. İçlerinden bazıları, her zaman yaptığı gibi basamakları sayarak kendine bir eğlence yaratıyor olmalı, "Kırk altı, kırk yedi, kırk sekiz..."

Peki, neden şimdi gerisin geri koşarak aşağı iniyorlar? Çünkü temizlikçi kadın yerleri silmeyi henüz bitirememiş. Sütunların altında beklemek sorundalar. Onları çevreleyen kalabalık sessizce ve dikkat kesilmiş onlara bakıyor. Her birini tek tek tanımayı bilenler, henüz Amsterdam Bankası'nın genel müdürünü, Mısır'daki İskenderiye Bankası'nın genel müdürünü

den ayırt etmeyi bilmeyen diğerlerine (ki onlar da sayıca çok azdır) parmaklarıyla işaret ediyorlar.

Temizlikçi kadın balkondan onlara seslenir:

"Girebilirsiniz fakat sigaralarınızın izmaritlerini sakın yerlere atmayın!"

Yeniden yukarı çıkarlar ve kapıyı arkalarından kapatırlar. Kalabalık etrafta olay olacak yeni bir şeyler görmek umuduyla çevresine bakınırken yiyecek malzemelerini çoktan teslim etmiş olan Kayıkçı Duilio'nun adadan döndüğünü görürler.

Caronte kayığından aşağı atlar ve meydanadaki sütunlara doğru koşar, peşinden de daha genç olan gazeteciler gelmektedir. (Daha yaşlı olanları otellerinin terasında hâlâ kahvaltı etmektedirler.)

"Nereye gidiyorsunuz?"

"Caronte, basına bir gülümser misin?"

"Torunlarınız nasıl? Kayınvalidenizin midesi nasıl oldu?"

Kayıkçı bir kırtasiye dükkânına girer ve nefes bile almadan siparişi verir:

"Lütfen bana acil otuz kilo bant."

"Ne? Otuz kilo ne?"

"Bant, bant!"

"İyi de bende ne otuz kilo ne de otuz gram bant var. İşte olanlar bunlar."

Kırtasiyeci ona, beş altı tane farklı boylardaki bant rulosunu gösterir.

"Bunları verin bana. Kalanını nerede bulabilirim?"

"Şu yan taraftaki nalburda."

Duilio koşarak nalbura gider, oradan çıkar bakkalara girer. Hepsini bir araya getirdiğinde, beş yüz gram bile etmez.

Genç gazeteciler hep bir ağızdan bağırlar, "Biz hallederiz!" Gerçekten de önce aralarında birer takım oluşturarak hemen işe koyulurlar ve arabalara bine rek Gozzano ve Borgomanero'ya, Areno ve Sesto Calende'ye, Omegna ve Gravellona Toce'ye doğru şeffaf bant bulmak için yola çıkarlar. Birkaç saat sonra, bu tarihi meseleye katkıda bulunmuş bir kimsenin guru ruyla farklı renklerden ve boylardan oluşan rulo şeffaf bant dağlarını Duilio'ya teslim ederler.

"Ben mavi aldım çünkü insana gölün rengini çağrıştırıyor."

"İşte üç kilo bant da Quarna Gazetesi'nin size ikramı!"

"Val Strona Gazetesi'nden üç kilo altı yüz gramlık bant rulosu!"

Duilio rulo bant yığınlarının altında kaybolmuş olarak teknesinin burnunu adaya doğru çevirir. Ape ratif saatine kadar insanların zihnini meşgul edecek yeni bir tartışma maddesi daha çıkmıştı:

"Bu kadar çok bantla ne yapacaklar acaba?"

"Çok basit: Fidyeye parasını bir araya getirip bantlayacaklar."

“Kâğıt?”

“Göreceksiniz, onu gelecek sefere kâğıt almaya gönderecekler.”

Duilio adadan geri döndüğünde ve sütunlara doğru koştuğunda, kalabalık çoktan kırtasiye dükkânının önünde yerini almış, onu beklemektedir. Oysa o bir nalbur dükkânına doğru yönelir, incecik çelikten bir zincir parçasını göstererek, siparişini söyler:

“Bana bundan tam beş yüz metre.”

“Sana beş yüz tane tornavida, beş yüz tane burgu vida, beş yüz tane bahçe küreği ya da tırmık verebilirim. Fakat bu ölçülerde çelik zincir bende yok, yeni bitti. Şimdi ısmarlarsam birkaç gün içinde elinizde olur,” diye karşılık verir satıcı.

“Bana hemen lazım. O halde onu nerede bulacağımı söyleyin bana, lütfen.”

“Neden beş yüz tane çekiç satın almıyorsunuz?” diye ısrar eder satıcı. “Bakın dükkânımda beş yüz adet kerpeten ve beş yüz tane de pense var.”

Israr eder, yalvarır, kendini yere atar, sırtüstü yatar. Onun dükkânından o güne kadar boş elle hiç kimse çıkmamıştır. Fakat Duilio koşarak oradan uzaklaşır. Deyim yerindeyse Duilio’yu tutabilene aşk olsun ve doğruca Belediye Başkanı’nı aramaya gider.

“Sayın Başkanım, durum böyle, böyle, böyle: Bana ne yapmamı önerirsiniz?”

“Omegnalı Bay Giuseppe’yi öneririm. O öyle biri-

dir ki siz Şair Pascoli'nin *Beyaz Kısırak* şiirini okuyup bitirinceye kadar o size aradığınız ne varsa bulur buluşturur. Ondan 1913 marka bir FIAT araba, I. Dünya Savaşı'nda kullanılmış bir havan topu, Napolyon'un mayosu, İmparator Neron'un çorba kaşığı, tavukların tüylerini yolma aletini, artık ne isterseniz. O her şeyi gözünü bile kırpmadan bulur, getirir. Yarım kilometre çelik zincir onun için çocuk oyuncağıdır."

Akşam olmadan, her zamanki gibi haydutları memnun etmek için Duilio'nun teknesi Bay Giuseppe'nin ona sağladığı yeni gereçlerle yani yirmi dört adet çamaşır sepeti; kestane kızartmak için delikli bir tava; Alman Filozof Kant'ın bütün eserleri; Alp Dağları'nın topograf haritası; karnına bozuk para atıldığında teşekkür ederek kuyruğunu sallayan yavru domuz biçiminde porselen bir kumbara ile dolmuştur.

Haydutlar, gizlice monte etmeye çalıştıkları balon için elbette pek çok malzemeye gereksinim duyorlardır fakat akılları karıştırmak için uçan balonla hiç ilgisi olmayan şeyleri de sipariş listesine yazarlar. Amaçlarına ulaşırlar. Yirmi dört genel müdür ve yirmi dört sekreterin sandalyelerinden hiç kalkmadan oturdukları Belediye Sarayı'nda, akıllar hiç olmadığı kadar karışmıştır. Onlar Baron'u kanlı canlı görme isteklerine hâlâ bir yanıt beklerken karşıdan fasulye eleği bulmaları istenmiştir. Haydutlara yaraşır bir tehdit olarak güzel paketlenmiş bir kutunun içinden

Baron'un sağ ayağının çıkacağı korkusunu duyarken bir kutu lolipop isteklerini incelemek üzere birbirlerine bakarlar.

Saatler geçer. Durum gitgide daha da tuhaf bir hal alır. Güneş batı yönündeki dağların ardına çoktan gizlenmiştir. Gölün üstünde akşam rüzgârı serin serin eser. Orta kıyısında dolaşırken kazağı olan kim varsa onu hemen üstüne geçirir. Barlardaki bira ve dondurma siparişleri azalmış, yerini sıcak içecekler almıştır. Gün beklenmedik bir sürü olay ve anlaşılmaz konularla dolup taşmıştır fakat pazarlık konusunda bir adım bile yol gidilmemiştir.

Sonra birden gece oluverir ve söyleyecek bir şey kalmaz. Gökyüzünde ayın olmadığı bir gecedir. Sadece kuşatmacıların reflektörlerinden gelen zayıf ışıkla kıyıların belli belirsiz aydınlatıldığı karanlıktaki San Giulio Adası (Baron'un uykusunu bozduğu gerekçeyle reflektörlerin gücü azaltılmıştı), ilk bakışta insanın tüylerini diken diken yapan bir hayalet adayı andırır.

Bir zaman sonra, Orta meydanında nöbet tutan bir gazeteci Baron'un villasının çatısında büyük ve kapkara bir şey gördüğünü sanır. Ancak o kadar gençtir ki kimse onun sözüne kulak asmaz. Daha yaşlı meslektaşları poker oynamak için kapandıkları kahveden merak edip burunlarını bile uzatmazlar.

"Demek kara bir gölge, ha? Şeytandır, şeytan."

"Boynuzları da var mıymış, gördün mü?"

"Kükürt kokusunu duymadın mı?"

Bir süre sonra o gazeteci de artık kara gölgeyi görmez olur.

"Tam olarak çatının üstündeymiş gibi geldi bana. Göz yanılması olsa gerek."

Oysa yanılmıyordu, gayet tabii o uçuşa geçen büyük yük bir balondu. Yirmi dört tane çamaşır sepetinin içinde diz çökmüş haldeki Yirmi Dört L'lerin balona bindiklerini hiç kimse görmez. Gölün üstünde güneyden esen soğuk rüzgâr onları Val di Ossola Dağları'na doğru sürükler. Balonun gecenin içindeki sessiz yolculuğu, hiç olmadığı kadar sakindir. Birazdan görmeye bile zaman bulamadan sınırdan geçecekler ve belgelerini bile göstermeden İsviçre hava sahasında olacaklar. Olacaklardı... Fakat işler birdenbire tersine gitmeye başladı. O dağların üstünde kamp kurmuş bir grup izci çocuk bulunmaktadır. Bu akıllı çocuklar karşı dağda kamp kuran başka bir izci grubuna selam vermek için bir işaret fişeği yollarlar. Fişeklerden biri havada uçan balonu ve yirmi dört sepeti bir anda kursesiz bir şekilde aydınlatıverirken ikincisi ise istemeden balonu hedef alarak onu ateşe verir.

Tepelerinde yanarak uçan şey şans eseri dağın on metre kadar üstünde bulunmaktadır.

Alevler ağır ağır ilerler. Kısacası, balon patlamadan hemen önce Yirmi Dört Haydut L, zamanında

yere inmeyi başarır ve izci çocukları polis sanarak doğruca onlara teslim olurlar. Bir kere teslim olunca da elbette mızıkçılar gibi, "Sayılmaz! Sayılmaz," diye itiraz edemezler.

Doğrudan resmi kanallara ulaşamayan haber, birkaç saat boyunca o telsiz bu telsiz gezip durur. Durumun ne olduğunu tam olarak anlamayan Domodosolalı amatör bir telsizci, ne var ki zaman kaybetmeden, Moro tepesine bir uçan dairenin indiği haberini yayar. Büyük Göl'ün tepesi olan Lacarnodaki telsizli

bir başka amatör vatandaş, yayını pek net alamadığından haberi, "Yirmi dört izci çocuk Val Vigizzo'da kızarmış sosis yiyor," diye anlar. Piemonte, Lombardia bölgesinde ve Ticino Kantonu'nda telsizlerinin başında bekleyen diğer amatör telsizciler de ne yazık ki telsiz dilini iyi kullanamadıkları için ağza alınmayacak bir karışıklığa yol açarlar.

Şafak sökerken nihayet Orta'ya kesin ve net bir haber ulaşır: Deniz seviyesinden iki bin metre yüksekte, Yirmi Dört Lamberto çetesi bir grup kısa pantolonlu çocuk tarafından hiç yara almadan yakalanmıştır. Derhal emirler verilir. Silahlı adamlarla dolu bir sahil güvenlik botu dikkatli bir şekilde adaya yaklaşır. Villanın bir penceresinin gürültüyle açılan panjurlarını ve ardından beliren saç başı dağılmış halde anlaşılmasız sözlerle bağırarak Kâhya Anselmo'yu görmek için olay yerine zamanında varmıştır.

"Ne söylüyorsunuz? Daha yüksek sesle, lütfen!"

Anselmo bir yandan koşuşuyor, diğer yandan da korkudan ve yaşadığı acıdan tükenmiş sesini sanki yükseltebilecekmiş gibi şemsiyesini var gücüyle sallıyordu.

"Baron öldü! Tabut için bir marangoz yollayın!"

Zavallı Anselmo. Bütün bir günü, haydutların kendisini kapattığı odanın, hizmetçi odasının tam üstünde bulunup bulunmadığını hatırlamakla geçirmişti. Hizmetçi odasına inmek ve oradaki pencereden

dışarı seslenmek için odanın zemininde bir delik açmaya uğraşmıştı. Eli yüzü kireçle kaplanmış, avuçları kan içinde kalmıştı.

“Baron öldü!” diye bağırır. “Siz daha ne bekliyorsunuz? Yaklaşmayın sakın, size ateş edecekler! Bu insanların gözleri dönmüş!”

“Sakin olun!” diyerek uyarır polisler. “Siz şimdi hareketsizce ve sakın bir şekilde bekleyin! Haydutlar yakalandı.”

Anselmo orada durup daha fazlasını dinlemeden doğruca tavan arasına koşar ve altı uykucuyla meseleyi halletmeye gider. Fakat onlarla herhangi bir meseleyi halletmenin imkânı yoktur çünkü hepsi de hâlâ melekler gibi uyumaktadır. Anselmo’nun yapabileceği tek bir şey kalmıştır, o da uyandıklarında görebilecekleri bir yere asmak üzere büyük harflerle bir not yazmaktır:

SİZİN YÜZÜNÜZDEN BARON ÖLDÜ.
HEPİNİZ TOPTAN KOVULDUNUZ.

Sonra da doğruca Ottavio’nun kilitli tutulduğu odaya gider. O da kendi tarzında gamsız tasasız bir halde derin derin uyumaktadır.

Anselmo odanın pencerelerini açtığı sırada Ottavio da esneyerek sorar:

“Saat kaç?”

"Beş buçuk."

"Akşamüstü mü?"

"Hayır sabahın körü! Kalkın çabuk!"

"Kalkıp ne yapacağım? Günün bu saatinde yapılacak önemli ne iş olabilir?"

"Dayınız, sevgili Baron'un öldüğünü unuttunuz mu?"

"Haklısınız," der Ottavio. "Teknede ona bir cenaze töreni düzenlemek gerekiyor!"

On Birinci Bölüm

Cusio'nun mavi sularında Baron Lamberto'nun Hollywood filmlerini anımsatan cenaze töreni gibi bir başka töreni yeniden görünceye kadar yıllar, belki de yüzyıllar geçmesi gerekecektir. Her şeyin sonsuza dek anımsanması için o gün doğa da tüm güzelliklerini sergilemekten kaçınmaz. Havada gümüş rengi bir ışık hâkimdir.

Dağlar, çevrelerini saran yeşil mavi perdelerini kaldırmış ve tepelerin ardından Pembe Dağ, bir araya toplanan insanların omuzlarının üstünden bakan bir dev gibi ayakta durmaktadır.

Gölün çevresindeki kıyı şeridinden ve tepelerin üstüne kadar daha alçak ya da daha yüksek, uzak-yakın tüm bu yerde kaç tane çan kulesi vardır? Otuzdan fazla olduğu kesin. Ve her çan kulesinde bu gösterinin keyfini çıkaran bir papaz ya da bir mezarcı bulunmaktadır.

Gölün doğu kıyısında elli bin kişi toplanmış ve batı kıyısında da en az o kadar insan daha vardır. *Orta* kentinin üstünde yükselen burundaki insan sayısı da o kadar çok, o kadar çoktur ki eğer kaya sağlam olmasaydı çökme tehlikesi yaşanabilirdi. Baron Lamberto, adanın haydutlar tarafından işgal edilmesinden önce de çok önemli bir şahsiyettir. Hayattayken bu denli ünlü olan bir adamın, öldükten sonraki ününü artık siz düşünün.

Cenazenin bir tekneyle adadan *Orta*'ya, oradan da Baron Lamberto'nun aile mezarlığının bulunduğu Domodossola'ya kadar bir kortej eşliğinde götürülmesi gerekmektedir.

Ada ile *Orta* arasında dört yüz metreden az bir göl mesafesi vardır. Bu da cenazenin peşindeki kalabalığın oluşturduğu kortejin uzunluğunu açıklamaya yetmektedir. Bu nedenle onlara tek bir doğru üzerinden takip etmemeleri, tıpkı A noktasından B noktasına gitmek için bütün yolu zikzaklar çizerek izleyen Çin köprüleri gibi art arda dizilen geniş dönemeçlerin farklı noktalarından manzaranın keyfini çıkarmak isteyenlere izin vermek yerine onları dirseklemeleri konusunda uyarılar yapılır.

Rahipler ve diğer din görevlileri eşliğinde Baron'un cenaze töreni ilerlemeye başlar. Bu grubun arasında, hemen her yerden bitiveren kayıkçı Dui-lionun maydanoz kılıklı iki torunu da bulunmaktadır.

Bu çocuklar o kadar hareketlidirler ki orada bulunan herkes onların göle batmadan neredeyse üstünden koşarak geçeceklerini düşünmeden edemezler. Kutsal su bidonunu ve çanağını taşıyanlarla, tütsü buhurda-
nını sallayan kişilerle kavgaya tutuştuklarında mahallenin başpapazından popolarına iki tokat yerler.

Her bir bankanın genel müdürü ve sekreteri ile toplam kırk sekiz koyu renk takım elbiselinin yer aldığı, birbirinin tıpatıp aynısı olan yirmi dört tekne gölün üzerinde ilerlemektedir. Adaya vardıklarında, Baron Lamberto'nun çoktan tabutuna yerleştirilmiş olduğunu görürler.

"Fakat bunu nasıl yaparsınız?" diye sorarlar. "Ya biz?"

Ottavio utanmaz bir ifadeyle sorar:

"Siz, ne?"

"Fakat... bizler de elbette... Cenazeye şükranlarımızı sunacaktık. Bir de tabii, cenazenin Baron'a ait olduğuna resmi olarak tanıklık edecektik."

"Cenazenin Baron'a ait olduğuna dair aile üyeleri yani yegâne varisi olan ben ve kâhyası Anselmo tarafından tanıklık edilmiştir."

Böylece yirmi dört bankacı şüpheleriyle baş başa kalırlar. Cenaze teknesi gölün üstünde kıvrıla kıvrıla ilerlerken tabutun içinde gerçekten Baron'un mu yoksa kesik kulağın ve parmağın muhtemel sahibi olan sahtekârın mı bulunduğunu birbirlerine sorup

dururlar. Eğer öyleyse gerçek Baron nerededir?

Bankerlerin ardından işte tabutun bulunduğu büyük tekne. Duilio, eğlence olsun diye kendisine taktıkları gibi Dante'nin cehennemindeki ölüleri taşıyan Caronte ismine uygun bir şekilde, bugün bir ölüyü taşımaktadır. Teknenin ucunda bir bayrak asılıdır, siyah renkteki bu bayrağın tam ortasında altın rengi işlenmiş bir L harfi vardır. Cenaze teknesini ise iki küçük tekne izlemektedir. Birinde, siyah çerçeveli beyaz bir mendile gözyaşlarını silme numarası yapan fakat gerçekte dengesini kaybetmeyeceğini bilse oracıkta mutluluktan dans edecek olan Ottavio, diğerinde ise saygı ifadesiyle kapattığı şemsiyesine dayanırken Ottavio hakkındaki şüphelerini değerlendirmekte olan Anselmo vardır. Ottavio'yu doğrudan suçlayacak olsa kendisine kim ne diyebilirdi? Elbette onun, tavan arasındaki konukların akşam yemeklerine uyku ilacı koyduğunu kanıtlardı. Fakat bu ne işe yarayacaktı? Hangi doktor ve hangi mahkemenin hâkimi onun ismini ağızlarından düşürdükleri için öldüğüne inanırdı? Kendisine inanamayan gözlerle bakacaklardı. Ve belki de şöyle diyeceklerdi: "Siz bizim büyücülük hikâyelerine inanmamızı mı istiyorsunuz? Bakın artık yirminci yüz yılda yaşıyoruz."

Anselmo ağlar. Denizci dürbünüyle ona uzaktan bakan biri, Anselmo'nun yanaklarından süzülerek şemsiyesine şıp şıp düşen gözyaşlarını kolayca görebilirdi.

Sivil ve askeri, ulusal ve uluslararası yetkili makamlara ait farklı farklı tekneler onu takip eder. Gerçek hayırsever kimliği ve milli duygulara sahip olduğu herkesçe bilinen Baron Lamberto'nun maddi manevi hayır işlediği pek çok kurum açtıkları pankartlarıyla kendi teknelerinde ağır ağır ilerlemektedir: Orta Bowling Federasyonu, İngiltere-Prusya Bankalar Birliği, Büyük İş Adamları Dostluk Derneği, Vergisini Ödeyen Dostlar Derneği, Juventus'u Seven Çok Yönlü Sporcular Ermenistan Kolu, vesaire, vesaire... Pankartlar bir arada çok güzel bir renk cümbüşü oluşturmaktadır.

Dünyanın dört bir tarafından hatta Kızıl Gezen' den bile gelen devasa çelenkleri taşıyan yüz yirmi yedi deniz motoru bulunmaktadır. Çelenkleri saymakla uğraşan izleyicilerden başı dönenler, hatta bayılanlar bile vardır. Fakat aralarında saymayı başaranlar olduğu halde hiçbirinin bulduğu sonuç bir diğerininkini tutamaz; ya bir eksik ya da bir fazladır. Sonuç olarak kavga çıkmaması için üç yüz yirmi yedide anlaşılır. Fakat ufak tefek, sinirli bir beyefendi üç yüz yirmi birde ısrar eder. Her zaman çoğunluğun görüşüne karşı çıkan orijinal biri mutlaka vardır.

Bu arada on binlerce kişinin, sürekli fısıldaşan, fiskos yapan, sorular soran, cevaplar veren, çığlıklar atan ya da yorumlar yapan ağızlar hiç kapanmaz:

"Zavallı Baron Lamberto, onca parasına rağmen..."

"Lamberto, zengindi elbette."

"Lamberto iyi biriydi aynı zamanda."

"Kim? Lamberto mu? Altın gibi bir yüreği vardı."

"Evet, evet işte o Lamberto."

"Sen hangi Lamberto olduğunu sanıyordun?"

"Lamberto bir tanedir... Daha doğrusu bir taneydi."

"Bir zamanlar bir Lamberto vardı."

Kortejin arkasında üstü müzisyenlerle dolu büyük bir duba yüzmektedir. Arka arkaya cenaze marşı çalan Milanolu tramvaycılar bandosu lokomotif gibi yürüyerek korteje katılırlar.

"Baron Lamberto gerçek bir müzikseverdi."

"Lamberto bütün güzellikleri severdi."

"Ah, ah tam da onun güzel kalbine yakışır şeyleri severdi."

"Ne dediniz? Lamberto kalpten mi gitti?"

"Kocaman bir kalbi olduğunu söylüyordum."

"Zavallı Lamberto."

"Lamberto aşağı..."

"Lamberto yukarı..."

"Lamberto orada..."

"Lamberto burada..."

"Lamberto altta, Lamberto üstte..."

Eğer boyu yirmi bin metre uzunluğunda bir dinleyici olabilseydi ve o yükseklikten gölün üstündeki ve etrafındaki insanların söylediği bütün sözcüklere kulağını kabartabilseydi o dinleyici büyük olasılıkla

sadece ve kesintisiz olarak tek bir şeyin söylendiğini kaydedebilirdi:

“Lamberto, Lamberto, Lamberto...”

İnsanların başka şeylerden de söz ettikleri elbette doğrudur. Örneğin Omegna’lı sanayiciler cenazenin arkasından ilerlerken kahve makineleri ve çırpıcılar-
dan; San Maurizio d’Opaglio’lu musluk üreticileri altın musluk siparişi veren Arap şeyhlerinden söz ederken Gignese’li şemsiye üreticileri de yaz mevsiminin gereğinden fazla kurak geçmesinden iç çekerler; Valstrona’lı marangozlar kereste fiyatlarından dert yanarlar ve Verbania’lı soyut ressam- lar ile manzara resmi yapan meslektaşları karşılıklı olarak birbirlerinden yakınırlar. Fakat onların içinde bile mutlaka en az bir kişi Lamberto’nun ismini anmakta ve o tam “o” harfi- ne geldiğinde de “L” harfine geçen bir diğeri mutlaka olmaktadır. Bu durum asla birileri tarafından programlanmamıştır fakat gerçekten de işte yüz, hatta yüz elli bin kişi, kadın ya da erkek, yüksek ya da alçak sesle sırayla ve sürekli aynı ismi tekrarlarlar: “Lamberto.”

Bir anda (fakat böyle bir şeyin olması kaçınılmazdır, bunun olduğuna bahse bile girilebilir!) ölünün bulunduğu tabuttan bazı tepinme seslerinin geldiği işittir. Herkes başlarını o yöne çevirir. Rahipler ve diğer din görevlileri ilahi okumayı keserler. Orkestra müziğine ara verir. Halk nefesini tutar. Darbe sesleri-

nin gücü daha da şiddetlenir. Kimi oracıkta heyecandan bayılır, kimi kaskatı kesilir: Nasıl olsa bayılmak için çok zamanı olacaktır. Sonunda ani bir hareketle tabutun kapağı aralanır, sonra bir parça daha, derken kuvvetli bir darbeye üst kapak yerinden çıkarak gölün içine yuvarlanır ve... Baron Lamberto ayağa kalkarak etrafına bakar ve bağırır:

"Yanlışlık var! Caronte beni evime götür! Anselmo dikkat et şemsiyeni düşürüyorsun. Ottavio, nereye kaçıyorsun?"

Ottavio başına yeni bir dert açılmadan, tekneden suya atlar ve var gücüyle kıyıya doğru yüzer.

Baron Lamberto neşeyle bağırmayı sürdürür:

"Yanlışlık var! Sayılmaz. Cenaze töreni şimdilik başka bir tarihe ertelendi çünkü ölü oyundan çıktı!"

Orta ve çevresinden gökyüzüne doğru kocaman ve upuzun bir, "Ohh!" sesi yükselir.

Sonra da çok uzun bir, "Ahhh!"

Sonra çılgınca bir alkış sesi ve beraberinde herkesin ağzından tek bir söz çıkar:

"Yaşa, Lamberto!"

"Teşekkür ederim, gördüğünüz gibi ölmedim, yaşıyorum."

Tramvaycılar bandosunun şefi yaşanan olayın şaşkınlığına kendini bırakmaz, derhal orkestrasına bir işaret verir ve nefesli çalgılardan oluşan yüz yirmi

kişilik orkestra *Aida Operası*'ndan zafer marşını seslendirmeye başlar.

Farkında olmadan suya düşürdüğü şemsiyesini sudan çıkarmayı son anda başaran Anselmo, onu bir açar bir kapatır çünkü ne yapacağını kendisi de bilmemektedir:

"Saygıdeğer Baronum," diye seslenir, "Öğle yemeği için size ne hazırlamamı istersiniz? Cavour usulü güvercin tava mı yoksa Mantova usulü ördek mi arzu edersiniz?"

Baron onun sözlerini duymaz. O sırada eğlencenin keyfini çıkarmakla meşguldür. Eğer o sırada daha önceden sözünü ettiğimiz yirmi bin metre boyundaki aynı dinleyici sahiden de orada bulunuyor olsaydı, Cusio'dan yükselen bütün seslere ve sözcüklere kulaklığını kabartabilseydi, çok büyük bir coşkuyla ve hiç duyulmadığı kadar güçlü bir koronun ağzından tek bir şeyi, sadece bir tek şeyi duyardı:

"Lamberto, Lamberto, Lamberto..."

"O halde Lamberto yaşıyor."

"Lamberto'nun ölümü gerçek değilmiş, Lamberto görüntüde ölmüş."

"Şanslı Lamberto!"

"Fakat doğrusunu söylemeliyiz ki Lamberto bunu hak ediyordu..."

"Lamberto yukarı..."

“Lamberto aşağı...”

Yirmi dört bankanın genel müdürleri ve onların sekreterleri bu mutluluk tablosunun genel görüntüsüne ters düşen bir tavır sergilerler. Bağırılmazlar ve konuşmazlar, en küçük bir sevinç gösterisinde bulunmazlar. Onlar kırk sekiz artı kırk sekiz gözlerini doğrudan Baron’un üstüne çevirirler. Gözlerini kısarak ona bakarlar, onun fiziksel görüntüsünü tepeden tırnağa incelerler, her saniye ceplerinden çıkardıkları fotoğrafı ile onun hatırladıkları halini karşılaştırarak sessizce detayları incelerler. Sonunda kayıkçılarına, çoktan iskeleye ulaşmış olan Caronte’nin peşinden adaya gitmeleri için emir verirler.

Kıyıya vardığında Baron Lamberto zafer kazanmış bir boks şampiyonu gibi yumruğunu başının üstünde sıkarak halkı bir kez daha selamlamak için geriye döner.

Halk da ona, “Yaşa Lamberto!” diye karşılık verir.

Sonra yavaş yavaş dağılırlar çünkü artık görülecek bir şey kalmamıştır. Herkes mutludur çünkü mutlu sonla biten bir cenaze töreni göl tarihinde ilk kez olmaktadır.

Ada ile *Orta*’nın tam ortasında, tabutun göle düştüğü yerde bir kavga çıkar, bu güzel günün anısına tabuttan kalan son bir kıymık koparmak isteyen meraklılar birbirleriyle tartışırlar.

O sırada Ottavio çok uzaklardadır. Yolda bir kez Floransa'da durur, o benzin almak için. Cusio'nun yeşilliklerinde ondan hâlâ söz ediliyor olması zor bir olasılıktır. Hoşça kal Ottavio.

On İkinci Bölüm

İki gün üç gece süren zorunlu uykusundan ilk uyanan Delfina olur. Uyandığını ilk anda fark edemez, hatta *Aida*'nın zafer marşını çalan bir orkestranın gökyüzünden inmekte olduğu yeni bir rüyaya daldığını sanır. Tavan arasındaki pencereden içeri sızan şeyin güneşin ışıkları mı yoksa trompet sesleri mi olduğunu bir türlü ayırt edemez. Gözleri açıktır fakat bu durum, rüyada özellikle gözlerimizi kapatmış olduğumuzu görmenin dışında, herkesin rüyasında gözlerinin açık olacağı anlamına da gelmez. Kollarını ve bacaklarını açarak gerinirken ayağını sandalyeye çarpar.

“Ahhh! Bu yatak nasıl da sert...”

Delfina biraz daha kendine gelince etrafına bakar ve başı masanın altında, bedeni dışında kalmış Bayan Merlino'nun yerde yattığını görür. Sonunda

kendinin de yerde yattığını anlar ve bir yerine iğne batmış gibi bir anda ayağa fırlar.

Koşarak pencereye gider ve gölün üstünde düzenlenen geleneksel büyük bir eğlencenin olduğunu görür.

Masanın yanına gider ve Anselmo'nun bıraktığı notu bulur:

Baron öldü... Sizin yüzünüzden... Toptan kovulduunuz...

"Bu da nesi? Bu da nesi? Bayan Merlo! Bayan Zanzi!"

Tokatlamalar, çimdiklemeler, yüzlerine bardak bardak suları dökmeler, bağırımlar, çağırımlar sonunda beş arkadaşını da uyandırmayı başarır.

"Sıra bende mi?" diye uykulu gözlerle sorar Bay Giacomini ve henüz esnerken işine koyulur:

"Lamberto, Lamberto, Lamberto..."

"Dur!" diye bağırır Delfina. "Stop! Artık Lambertlemeye gerek kalmadı: Hepimiz kovulmuşuz. Şuna bakın, hepimiz Lambertlemekten suçluyuz. Bay Armando, lütfen yeniden uyumayın."

"Saat kaç oldu?" diye ağzında geveler, Bay Armando.

"Saatin yerine günlerden ne olduğunu sormalıydınız."

Bay Armando, sadece zamanı değil, ayları ve günleri de gösteren saatine bakar.

"Aman Allah'ım! Ne kadar çok uyumuşuz! Peki ama bize ne oldu böyle?"

"Bana göre nişancılar büyük bir tantana yapıyorlar. Ah, şu trompetlerin kusursuz sesi."

"Aida'nın marşı," diyerek onu düzeltir Delfina.

"Bir zamanlar Treviso'da Aida adında bir kadın tanımıştım. Bu arada sizin karnınız acıkmadı mı? Bugün yiyecek ne var?"

"Bay Bergamini, sanırım siz hâlâ anlayamadınız. Doğrusunu isterseniz benim de doğru dürüst anladığım söylenemez. Bize olanları anlatacak birilerini bulalım."

Hep birlikte merdivenleri inerler ve doğru bir zamanlamayla tam o anda villanın açılan ana giriş kapısının önüne geldiklerinde, karşılarında neşe içinde şarkılar söyleyerek kapıdan içeri giren büyük kalabalığı görürler. Aralarında toplum polisleri, trafik polisleri ve jandarma subayları vardır.

"Aman Allah'ım, sakın bizi tutuklamak için gelmiş olmasınlar?" diye fısıldar Bayan Merlo.

"Avukatım olmadan ben ağzımı açmam," der Bay Giacomini.

"Benim hiçbir şeyden haberim yoktu, ben uyuyordum," der Bayan Zanzi.

"Biz farklı bir şey mi yapıyorduk?"

"Bilmiyorum. Ben uyurken başkalarının neler yaptığını görmek için etrafta gezinmiyorum."

Tam o sırada Bay Anselmo neşe içinde şemsiyesini sallayarak Delfina'ya doğru koşar ve onu kucaklar.

"Sevgili küçükhanım, bugün benim hayatımın en mutlu günü!"

"Toptan kovulmadık mı?"

"Onu söylenmedi sayın! Hepiniz yeniden işe alındınız. Hatta başımıza gelen bu son olayı kutlamak üzere Bay Baron'un maaşlarınızda artış yapacak olmasına da hiç şaşırılmayacağını bilin."

"Bir dakika... Bir dakika, Bay Baron ölmemiş miydi?"

"Bay Baron öncekinden daha da canlıdır!"

"Peki, o yazdığınız not?"

"Onu yazmadım sayın."

"O halde hep birlikte yukarı çıkalım," diye önerir Bay Bergamini. "Öğle yemeği hazır mı?"

"Sakin olun," der Delfina, "önce şu meseleyi gözlerimizle bir görelim."

Anselmo mutluluk içinde yanıtlar:

"Eğer görmek istediğiniz şey Baron ise işte kendisi tam orada."

Baron Lamberto alkışlar eşliğinde içeri girmektedir. Bir ilkbahar sabahı kadar taze yüzünde harika bir gülümseme vardır. Altı işçisi şimdi ardına kadar açılmış on iki göz olarak ona bakmaktadır. Baron o mu?

O zaman birkaç ay önce işe alındıkları sırada karşılaştıkları, daha çok yaşlı bir kaplumbağayı anımsatan o yaşlı buruş buruş ihtiyara ne olmuştu?

Onu her an kesiliverecekmiş gibi cılız bir sesle konuşan, hatta zorlanan titrek bir ihtiyar olarak anımsamaktadırlar. Altın saplı iki bastonuna dayanmış, şelale gibi dökülen gözkapaklarının ardına gizlenmiş küçük gözlerini üzerlerine dikerek, "Adım büyük bir açıklıkla ve belirgin bir şekilde söylenmelidir. Bağrılmamalıdır. Fısıldanmamalıdır. Şarkıya dönüştürülmelidir. Her heceye doğru vurgu yapılmalıdır. Şimdi hep birlikte bir deneme yapalım, sonra herkes birer kere tek başına söylesin. Hazır mısınız? Başla... Lamberto, Lamberto, Lamberto..."

"Nasıl da gençleşmiş," diyerek şaşkınlığını dile getirir Bayan Zanzi.

"Sanki bambaşka biri gibi," diye sürdürür Bay Armando.

Delfina'nın yüzü gitgide daha da ciddi bir hal alır. Baron saygıyla önünde eğilerek genç kızın elini öperken ve hatta tam o sırada kendisine, "Daha da güzelleştığınızı görüyorum," derken bile Delfina hiç tepki vermez. Aksine büyük bir ciddiyetle Baron'a şöyle karşılık verir:

"Bana kalırsa şu anda iltifat etmek yerine bize bir açıklama borçlusunuz, Sayın Baron. Çünkü sizin ölümünüzden biz sorumlu tutulduk."

Baron Lamberto:

"Ha, o mu? O sadece geçici bir ölümdü, ciddi bir şey değildi," diyerek kısa keser.

"Sizin adınıza sevindirici bir durum fakat şimdi bize bir zamanlar yapmadığınız o açıklamayı yapma zamanı geldi, Bay Baron," der Delfina.

"Çok fazla şey istiyorsunuz," diyerek iç çeker Baron. "Onun yerine maaşınızı iki katına çıkarsam?"

Bayan Merlo'nun ağzı heyecanla teşekkür etmek için hemen aralanır fakat Delfina ağzını açma konusunda ondan daha hızlı davranır:

"Yaptığımız işin nedenini bilmek istiyoruz. Biz ne üretiyoruz? Bu işin sizin yaşamınızla ve ölümünüzle ne ilgisi var?"

Baron yeniden iç çeker. Delfina'nın tavrından rahatsız olan Bay Anselmo, araya girmeyi istese de Baron onu engeller:

"Anselmo, sen sakin ol. Bayan Delfina haklı. Sadece güzel değil, aynı zamanda çok da akıllı. Diğerlerinin de onunla aynı görüşte olup olmadıklarını bilmek isterim."

Diğerleri içlerini çekerek gözlerini yere indirirler. Ne diyeceklerini bilemezler. Fakat Delfina'ya karşı bir tavır içine de giremezler.

Baron, "Pekâlâ," diyerek yelkenleri suya indirir, "size her şeyi açıklayacağım."

Fakat o anda hiçbir şey söyleyemez çünkü yirmi

dört bankasının genel müdürleri ve arkalarından belgeleri taşıyan sekreterleri bir anda içeri girerler. Baron'un yüzünü yakından görmek için askeri nizamda üç adım atarlar. Kalabalık onlara geçmeleri için yol açar. Bankacılar tehditkâr bakışlarıyla Baron'un çevresini sararlar. Grubun en yaşlısı olan Singapur Lamberto Bankası'nın genel müdürü herkes adına konuşur ve şöyle söyler:

"Sayın Baron, acaba yalnız kalabilir miyiz?"

Baron çok şaşırır ve gözleriyle her birini süzer. Onun yeniden hayata dönmüş olmasına o kadar da sevinmiş görünmemektedirler. Bu nasıl olabilir?

"Anselmo, Bayan Delfina ile arkadaşlarına üst kata kadar eşlik et. Ben de birazdan oraya geleceğim. Hanımefendiler ve beyefendiler sizlere teşekkürlerimi sunuyor, sağlıklı günler diliyorum. Gördüğünüz gibi şu anda bir iş toplantım var. İşte yalnız kaldık. Oluşukça yalnız, sadece kırk dokuz kişiyiz. İlk sözü kim almak ister?"

"Ben," diye atılır, Singapur Bankası'nın genel müdürü.

"Buyurun."

"Kısa konuşacağım. Yani kısaca sorgulayacağım. Sizin nasıl olur da iki kulağınız olur?"

"Böyle bir hakka sahip olduğumu sanıyorum. Kedilerin bile iki kulağı vardır."

"O halde haydutların bize yolladıkları o kulak kime aitti?"

"Bana."

"Bu durumda sizin iki değil, üç kulağınız bulunuyor."

"Size anlatayım..."

"Bize ellerinizi gösterin lütfen," diyerek Baron'un sözünü keser."

Baron, kendi de merakla ellerine bakarak onlara uzatır. Ah, o da nesi? Kesilen parmağının yerine gelen yenisi de çoktan uzamış, üstelik hiçbir şey olmamış gibi şimdi yerli yerinde durmaktadır.

İçlerinden bir kısmı seslerini yükseltir:

"Sizin nasıl on parmağınız olabilir?"

"Peki, sizin kaç parmağınız var? Ya da siz değerli beyefendiler, sizlerin kaç parmağı var? Roma'daki Papa hazretlerinin kaç parmağı var?"

"Kutsal Papa'mızı bir kenara bırakın şimdi. Fakat siz bir sahtekârsınız!"

Baron bu hakareti gülümseyerek kabul eder:

"Haklısınız, bunun son derece nadir yaşanan tuhaf bir durum olduğunu biliyorum."

Singapur Bankası'nın genel müdürü yeniden sözünü keser:

"Siz bunu bilmekle iyi ediyorsunuz. Bize gelince temsil ettiğimiz yirmi dört bankanın sahibi ve tek sorumlu kişisi olan Baron Lamberto'yu ortalarda göremiyoruz."

"O halde ben kimim?"

"Bu da sizin sorunuz saygıdeğer beyefendi."

Kimlik belgeniz bizi hiç ilgilendirmez. Baron Lamberto'nun ortadan nasıl yok olduğunu polise siz anlatacaksınız."

Yirmi üç bankanın genel müdürleri bir ağızdan, "İyi söylediniz," diye onay verir.

Yirmi dört sekreter de zaman kaybetmeden bu konuşmaları not defterlerine kaydeder.

Baron Lamberto gülümser. Söylediği sözler için ya da olaya polislerin karıştırılacağıyla tehdit edildiği için gülmez. Aklına bir şey gelmiştir. İşte onu güldüren başka bir şeydir.

Aniden ayağa fırlayarak merdivenlere doğru yöneldiği sırada:

"Beyler," der, "birkaç dakikalığına beni burada beklemenizi sizden rica ediyorum. Hayati önem taşıyan bir konu aklıma geldi. Bu arada kâhyam içmek için sizlere bir şeyler ikram edecek."

"Aklınıza ne gelmiş olabilir?"

"Nereye gidiyorsunuz? Buraya gelin!"

"Sahtekârı yakalayın!"

Yirmi dört artı yirmi dört kabadayı, basamakları üçer beşer çıkmakta olan Baron'un peşinden giderler, Baron tavan arasındaki odanın kapısını açarak içerideki grubun ortasına bir bomba gibi düşer ve aceleyle:

"Bayan Delfina, benimle evler misiniz?" diye sorar.

"Affedersiniz anlayamadım, ne söylediniz?"

"Size evlenme teklif ettim. Muhteşem bir şey olmaz mı? Tam bu beylerle tartıştığım sırada aklıma geliverdi. Sizi tanıdığımdan beri yüreğim sadece sizin için çarpıyor, gözlerim sadece sizin yeşil gözlerinizi ve kızıl saçlarınızı görüyor. Birbirimiz için yaratıldığımızı ve ömrümüzün sonuna kadar mutlu ve mesut yaşayacağımızı hissediyorum."

Bayan Merlo ve Bayan Zanzi mutluluk içinde birbirlerine sarılırlar ve birbirlerinin kulağına bunu ilk günden beri sürekli düşündüklerini fısıldarlar. Bay Armando duydukları karşısında adeta taş kesilir çünkü kendinin de Delfina'ya dair düşünceleri vardır. Bay Bergamini ve Bay Giacomini de ellerini çırparak mutlulukla ağızlarına gelen ilk şeyi söylerler:

"Konfetileri ne zaman atacağız?"

"Yaşasın barones!"

Duygularını belli etmeyen Delfina:

"Bir dakika, bir dakika arkadaşlar, henüz ben ne düşündüğümü söylemedim," der.

"Evet deyin, Bayan Delfina," diye ısrar eder Baron, "Çünkü bugün benim hayatımın en mutlu günü olacak."

"Oysa ben hayır diyorum."

Hayret, şaşkınlık ve türlü türlü yorumlar havada uçuşur:

"İnsan ayağına gelen şans böyle tepmez! Her-

halde Baron yetmiyor, bir beyaz atlı prens bekliyor! Böyle bir beyefendiye hayır demek bile başlı başına kabalıktır!”

“Bu tamamen bir hayır-hayır mı? Yoksa sadece, bir hayır-belki mi ya da bir hayır-biraz bekleyelim mi?” diye sorar Baron. “Bana bir parça ümit veremez misiniz? Bana en azından bir heee-yır deseniz.”

“Bunu rüyanızda bile göremezsiniz. Şu anda evlilik konusu benim düşüneceğim en son şeydir.”

“Acaba ilk şey nedir?” diye sorar Baron.

“İlk şey,” der Delfina, “bütün bu karışıklığın nedenini öğrenmektir. Bay Baron bize bir açıklama yapacağınıza dair söz verdiniz.”

“Bunda hakkınız var,” diyerek iç çeker Baron. (Bugün ne kadar çok iç çekmek zorunda kaldı.) “Size her şeyi anlatacağım.”

Tavan arasındaki odaya dip dibe sığışmaya çalışan yirmi dört bankanın genel müdürü (nefes alacak yer kalmadığından sekreterleri merdivenlerde beklemek zorunda kalır) aynı anda, “E ee, vakti gelmişti,” diye söylerler.

“Geçen sene Ekim ayında Mısır’da bulunduğum sırada...”

Baron Lamberto sır perdesini onlar için aralar. O her şeyi tüm ayrıntısına kadar anlatırken Anselmo da başıyla evet, evet diyerek onu destekler. Hatta o günlerde bir sfenksin gölgesinde karşılaştıkları yaşlı Arap

bilge kişinin söylediği sözleri aynen aktarmak için ara sıra da doğrudan araya girer. *"Unutma ki adı söylenen insan, her zaman hayatta kalır."* Şimdi yirmi dört bankanın genel müdürlerinin zihninde bir ışık yanmıştır. Hisleri şüphelilikten, duygusallaşmaya doğru hızlı bir dönüşüm yaşar. Baron, haydutların önce kulağını sonra da işaretparmağını kestiği anı anlatmaya geçtiğinde, daha fazla dayanamazlar ve Baron'un önünde diz çökerek elini, özellikle de kesilen parmağın yerine gelen yensini öpmeye başlarlar. İçlerinden birileri kulağını bile öper. Baron tabutun içinde gözlerini açtığı o andan söz etmeye başladığı sırada, Bayan Merlo hemen haç çıkarır ve süper loto oyununa meraklı olan Bayan Zanzi, "Konuşan ölü, kırk yedi yapar yani büyük ikramiye demektir," diye kendi kendine söylenir.

Anselmo durmadan ağlar ve birkaç kez de şemsiyesini yere düşürür, bunun üzerine yirmi dört bankanın genel müdürü de birkaç kez eğilerek şemsiyeyi yerden alır ve en sonunda bakarlar olacak gibi değil, onu alarak görünür bir yere kaldırır.

"İşte," der Baron, "tüm bu anlatılanlar noktasına virgülüne kadar doğrudur. Şimdi burada bulunan herkesin sağlığına kadeh kaldırmaya ne dersiniz?"

"Söz sağlıktan açılmışken," der Delfina, "eğer doğru anladıysam size sağlığınıza biz geri verdik, yanılıyor muyum?"

"Kesinlikle haklısınız."

"Üstelik doktor olmadığımız halde. Bizler büyü-
cülerden daha iyiyiz. Sesimizle bir insanı hayatta tut-
mayı başardık. Yani işimizle. Anlamını bile bilmedi-
ğimiz. Haftalarca, aylarca bir papağan gibi nedenini
bilmeden sürekli isminizi tekrarlayıp durduk. Peki,
seslerimiz kaydedilseydi o zaman da aynı sonuç elde
edilemez miydi?"

"Hayır, küçükhanım," diye yanıtlar Anselmo, "bir-
kaç kez buna benzer girişimlerimiz oldu fakat bir işe
yaramadı."

Delfina söze girer:

"İnsan sesi gerekiyordu, bizim ciğerlerimizi yor-
mamız gerekiyordu. Bunu hiç bilmeden ve hiç şüphe
duymadan, aylarca Baron Lamberto'nun hayatta kal-
masını sağladık."

"Tabii ya," der şaşkınlık içindeki Bay Armando, "en
azından maaşlarımızın artırılmasını isteyebilirdik."

Ondan daha da afallamış olan Bay Giacomini:

"Daha da fazlasını, hatta bir milyar isteyebilir-
dik," diye atılır. "Baron Lamberto, bunu sizden iste-
miş olsaydık bize bu iş için bir milyar verir miydiniz?"

"Gayet iyi anlıyorum," der Baron, "size bir değil
hatta iki milyar verirdim."

"Eee o zaman, bu durumda bizler düpedüz kan-
dırılmış oluyoruz," diye kekelemeye başlar Bay Ber-
gamini.

"Ne kandırılması?" diye çıkışır Singapur Bankası'nın genel müdürü. "Sizler gayet yüksek paralar kazandınız. İşe bakın, yahu!"

Zürih Bankası'nın genel müdürü, "Her emeğin bir karşılığı vardır," diye açıklar.

"O halde, biz de artık çalışmıyoruz," der Delfina.

"Allah aşkına, yapmayın!" diyerek atılır Baron. "Şimdi sizlere öncekinden daha çok ihtiyacım var, hem de istediğiniz ücrete."

Merdivenin alt basamaklarında duran sekreterlerden biri, "Hayır, Baron Lamberto!" diye bağırır. "Bu olmaz!"

"Nasıl? Kim bunu söylemeye cüret edebilir? Siz olduğunuz yerde kalın ve bir daha da ağzınızı açmayın sakın!"

Yirmi dört genel müdür o anda zavallı ufak tefek sekreteri oracıkta sinek gibi ezmek için üzerine atlamaya hazırlanırlar.

Baron telaş içinde, "Yavaş olun, yavaş olun," diye bağırır. "Onu rahat bırakın da söylesin. Buyurun buraya gelin, ne söyleyecekseniz, açıkça söyleyin."

Heyecan içindeki genç sekreter:

"Saygıdeğer Baronum," diyerek söze başlar, "sizin artık hiç kimseye ihtiyacınız yok. Saatlerdir hiç kimse sizin adınızı söylemiyor, buna karşılık siz de hayatta kalmaya devam ettiğiniz gibi herhangi bir rahatsızlık da duymuyorsunuz ve bedeninizde de her-

hangi bir yaşlanma belirtisi görülüyor.”

“Bu çok doğru!” diye atılır Anselmo. “Bu tamamen doğru, Bay Baron.”

Bankalarının yirmi dört genel müdürü de aynı şekilde, “Doğru, çok doğru,” diye bağırır.

Delfina ve arkadaşları birbirlerine bakarlar. Baron Delfina'ya bakar. Hikâyenin keskin bir viraja doğru sürüklenmekte olduğu hissine kapılırlar.

Baron, “Anselmo, bir kontrol yapalım,” diye emreder.

Anselmo küçük not defterini bulmak için ceplerini karıştırır ve Baron'un iskelet, kas ve solunum, sinir sisteminden başlayarak yirmi dört hastalığını tek tek kontrol eder. Hepsi normaldir. Kapris yapan tek bir hücresi bile yoktur. Bir gençlik belirtisi olan, kan dolaşım sistemindeki alyuvarların sayısı artmaya devam etmektedir.

“Çok ilginç,” diye fısıldar Baron. “Çok ilginç. Hayatımda hiç bu kadar iyi olmamıştım. Bu nasıl mümkün olabilir?”

Kariyer yapma konusunda oldukça iddialı olan aynı ufak tefek sekreter yeniden söze girer:

“Saygıdeğer Baron, nedeni gayet açık, efendim. Siz ikinci kere doğdunuz! Bu, bu altı insanın, altı hanımefendi ve beyefendinin sesleriyle can bulan hayatınız sona erdi. Dışarıda, gölün üstüneyken sizin için ikinci bir hayat başladı. Sizin artık kimseye ihtiyacınız

yok! Hem de hiç kimseye!"

"Çok ilginç," diye tekrarlar Baron, "tamamen böyle olmalı. Kendimi gerçekten de yeniden doğmuş gibi hissediyorum. Hani neredeyse kendime yeni bir vaftiz töreni düzenleyerek yeni bir isim koymak geliyor. Osvaldo'ya ne dersiniz?"

Yine o ufak tefek sekreter söze karışır:

"İzninizle, size Rönesans ismini önermek isterim."

"Neden Rönesans?"

"Çünkü Rönesans tam olarak yeniden doğmak demektir. Ve ayrıca, ayrıca şey, benim adım da Rönesans'tır."

"Aferin sana!" der Baron. "Akıllı çocuk! Anselmo, bu çocuğun soyadını ve adresini not et. Güzel bir ödülü çoktan hak etti. O halde toplantı sona ermiştir, artık dağılılabilirsiniz."

"Peki, biz ne olacağız?" diye sorar Bayan Merlo.

Hemen peşinden de Bay Armando gelir:

"İşten çıkarıldık mı?"

"En azından bize bir tazminat ödemeyecek misiniz?" der Bay Bergamini.

Baron Lamberto-Rönesans, bir yanıt vermek yerine, gülümser. Onunki her zamankinden tuhaf bir gülümsemedir. Sanki birilerine şaka yapmayı planlar gibidir.

Yüzlerce saniye süren gülümsemesinin ardından:

“Elbette, bu da sorulur mu, sizlere bir tazminat gerekiyor. Anselmo bu saygıdeğer üç beyefendiye ve üç hanımefendiye hemen bir poşet dolusu papatya çayı hazırla. En iyi senenin mahsulü olmasına dikkat et. Beş yüzlerin Tibet mahsulünü öneririm.”

Yirmi dört genel müdür ve sekreterleri hep bir ağızdan:

“Bravo size Bay Baron,” diyerek onu onaylarlar.

Demiri tavında dövmek için, ufak tefek sekreter de:

“Hatta bravissssimooooo!” diye bağırır.

Delfina ve arkadaşları sessizlik içinde düşüncele-re dalar. Şaşkındırlar da. Öfkelidirler de. Beş çift göz Delfina'nın üzerinde asılı durmaktadır. Belki onun hazırda iyi bir yanıtı vardır. Kaşlarını bir kaldırıp bir indirdiğine göre ve de ortaparmağıyla ritmik olarak dizkapağına vurduğuna göre, mutlaka iyi bir şeyler bulmaya çalışıyordur.

Baron Lamberto da Delfina'ya bakmaktadır. Genç kız bir süre hiç konuşmadan sabit gözlerle havada tek bir noktaya, belki tavandaki kalaslara, belki de ardında, kocaman bir beyaz bulut kümesinin gösterişli bir şekilde geçtiği pencereden dışarıya bakmaktadır.

Kimsenin beklemediği bir anda, “Tamam,” der. “Anlaştık. Cömert Baron'un sunduğu hediyeyi kabul ediyoruz. Onun papatyaları Bulgaristan'daki güllerden çok daha hoş kokuludur. Fakat biz kendisinden

çok daha azını istiyorduk, değil mi? Düşündüm de bu iyiliğine karşılık bizim de ona bir hediye vermemiz gerekiyor...”

Singapur Bankası'nın genel müdürü onaylar:

“Tabii ya, doğrusu da budur. Kazandığınız paraları bir araya getirin ve hatıra olarak Baron'a altından ya da gümüşten bir hediye verin.”

Genel müdürler sırayla görüşlerini bildirirler:

“Bir fincan takımı.”

“Bir guguklu saat.”

“San Giulio Adası şeklinde bir anahtarlık.”

“Susun, susun!” diye emreder Baron. “Susun da Delfina'yı dinleyelim.”

“Teşekkürler, Bay Baron. Beş arkadaşımınla birlikte hiçbir ücret almadan sevgili Baron için son kez başarımızın bir denemesini sergilemek isteriz. Çünkü Baron Lamberto bizi asla çalışırken görmedi. Hazır mısınız?”

Şaşkınlık içindeki arkadaşlarının yüzlerine bile bakmadan, Delfina işe koyulur:

“Lamberto, Lamberto, Lamberto...”

Cesaretini toplayan Bay Armando da onun peşinden gelir:

“Lamberto, Lamberto, Lamberto...”

Her seferinde yeni biri daha olmak üzere sonunda hepsi birden koroya katılırlar:

“Lamberto, Lamberto, Lamberto...”

Anselmo'nun yüzüne mutluluk ifade eden bir tebessüm yayılırken, "Güzel sesler ve kusursuz vurgular," diye içinden geçirir; ne de olsa yüzlerce adayın içinden bu altı kişiyi kendisi seçmiştir.

Baron sanki ağzının kenarına bir sinek konmuş gibi sabit ve donuk bir gülümsemeyle izlemektedir. Sonra gülümsemesi kaybolur. Bütün yüzü bir şaşkınlık ifadesiyle kaplanır. Kısa bir süre öncesine kadar onları büyük bir ilgi ve merakla izleyen bütün genel müdürler de sersemlemiş gibi görünmektedirler.

Delfina elini dizine vurarak ve gözleri, el ve kol hareketleriyle arkadaşlarına daha da hızlanmalarını işaret ederek ritmi daha da arttırır.

"Lamberto, Lamberto, Lamberto..."

Antrenmanlı oldukları için dakikada altmıştan, seksene, yüz yirmiye kadar çıkarlar. Dakikada iki yüze çıktıklarında, sanki altı insana değil, tekerleme söyleyerek kavga eden altı şeytana benzerler.

"Lambertolambertolambertolam..."

Orada bulunan ve giderek daha da hayretler içinde kalan herkesin gözleri önünde Baron Lamberto-Rönesans da gitgide daha, daha, çok daha gençleşmeye başlar ve daha da gençleşmeyi sürdürür. Şimdi onu görenler, en fazla yirmi beş yaşında olabileceğini tahmin ederler. Üniversiteler arası yarışmalara katılabilecek kadar, hatta ilk kez aşkını ilan edecek bir delikanlı kadar gençtir. Üniversiteden mezuniyet ya-

şını gerilerde bırakmış, artık lise diploması almaya hazırlanan bir delikanlıya dönüşür. Ve de dönüşmeye devam eder çünkü Delfina ve arkadaşları bir makineli tüfek gibi hiç durmadan ve giderek daha da artan bir hızla onun ismini söylemeyi sürdürürler:

“Lambertolambertolambertolamberto...”

Baron yeniden büyüme çağına doğru hızlı bir geri dönüş yaşarken tam on yedi yaşına geldiğinde, vücudu o denli dinç ve çevik bir hal alır ki üstüne bol gelen takım elbisesi, ona küçük gelmeye başlar.

Korkuya kapılan Kâhya Anselmo, “Yeter! Yeter!” diye bağırır.

Yirmi dört genel müdür de ağızlarını açarlar fakat söyleyecek tek bir söz bulamazlar.

Lamberto şimdi, babasının elbiselerini giymiş genç bir delikanlı gibidir. Pantolonu bacaklarından düşmekte, yeni çıkmakta olan sakalları silinivermiştir. Şimdi olsa olsa on beş yaşında olmalıdır.

“Lambertolambertolambertolamber...”

“Tanrı aşkına, yeter!”

Lamberto'nun yüzünde bir şaşkınlık ifadesi vardır, kendisine neler olduğunu bir türlü anlayamamaktadır. Ellerinin içinde kaybolduğu ceketinin kollarını yukarı doğru çeker. Elleriyle yüzüne dokunur.

Şimdi on üç yaşında ya vardır ya da yoktur.

Delfina onun adını söylemeyi keser ve arkadaşlarına da aynı şeyi yapmalarını işaret eder. Bir anda

büyük bir sessizlik olur, koşarak bir yerlere saklanan Anselmo, elinde güzel bir şortlu takım elbiseyle yenden ortaya çıkar:

“Küçük beyim, kıyafetinizi değiştirmek ister misiniz? Bu, size bin dokuz yüz yok, yok, bin sekiz yüz doksan yedi senesinde hediye gelmişti. Bir parça modası geçmiş olsa da hâlâ çok güzel. Gelin, gelin küçük beyim...”

Anselmo, Lamberto'nun üstünü değiştirmek için onu bir başka odaya götürürken içeriden hıçkırık sesleri gelir. Rönesans isimli genç sekreter bir yandan gözyaşlarında boğulmakta, diğer yandan da Delfina'ya:

“Saygıdeğer Baron'un hayatında artık bir rolünüz ve etkiniz kalmadığını sanıyordum. Ahh, ah! Kariyerim mahvoldu! Ben bittim!” demeye çalışır.

Delfina:

“Hadi, hadi ama yapmayın böyle,” diyerek onu teselli eder. “Korkmayın, yarın yeni bir gün doğacak, falan, filan, falan...”

“Bana en azından, nerede yanıldığımı söyleyin.”

Delfina ona büyük bir sabırla açıklar:

“Burada siz bir teoriden söz ettiniz fakat onun doğruluğunu kanıtlamak gibi bir çaba içine girmediniz.”

“Evet ama hiç kimse Baron'un ismini söylemeden de onun gayet iyi durumda olduğu doğru değil miydi?”

"Belki de onca kalabalığın bedavadan onun ismini söylediği cenaze töreninin etkisi hâlâ sürmekteydi. Ne olursa olsun, ben bir deneme yapmak istedim. Hazır hâlâ burada bulunurken farklı hızlarda onun ismini söylediğimizde neler olacağını kendi gözlerimle görmek istedim. Şimdi durum sizin için daha da netlik kazandı mı?"

"Çok daha da fazlası," diyerek iç çekti Rönesans. "Sizin deneysel bir zihin yapınız var. Benimle evlenir misiniz?"

"Elbette hayır."

"Neden?"

"Çünkü hayır."

"Ah, anlıyorum..."

Ve işte Lamberto, akli karışmış ve biraz da huy-suzlanmış küçük bir çocuk gibi Anselmo'nun elinden tutarak yanlarına gelir. Ne yapacağını bilmeden etrafına bakınır. Orada bulunanları hayatında ilk kez görüyormuş gibi bir ifadeyle tek tek yüzlerine bakar. Delfina'yı görünce küçücük yüzüne ürkek bir tebessüm yayılır.

"Delfina, sen benim annem olur musun?" diye sorar.

"Ay bir bu eksikti," der Delfina. "Önce karım olur musun, şimdi de annem... Ayakta durabilmek için illa bana yaslanmak zorunda mısınız?"

Lamberto ağlayacak gibi olur. Tam o sırada mes-

lektaşlarıyla kısa bir beyin fırtınası yapan Singapur Bankası'nın genel müdürü söze girer:

"Saygıdeğer Baron... Yok, bu olmaz... Hmm, hmm, küçük bey... Durumun şimdi köklü bir şekilde değiştiğinin farkındayız. Siz İtalya'da, İsviçre'de, Hong Kong'ta ve daha pek çok yerde bulunan bankalarınıza başkanlık edebilecek bir yaşta değilsiniz. Yaşınız henüz on sekiz olmadığından size bir vasi atanması gerekmektedir. Bu kişinin içimizden kimin olacağını gelecek toplantıda görüşeceğiz. Bu arada... Aklımıza bir fikir geldi. Sizin bu genç ve dinamik görünümünüz, özellikle halkı duygulandırmaya birebir uygundur. Lamberto Bankaları'nın reklam filminde oynamanız için bir film çevireceğiz ve siz... Durun bakayım... Siz gülümseyerek bir bankanın para kasasına kapatılacaksınız ve o sırada şu sözleri söyleyeceksiniz: 'Bu kasanın içinde, beşiğimdeki kadar güvendedim.' Nasıl fikir ama? Ne dersiniz?"

Lamberto akıl ister gibi, bir Anselmo'ya bir Delfina'ya bakar. Delfina ağzını açmaz. Bu işi kendi başına halletmesi gerekmektedir. Dişlerini ve yumruklarını sıkır. Uzun bir süre bu şekilde kalır ve düşünür. Sonunda ayağa kalkar ve kararlı bir sesle bağırır:

"Sen bu reklam filmini rüyada görürsün! Benim velim sizin gibi yaşlı baykuş bankacılarından hiçbiri olamaz, o Anselmo olacaktır çünkü Anselmo yıllardan beri benden emirler almaya alışkındır! Bana ge-

lince... Ben, okumak istiyorum. Ben, çalışmak istiyorum. Yapmak istiyorum..."

Yüzü bir anda aydınlanır. Sonunda Lamberto güneş gibi gülen parlak bir yüze kavuşur. Öyle mutludur ki en sonunda işi, salonun ortasında parende atmaya kadar vardırır.

"Atlarla akrobasi hareketleri yapan bir cambaz olarak sirkte çalışmayı istiyorum. Benim bütün hayalim buydu ve şimdi bu hayalimi gerçekleştirmek için önümde upuzun bir hayat var."

Gitgide daha da duygusal bir insan olup çıkan Bayan Zanzi, onu çılginca alkışlayarak, "Bravo!" diye bağırır.

Singapur Bankası'nın genel müdürü:

"Bu son derece saçma sapan, olanaksız ve hatta edepsiz bir şey," diye itiraz eder.

"Asıl edepsiz, saçma sapan hatta biraz da antipatik olan sizsiniz," diye karşılık verir Lamberto.

"Bravo!" diye bağırır Bayan Merlo.

Bütün genel müdürler şimdi hep bir ağızdan konuşurlar. Delfina ve diğerleri de kendi aralarında aynı şeyi yaparlar, Lamberto da salonun orta yerinde dans etmeye, hoplayıp zıplamaya ve Singapur Bankası'nın genel müdürüne dil çıkarmaya devam eder.

"Ben bir trapezci, bir akrobat, bir hokkabaz olacağım, ipin üstünde dans edeceğim, aslanları ve filleri evcilleştireceğim, palyaçoluk yapacağım, trompet ça-

lacağım; fokları, köpekleri, pireleri ve develeri eğiteceğim...”

Onu yapacak, bunu yapacak, şunu yapacak... Ne yapacak? Bunu şimdiden bilmek imkânsızdır. Fakat Delfina ona böyle bir hediye verdiği için çok mutludur.

O sırada boş boş oturmamak için pencereden oltasının iğnesini göle fırlatan Bay Giacomini tam sekiz yüz gram ağırlığında bir balık tutar.

Heyecandan ve mutluluktan bayılmak üzere olan Bay Giacomini:

“Bunun ölü bir göl olduğunu kim söylemiş? Anselmo kızartmak için tavayı hazırla. Ve ayrıca bir daha Cusio hakkında tek kelime kötü konuşan, karşısında beni bulur.”

On Üçüncü Bölüm: Sonuç

Hikâyeler genellikle pek çok maceradan sonra bir prens ya da prenses olan, evlenen ve büyük bir şölen yemeği veren küçük bir çocuk, bir delikanlı ya da bir genç kızla başlar. Oysa bu hikâyeye, bir sürü maceradan sonra sonunda on üç yaşına geri dönen doksan dört yaşındaki yaşlı bir adamla başlar. Okuyucuya bir saygısızlık olmaz mı? Hayır çünkü beraberinde güzel bir açıklaması vardır.

Üzerinde Giulio Adası'nın yükseldiği, Baron Lamberto'nun Orta Gölü, Piemonte ve Lombardia bölgelerindeki diğer göllerden farklıdır. Kendi kurallarını kendi koyan, dik başlı bir göldür. O kurallar çerçevesinde hareket eden Büyük Göl, Como Gölü ve Garda Gölü gibi sularını güneye doğru göndererek Adriyatik

Denizi'ne hediye etmek yerine, kuzeye, Pembe Dağ'a dökülecek kadar orijinal bir göldür.

Eğer bir gün yolunuz Omegna'daki Belediye meydanına düşerse Cusio'dan çıkarak Alpler'e doğru akan bir nehir göreceksiniz. Öyle çok büyük bir nehir değil fakat sakın onun bir dere olduğunu da sanmayın. Adı Nigoglia'dır ve başına dişi, tekil bir artikel koymayı da unutmayın yani ona, la Nigoglia, deyin. (Çünkü İtalyanca'da sözcükler her zaman bir artikelle söylenirler. Bunlar da ya dişidir ya da erkek. Neden mi? Bunu İtalyanca öğrendiğinizde anlayacaksınız.)

Omegna'da yaşayanlar bu nehirleriyle çok gururlanırlar ve oraya özgü bir de deyişleri vardır:

Nigoglia yukarı akar,

Burada kuralları bizden başka kim koyar?

Bana göre çok anlamlı bir deyiştir. İnsana hep kendi aklıyla düşünmesi gerektiğini hatırlatır. Ayrıca en sonunda olması gereken olur ve deniz de payına düşeni alır. Şöyle ki Nigoglia'nın suları kısa bir yarıştan sonra kuzeye, Strona'ya dökülür, Strona da onları büyük göle dökülen Toce'ye taşır ve oradan da Ticino ve Po Nehri yoluyla Adriyatik Denizi'nde son bulurlar. Kural böyle konmuştur. Fakat Orta Gölü bu durumdan yine de memnundur.

Kendi kurallarını izleyen bir hikâye için bu kadar

açıklama yeterli midir? Öyle olmasını ümit edelim.

Bu arada, yaşadıkları ülkelere geri dönen Yirmi Dört Lamberto Bankası'nın genel müdürü hakkında da söylenecek birkaç şey vardır. Onlar evlerine döner dönmez, bir an önce isimlerini, o çok saygıdeğer isimlerini para karşılığı gece gündüz çalışarak hiç ara vermeden nöbetleşe tekrar edecek, kadın ve erkeklerden oluşan bir sürü memur tuttular. Bu yolla hastalıklarından kurtulmayı, uzun yıllar sağlıklı bir hayat sürmeyi ümit ediyorlardı. Boşuna! Romatizmadan yakınanlar, romatizmalarıyla yaşamak zorunda kaldılar. Başı kel olanların, ne sarı ne siyah ne de kestane rengi tek bir tel saçı çıktı. Altmış beş yaşını dolduranlar, bir saniyelik bile bir gençleşme yaşamadılar. Bazı şeyler hayatta insanın başına sadece bir kere gelir. Doğrusunu söylemek gerekirse bazı şeyler de sadece masalarda olur.

Bu masalın sonundan herkes memnun olmaya bilir. Bu arada Lamberto'nun da neler yapacağı, büyüdüğünde ne olacağı bilinmemektedir. Bu konuya, sanırım bir çare bulabiliriz. Sonundan memnun olmayan okuyucular, onu kendi zevklerine göre değiştirebilirler, hatta kitabın içine bir ya da iki yeni bölüm bile ekleyebilirler. Ya da on üç yeni bölüm daha. Unutmayın, sözcüklerden korkmak yok.

Gianni Rodari

İKİ KERE DOĞAN BARON

Rodari'den renkli ve eğlenceli bir anlatım

Oldukça yaşlı ve zengin bir adam olan Baron Lamberto, kâhyası Anselmo ile birlikte yaşar. Baron Mısır'daki villasına gittiğinde yaşlı bir Arap ile karşılaşır ve onun bilgeliğinden yararlanır. Bu karşılaşma Baron'un açgözlü yeğeni ve korkunç haydutların planını bozmaya yeter.

Tüm hammaddeler laboratuvarında testten geçirilmiş ve sağlığa zararlı herhangi bir maddeye rastlanmamıştır.

DBE Davranış Bilimleri Enstitüsü®
psikolojik hizmetler, eğitim, araştırma, kurumsal danışmanlık

Bu kitap DBE-Davranış Bilimleri Enstitüsü'nün Çocuk ve Genç Psikolojik Danışmanlık Merkezi uzmanlarından Klinik Psikolog Cemre Soysal tarafından çocuk ve ruh sağlığı gelişimi açısından uygun bulunmuştur.

0005321

KDV İÇİNDEDİR
11.00 TL

ISBN 978-975-07-188

9 789750 7189